

ความสัมพันธ์ระหว่างการล่อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นตอนต้น :
อิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The Relationship between Teasing from Parents and Body Dissatisfaction in Early
Adolescents : A Moderating Effect of Parental Emotional Warmth

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Psychology
FACULTY OF PSYCHOLOGY
Chulalongkorn University
Academic Year 2022
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นตอนต้น : อิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่
โดย	น.ส.ฐิติรัตน์ สิละวินิจกุล
สาขาวิชา	จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์ ดร.จิรภัทร รวีภัทรกุล

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐสุดา เต็มพันธ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรณระพี สุทธิวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.จิรภัทร รวีภัทรกุล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาคี)

ฐิติรัตน์ สีสะวินิจกุล : ความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจใน
 รูปลักษณ์ของวัยรุ่นตอนต้น : อิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ . (
 The Relationship between Teasing from Parents and Body Dissatisfaction
 in Early Adolescents : A Moderating Effect of Parental Emotional Warmth)
 อ.ที่ปรึกษาหลัก : อาจารย์ ดร.จิรภัทร รวีภัทรกุล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการ
 ไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น รวมไปถึงศึกษาอิทธิพลกำกับของความ
 อบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ที่มีต่อความสัมพันธ์ ผู้เข้าร่วมการวิจัยคือวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น
 อายุ 12-15 ปี จำนวนทั้งสิ้น 273 คน แบ่งเป็นวัยรุ่นชายจำนวน 125 คน และวัยรุ่นหญิงจำนวน
 148 คน ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2) มาตร
 วัดการรับรู้การล้อเลียน 3) มาตรการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ และ 4) มาตรการความอบอุ่นทาง
 อารมณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ในวัยรุ่นชายตอนต้น ทั้งการล้อเลียนจากพ่อและการล้อเลียนจาก
 แม่ไม่มีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ นอกจากนี้ยังไม่พบอิทธิพลกำกับของความ
 อบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในความสัมพันธ์ทั้งระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการล้อเลียนจาก
 แม่กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ 2) ในขณะที่ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น พบความสัมพันธ์ทางบวก
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการล้อเลียนจากพ่อกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ แต่ไม่พบ
 ความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ และไม่พบอิทธิพลกำกับ
 ของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในความสัมพันธ์ทั้งระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการ
 ล้อเลียนจากแม่กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการล้อเลียนจากพ่อ
 แม่เป็นสิ่งที่สามารถพบได้ในครอบครัวไทย โดยการลดการล้อเลียนจากพ่อในวัยรุ่นหญิงตอนต้น
 อาจจะเป็นรูปแบบการสื่อสารที่ช่วยลดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นหญิงตอนต้นให้น้อยลง
 ได้

สาขาวิชา จิตวิทยา
 ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6370004038 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORD: early adolescent boys, early adolescent girls, body dissatisfaction, father teasing, mother teasing, parental emotional warmth

Thitirat Leelavinitkul : The Relationship between Teasing from Parents and Body Dissatisfaction in Early Adolescents : A Moderating Effect of Parental Emotional Warmth . Advisor: JIRAPATTARA RAVEEPATARAKUL

The present study aimed to investigate the relationship between parental teasing and body dissatisfaction among early adolescent boys and girls, while considering the moderating effect of parental emotional warmth. The participants consisted of 273 early adolescents aged 12-15 years old, comprising 125 boys and 148 girls. The researcher developed several measures, including 1) the general information questionnaire, 2) The perception of teasing scale, 3) The body dissatisfaction scale, and 4) The emotional warmth scale. Data analysis involved descriptive statistics and moderation analysis. The results indicated the following: 1) Among early adolescent boys, neither father teasing nor mother teasing exhibited a correlation with body dissatisfaction. Additionally, parental emotional warmth did not moderate the relationship between either father teasing or mother teasing and body dissatisfaction. 2) In the case of early adolescent girls, a significant and positive correlation was found between father teasing and body dissatisfaction, while no such correlation was found between mother teasing and body dissatisfaction. Furthermore, parental emotional warmth did not moderate the relationship between either father teasing or mother teasing and body dissatisfaction. These findings highlight the prevalence of parental teasing within Thai families and suggest that minimizing father-daughter teasing could serve as a communication approach to mitigate body dissatisfaction among early adolescent girls.

Field of Study: Psychology

Student's Signature

Academic Year: 2022

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้สนับสนุนทุนการศึกษาอันเป็นประโยชน์และเป็นส่วนสำคัญให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สัมฤทธิ์ผล

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.จิรภัทร รวีภัทรกุล ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่ผู้วิจัยอย่างอดทนอยู่เสมอ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้จากการที่อาจารย์คอยสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา สิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยได้เรียนรู้จากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้นอกเหนือไปจากการอดทนข้ามขีดจำกัดของตัวเองในการทำสิ่งที่ต้องทำให้สำเร็จ คือการได้เรียนรู้จากอาจารย์ว่าการได้รับกำลังใจและข้อความทางบวกนั้นทรงพลังและสามารถเป็นแรงผลักดันได้อย่างมหาศาล ผู้วิจัยจะขอเป็นส่วนหนึ่งในการส่งต่อการให้กำลังใจและการเป็นพลังบวกให้แก่ผู้อื่นต่อไป ดังเช่นที่ผู้วิจัยได้มีอาจารย์เป็นแบบอย่างตลอดการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณพี สุทธิวรรณ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการเป็นกรรมการสอบ และให้คำแนะนำต่องานวิจัยฉบับนี้ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่คณะจิตวิทยาทุกท่านที่คอยช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ตลอดการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ของผู้วิจัยที่คอยสนับสนุนผู้วิจัยอยู่เสมอ และขอบคุณเพื่อน ๆ ในสาขาจิตวิทยาพัฒนาการทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจให้แก่กันจนทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวที่เชื่อมั่นในตัวผู้วิจัยอยู่เสมอ และเป็นทุนทางใจอันไม่จำกัดให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

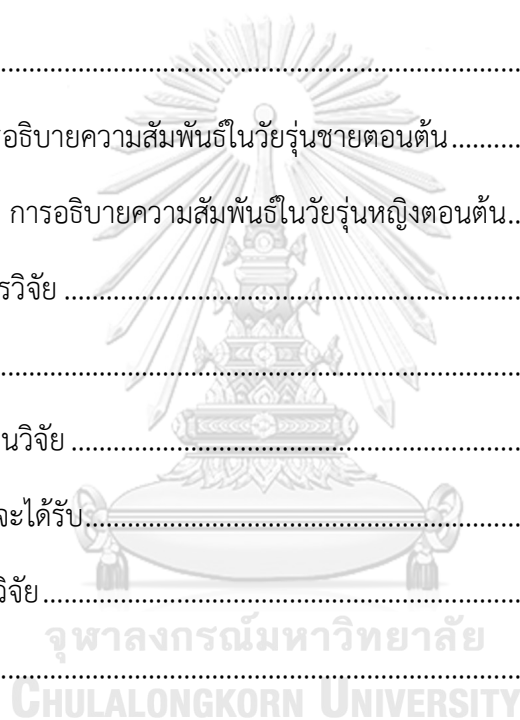
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ฐิติรัตน์ ลีละวินิจกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญ.....	1
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
1. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการล้อเลียนจากพ่อแม่ (Parental teasing)	6
1.1 คำจำกัดความของการล้อเลียน	6
1.2 ประเภทของการล้อเลียน	8
1.3 ผลกระทบของการล้อเลียนจากพ่อแม่.....	9
1.4 การวัดการล้อเลียน	10
2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ (Body dissatisfaction).....	11
2.1 คำจำกัดความของการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์	11
2.2 พัฒนาการทางร่างกายและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในวัยรุ่นตอนต้น.....	11
2.3 เพศและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์	13
2.4 ผลกระทบของการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์.....	14
2.5 ครอบครัวและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์	14
2.6 การวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์.....	15

3. แนวคิด และงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์	16
3.1 คำจำกัดความของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก	16
3.2 การวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์	19
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	21
สมมติฐานการวิจัย	21
สมมติฐานที่ 1 การอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นชายตอนต้น	21
สมมติฐานที่ 2 การอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น	21
กรอบแนวคิดในการวิจัย	22
ขอบเขตการวิจัย	22
คำจำกัดความในงานวิจัย	23
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	23
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ผู้เข้าร่วมการวิจัย	24
เกณฑ์คัดเข้า	24
เกณฑ์คัดออก	24
วิธีการพิทักษ์สิทธิกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และการจัดการกับความเสี่ยง	25
ข้อมูลเชิงประชากรของผู้เข้าร่วมการวิจัย	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป	27
ส่วนที่ 2 มาตรการรับรู้การล้อเลียน	28
ส่วนที่ 3 มาตรการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ	31

ส่วนที่ 4 มาตรการความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์.....	32
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	33
1. ระยะก่อนการเก็บข้อมูล.....	33
2. ระยะการเก็บข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
บทที่ 3	35
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนาและผลการตรวจสอบข้อตกลง เบื้องต้นของการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในผู้เข้าร่วมการ วิจัยเพศชาย	35
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในผู้เข้าร่วมการวิจัย เพศชาย	38
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนาและผลการตรวจสอบข้อตกลง เบื้องต้นของการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในผู้เข้าร่วมการ วิจัยเพศหญิง	39
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในผู้เข้าร่วมการวิจัย เพศหญิง.....	40
บทที่ 4	42
1. การล้อเลียนจากพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชาย การ ล้อเลียนจากแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาว และความอบอุ่น ทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายและลูกสาว	43
2. การล้อเลียนจากพ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาว	46
บทที่ 5	48
สรุปผลการวิจัย.....	48
ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	49

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก.....	76
แบบยินยอมอนุญาตและข้อมูลสำหรับผู้ปกครองของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....	76
ภาคผนวก ข.....	79
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	79
ภาคผนวก ค.....	82
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียน	82
ภาคผนวก ง	84
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของมาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ	84
ภาคผนวก จ.....	85
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของมาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทาง อารมณ์.....	85
ประวัติผู้เขียน	86

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชาย (n = 125) และเพศหญิง (n = 148).....	27
2. ค่าความถี่รายชื่อในการตอบข้อคำถามมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อ.....	30
3. ค่าความถี่รายชื่อในการตอบข้อคำถามมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากแม่.....	31
4. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชาย (n = 125).....	36
5. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรต่าง ๆ จากการปรับ คะแนนด้วยวิธีการต่าง ๆ.....	37
6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชาย (n = 125).....	37
7. การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการล้อเลียนจากพ่อแม่และอิทธิพลกำกับของความ อบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นชายตอนต้น (n = 125).....	38
8. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิง (n = 148).....	39
9. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรต่าง ๆ จากการปรับ คะแนนด้วยวิธีการต่าง ๆ.....	40
10. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิง (n = 148).....	40
11. การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการล้อเลียนจากพ่อแม่และอิทธิพลกำกับของความ อบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นหญิงตอนต้น (n = 148).....	41
12. ข้อคำถามของมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อแม่.....	44
ค.1 ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น..	82
ค.2 ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากแม่ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น..	83
ง.1 ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น..	84
จ.1 ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทาง อารมณ์ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น.....	85

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1. กรอบแนวคิดการวิจัยในการอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นชายตอนต้น.....	22
2. กรอบแนวคิดการวิจัยในการอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น.....	22

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่หล่อหลอมเจตคติ บุคลิกภาพ การมองโลก และการรับรู้เกี่ยวกับตัวเองและสิ่งต่าง ๆ ให้แก่บุคคล เนื่องจากครอบครัวเป็นสังคมแรกที่บุคคลได้มีปฏิสัมพันธ์ด้วยตั้งแต่เกิด หรืออาจกล่าวได้ว่าครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ที่บุคคลมีต่อตนเองและสังคมรอบข้าง ตลอดจนมีบทบาทต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลตามการเจริญเติบโตในแต่ละช่วงวัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2558 พบว่าโครงสร้างของครอบครัวไทยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นครัวเรือนครอบครัว 2 รุ่นหรือครอบครัวเดี่ยว ประกอบด้วยพ่อและแม่อาศัยอยู่กับเด็กเป็นจำนวนร้อยละ 31.38 (ธัชพันธ์ โกมลไพศาล และ กรรณิการ์ ดำรงค์พลาสีทธิ, 2563) ประกอบกับกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (2564) ได้คาดการณ์แนวโน้มทิศทางโครงสร้างของครอบครัวไทยว่าจะประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวเป็นจำนวนร้อยละ 81.19 จึงอาจสรุปได้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาครอบครัวไทยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว สมาชิกในครอบครัวที่มีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโต ได้แก่ พ่อแม่ ซึ่งเป็นผู้เลี้ยงดูหลัก ทั้งนี้ ตามทฤษฎีพัฒนาการจิตสังคม (Psychosocial development theory) ของ Erikson (1963, as cited in Kerbs & El-Alayli, 2016) ได้อธิบายเกี่ยวกับพ่อแม่ว่ามีบทบาทสำคัญต่อมุมมองและความรู้สึกที่เด็กมีต่อตนเองและสังคม โดยเด็กจะยึดถือพ่อแม่และเชื่อว่ามุมมองของพ่อแม่เป็นหลักข้อเท็จจริง เนื่องจากเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่เป็นบุคคลแรก ดังนั้นสิ่งที่พ่อแม่สื่อสารจึงส่งผลกระทบต่อมุมมองและการรับรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก เมื่อพ่อแม่พูดถึงเด็กในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการใช้คำพูดหยอกล้อ เช่น ล้อเลียนรูปร่างหน้าตา เด็กอาจยอมรับคำล้อเลียนที่พ่อแม่พูดถึงตนเหล่านั้นว่าเป็นเรื่องจริง และอาจทำให้เด็กรับรู้และมองตนเองตามคำล้อเลียนของพ่อแม่แม้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ตาม (Kerbs & El-Alayli, 2016)

การใช้คำพูดหยอกล้อหรือการล้อเลียน เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกรูปแบบหนึ่งซึ่งพบได้ทั่วไปในครอบครัวของสังคมไทย พ่อแม่บางคนอาจใช้คำพูดล้อเลียนรูปร่างหน้าตาหรือน้ำหนักของลูก ซึ่งมักปรากฏในรูปแบบการใช้คำพูดที่ทำให้รู้สึกอับอายและย่ำแย่อารมณ์ให้เกิดความโกรธ เช่น การตั้งฉายา (Schmidt & Martin, 2019) หลายคนมีประสบการณ์การถูกล้อเลียนตั้งแต่เด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ (Zlomke et al., 2016) และสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในเพศชายและเพศหญิง แม้ว่าโดยทั่วไปแล้วงานวิจัยที่เกี่ยวกับการล้อเลียนรูปร่างหน้าตาหรือน้ำหนักส่วนใหญ่จะศึกษาในลูกสาว แต่มีงานวิจัยที่พบว่าการล้อเลียนเรื่องน้ำหนักนั้นเกิดขึ้นได้ในลูกชายเช่นกัน โดยพ่อยังมักล้อเลียนลูกชายบ่อยกว่าลูกสาวอีกด้วย (Schaefer & Salafia, 2014; Vincent & McCabe, 2000;

Zimmer-Gembeck et al., 2018) อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการใช้คำพูดล้อเลียนของพ่อแม่อาจเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีปฏิสัมพันธ์ แต่พ่อแม่อาจไม่ได้ตระหนักถึงมุมมองการรับรู้ของลูกที่ถูกล้อเลียน รวมถึงอิทธิพลของคำพูดของตัวเองว่าจะส่งผลต่อลูกอย่างไร (Dahill et al., 2021)

การศึกษาจำนวนมากพบว่า การล้อเลียนจากสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่าง ๆ เช่น การล้อเลียนเกี่ยวกับรูปร่างหรือน้ำหนักของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมการรับประทานอาหารในลูกวัยรุ่น (Dahill et al., 2021) นอกจากนี้ การถูกล้อเลียนเกี่ยวกับรูปร่างบ่อยครั้งยังมีความสัมพันธ์กับการใช้แอลกอฮอล์และการเสพยาในวัยรุ่นตอนต้น ทั้งยังสามารถทำนายปริมาณและความถี่ของการดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคตอีกด้วย (Klinck et al., 2020) โดยการศึกษาระยะยาวยังพบว่าวัยรุ่นที่ถูกครอบครัวล้อเลียนเกี่ยวกับน้ำหนักบ่อยครั้งมักจะมีระดับความเครียดที่สูง มีการใช้สารเสพติดที่สูง และมีการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) ที่ต่ำในช่วงผู้ใหญ่ตอนต้น (Lessard et al., 2021) ซึ่งการถูกล้อเลียนเกี่ยวกับรูปร่างจากพ่อแม่และพี่น้องยังส่งผลให้วัยรุ่นมีความพึงพอใจในรูปลักษณ์ (Body satisfaction) ของตัวเองที่ต่ำ อันนำไปสู่การเห็นคุณค่าในตนเองที่ต่ำในอนาคต (Yoh, 2018)

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การล้อเลียนรูปร่างหน้าตา (Appearance teasing) และการล้อเลียนน้ำหนัก (Weight teasing) ของพ่อแม่ส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นในหลาย ๆ แง่มุม โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการล้อเลียนซึ่งสามารถพบได้บ่อย คือ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ (Body dissatisfaction) ทั้งนี้ งานวิจัยจำนวนมากพบว่าการล้อเลียนรูปร่างหน้าตาตลอดจนการล้อเลียนน้ำหนักมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในวัยรุ่น โดย Neumark-Sztainer et al. (2010) พบว่าการล้อเลียนน้ำหนักมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์และพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ การศึกษาระยะยาวเป็นเวลา 3 ปีของ Cattarin and Thompson (1994) พบว่า การล้อเลียนสามารถทำนายระดับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

นอกจากนี้ เมื่อคำนึงถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่สังคมไทยให้ความสำคัญกับค่านิยมด้านรูปร่างหน้าตาและน้ำหนัก เห็นได้จากการกำหนดมาตรฐานลักษณะหรือรูปร่างที่ได้รับการยอมรับผ่านบริบทต่าง ๆ เช่น นางแบบเพศหญิงที่ต้องมีความสวยแบบสูง สะโพกเล็ก หน้าอกใหญ่ และต้องมีรูปร่างที่ผอมกว่าน้ำหนักมาตรฐาน (อาภาภัทร ธาราธิคุณ, 2564) นายแบบเพศชายที่ต้องมีกล้ามเนื้อแข็งแรง รูปร่างสมส่วน หรือสื่อโฆษณาที่นำเสนอว่าความสวยงามเป็นจุดเด่นของผู้หญิงที่ทำให้ต้องตาเพศตรงข้าม และชั้นนำบรรทัดฐานรูปร่างที่ผอมหรือสิวที่ขาวเพื่อนำไปสู่การบริโภคสินค้า ตลอดจนเวทีประกวดต่าง ๆ ที่ใช้รูปร่างหน้าตาเป็นเกณฑ์ ประกอบกับการเติบโตของอุตสาหกรรมความงามและศัลยกรรมนั้น สะท้อนถึงความต้องการและกระแสพฤติกรรมผู้บริโภคไทยที่ให้ความสำคัญกับการดูแลรูปร่างหน้าตาและความสวยงามเป็นอย่างยิ่ง (วริษฐา แซ่เจี๋ย, 2563) อาจสรุปได้ว่า ลักษณะหรือ

รูปร่างที่ได้รับการยอมรับนี้มีความสำคัญต่อมุมมองและความรู้สึกของบุคคลในสังคมไทย ดังนั้นหากบุคคลเกิดเจตคติทางลบต่อรูปร่างหน้าตาและน้ำหนักของตนเอง หรือเกิดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ อาจนำไปสู่พฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการมีวิถีลดน้ำหนักหรือปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ให้ตรงตามค่านิยมของสังคมที่ไม่เหมาะสม โดยจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยในรอบ 5 ปีของ ศิวรักษ์ กิจชนะไพบูลย์ (2555) พบว่าวัยรุ่นไทยมีวิธีการลดน้ำหนักที่ไม่ถูกต้อง ไม่ปลอดภัย และมีความเสี่ยงต่อสุขภาพ อันได้แก่ การใช้ยาลดน้ำหนัก การอดอาหาร และการใช้ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม เป็นต้น นอกจากนี้ ไม่เพียงแต่ผู้หญิงเท่านั้น แต่ผู้ชายที่ไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของตนเองยังมีความต้องการเปลี่ยนแปลงรูปร่างและน้ำหนักจนอาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การออกกำลังกายอย่างหนักเกินพอดี หรือการใช้สารสเตียรอยด์ (Steroid) ได้เช่นกัน (McCabe & Ricciardelli, 2004)

การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์พบได้มากในช่วงวัยรุ่นทั้งในเพศชายและหญิง (Balluck et al., 2016; Duchesne et al., 2016; Gondoli et al., 2011) เนื่องจากวัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งทางด้านร่างกายและสติปัญญา ซึ่งส่งผลให้วัยรุ่นตระหนักถึงรูปร่างและน้ำหนักของตนมากขึ้น (Ata et al., 2007) โดยเฉพาะในวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่สรีระร่างกายเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมากที่สุด เป็นเหตุให้วัยรุ่นตอนต้นมักหมกมุ่นกับตนเองและเปรียบเทียบรูปร่างของตนกับวัยรุ่นคนอื่น ๆ มากกว่าวัยรุ่นตอนกลางและวัยรุ่นตอนปลายซึ่งผ่านประสบการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสรีระมาแล้วระยะหนึ่ง จึงหมกมุ่นกับการเปลี่ยนแปลงน้อยลงเนื่องจากยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ (พงศธร เลิศฤดีพร, 2551) ประกอบกับมีงานวิจัยพบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่มีมุมมองทางลบต่อรูปลักษณ์ของตนเองเป็นอย่างมากในช่วงวัยรุ่นตอนต้น (Bucchianeri et al., 2013; Frisen et al., 2015; Klump et al., 2010; Rodgers et al., 2016; Wang et al., 2019) จึงอาจกล่าวได้ว่าวัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงวัยสำคัญที่จะเกิดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ได้ง่ายที่สุด ทั้งนี้ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในวัยรุ่นตอนต้นยังอาจนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ตามมา โดย Griffiths and McCabe (2000) พบว่าวัยรุ่นหญิงตอนต้นที่มีการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์สูงมีโอกาสที่จะเกิดปัญหาพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติสูงขึ้น ในขณะที่จากการศึกษาระยะยาวของ Paxton et al. (2006) พบว่าวัยรุ่นหญิงตอนต้นที่ไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์มีโอกาสเกิดอารมณ์ซึมเศร้าและมีการเห็นคุณค่าในตนเองที่ต่ำในอีก 5 ปีต่อมา สอดคล้องกับงานวิจัยระยะยาวของ Bornioli et al. (2020) ที่พบว่าการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในวัยรุ่นตอนต้นทำนายการเกิดอาการซึมเศร้าเมื่ออายุ 18 ปี ทั้งในเพศชายและหญิง จะเห็นได้ว่าการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นตอนต้นอาจนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ อื่นๆที่ยังเกิดขึ้นได้ง่าย เพราะนอกจากวัยรุ่นตอนต้นจะหมกมุ่นและอ่อนไหวต่อสรีระร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วดังที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยเรื่องการล้อเลียนจากพ่อแม่ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการล้อเลียนจากพ่อแม่จะส่งผลต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นได้ แต่สำหรับวัยรุ่นบางคนที่เคยโตมาในครอบครัวที่ใช้คำพูดล้อเลียนรูปร่างหน้าตาหรือน้ำหนักกลับสามารถพึงพอใจในรูปลักษณะของตนโดยไม่เกิดปัญหาดังกล่าวได้เช่นกัน จากการศึกษาของ Libbey et al. (2008) พบว่าระดับความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของตนเองในวัยรุ่นหญิงที่เคยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนน้ำหนักนั้นมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้สึกถูกรบกวนหรือรำคาญจากข้อความที่ได้รับ กล่าวคือ การล้อเลียนจะส่งผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลมีความรู้สึกทางลบต่อข้อความเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด บางคนอาจสามารถมองข้ามข้อความล้อเลียนต่าง ๆ จากพ่อแม่โดยไม่เกิดอารมณ์ทางลบอันนำไปสู่ความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของตน ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่าอาจมีปัจจัยบางประการที่ช่วยลดทอนความรุนแรงของข้อความล้อเลียนเหล่านั้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมากพอที่จะปกป้องวัยรุ่นจากการล้อเลียนของพ่อแม่ซึ่งเป็นผู้หล่อหลอมมุมมองการรับรู้ต่าง ๆ มาโดยตลอด

ความผูกพันกับพ่อแม่ในลักษณะทางบวก (Positive parent-child relationship) และความอบอุ่น (Warmth) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก (Arrindell et al., 1989) โดยมีงานวิจัยที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกมีความสัมพันธ์กับการรับรู้และการตีความคำวิจารณ์ ความก้าวร้าวทางคำพูด และข้อความทางลบที่ลูกได้รับจากพ่อแม่ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับคำล้อเลียนในหลายแง่มุม เช่น งานวิจัยของ Neoh et al. (2021) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกที่มีลักษณะผูกพันกันจะมีผลต่อการรับรู้คำวิจารณ์ของพ่อแม่ กล่าวคือ บุคคลที่มีรูปแบบความสัมพันธ์กับพ่อแม่ในลักษณะอบอุ่นและได้รับความรู้สึกทางบวกมีแนวโน้มที่จะไม่เกิดความรู้สึกทางลบต่อคำวิจารณ์ของพ่อแม่ รวมถึงคำวิจารณ์จากบุคคลอื่นในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Beckmann (2019) ที่พบว่า การรับรู้ความอบอุ่นจากพ่อแม่ (Perceived parental emotional warmth) ช่วยบรรเทาความรุนแรงจากความก้าวร้าวทางคำพูดที่พ่อแม่มีต่อลูกซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมรุนแรง (Violent offending) ของลูกในอนาคตได้ ในขณะเดียวกัน การศึกษาของ Jones et al. (2018) ยังพบว่าความอบอุ่นจากพ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้ข้อความกตสันรูปร่างจากพ่อแม่ของลูกสาว โดยถึงแม้ว่าพ่อแม่จะมีการใช้ข้อความหรือคำพูดทางลบเป็นเชิงกตสันให้ลูกสาวลดน้ำหนัก แต่หากพ่อแม่มีความอบอุ่นแล้ว ลูกสาวก็จะไม่ได้รับผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการรับรู้ข้อความเหล่านั้น การศึกษาดังกล่าวยังได้สรุปว่าความอบอุ่นจากพ่อแม่ส่งผลต่อการรับรู้หรือการซึมซับข้อความทางลบและมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกไม่พึงพอใจของลูกสาวที่มีต่อรูปลักษณะของตนเอง นอกจากนี้ งานวิจัยของ Kerbs and El-Alayli (2016) ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่น และความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกที่มีลักษณะใกล้ชิดอีกด้วย จะเห็นได้ว่านอกจากความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกจะมี

ความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อความทางลบจากพ่อแม่แล้ว ยังมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกไม่พึงพอใจที่วัยรุ่นมีต่ออุปถัมภ์เช่นกัน โดยมีงานวิจัยที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และวัยรุ่นเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิง (Bearman et al., 2006) โดยวัยรุ่นที่มีความสัมพันธ์กับพ่อแม่ดีจะมีความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะที่ต่ำ (Holsen et al., 2012) สอดคล้องกับการศึกษาของ Smith et al. (2016) ที่พบว่าลูกสาวที่รับรู้ถึงความสัมพันธ์ทางบวกกับแม่มีความสัมพันธ์กับความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะที่ต่ำเช่นกัน นอกจากนี้ การศึกษาของ Postluszny et al. (2021) พบว่าลูกสาวที่รับรู้ถึงความใส่ใจของแม่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติ โดยบทสนทนาเกี่ยวกับน้ำหนักที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวมีอิทธิพลให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวลดน้อยลง กล่าวคือ ลูกสาวที่มองว่าครอบครัวมักสนทนากับน้ำหนักบ่อยครั้งมักรู้สึกถึงความใส่ใจของแม่ที่ต่ำ และมีความรู้สึกทางลบว่าต้องรับผิดชอบความรู้สึกของแม่ ในขณะที่การศึกษาของ Krug et al. (2016) พบว่าพ่อแม่ที่มีความอบอุ่นน้อยมีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะและความต้องการผอมของผู้หญิงสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าพ่อแม่ที่มีระดับความอบอุ่นสูงอาจเป็นปัจจัยปกป้องต่อการเกิดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะในวัยรุ่นหญิง (Jones et al., 2018) และผลการวิจัยที่พบว่าความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะยังมีความสัมพันธ์กับความผูกพันและการยอมรับของพ่อแม่ (Kerbs & El-Alayli, 2016) เช่นเดียวกับการรับรู้ความผูกพันในครอบครัว (Crespo et al., 2010)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบต่าง ๆ ของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกอยู่ไม่น้อย อย่างไรก็ตาม งานวิจัยหลายงานได้พบว่าเพศของพ่อแม่และลูกส่งผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าวแตกต่างกัน เช่น ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างแม่กับวัยรุ่นเป็นตัวแปรกำกับระหว่างการใช้สื่อออนไลน์และความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ แต่ไม่พบอิทธิพลดังกล่าวในความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างพ่อกับวัยรุ่น (De Vries et al., 2019) หรือการศึกษาของ Holsen et al. (2012) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกชายที่ผูกพันสนิทสนมในช่วงวัยรุ่นตอนต้นส่งผลต่อพัฒนาการในระยะยาวด้านความพึงพอใจในรูปลักษณะมากกว่าความสัมพันธ์กับเพื่อน ในขณะที่สำหรับลูกสาวนั้น มีเพียงความสัมพันธ์กับเพื่อนเท่านั้นที่ส่งผลดังกล่าว ผลการศึกษานี้มีส่วนที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าการได้รับความรู้สึกทางลบจากพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ปัจจัยดังกล่าวจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะในอนาคตไม่มากนัก โดยเพศไม่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว (Bearman et al., 2006) จะเห็นได้ว่าเพศยังเป็นช่องว่างในการศึกษาแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกและความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะอยู่ไม่น้อย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่อันเป็นองค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกชายและลูกสาว โดยข้อมูลจากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นประโยชน์ต่อสังคมในการแสดงให้เห็นถึงผลกระทบของการล้อเลียนภายในครอบครัว ตลอดจนอิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อลูกทั้งเพศชายและหญิง รวมถึงสามารถนำมาใช้ต่อยอดเพื่อพัฒนาแนวทางการสื่อสารภายในครอบครัวที่เหมาะสมต่อช่วงวัยรุ่นตอนต้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของตนเองต่อไป

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะและความสัมพันธ์และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิด และงานวิจัยเกี่ยวกับการล้อเลียนจากพ่อแม่
2. แนวคิด และงานวิจัยเกี่ยวกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ
3. แนวคิด และงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์

1. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการล้อเลียนจากพ่อแม่ (Parental teasing)

1.1 คำจำกัดความของการล้อเลียน

การล้อเลียน (Teasing) มีคำจำกัดความที่ค่อนข้างกว้าง เนื่องจากมีลักษณะที่กำกวม ซ้ำซ้อน และตีความได้หลากหลายขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้ล้อเลียนและการตีความของผู้ที่ถูกล้อเลียน (Liu, 2008) โดยการล้อเลียนมีที่มาจากคำว่า “Taesan” ซึ่งเป็นภาษาแองโกล-แซกซัน (Anglo-Saxon) หรือภาษาอังกฤษเก่า หมายถึง “การฉีกเนื้อมนุษย์เป็นชิ้น ๆ ด้วยอาวุธ” ซึ่งสื่อถึงการล้อเลียนในลักษณะลดทอนหรือทำให้ผู้ถูกล้อเลียนรู้สึกพ่ายแพ้ นอกจากนี้ยังมีที่มาจากคำว่า “Attiser” หรือ “Tiser” ในภาษาฝรั่งเศส หมายถึง “การรดน้ำมันลงในกองไฟ” ซึ่งสื่อถึงการล้อเลียนของผู้ล้อที่มีลักษณะดึงเอาปฏิกิริยาทางอารมณ์และพฤติกรรมของผู้ถูกล้อเลียน (Pawluk, 1989) จากที่มาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การล้อเลียนเป็นการสื่อสารของผู้ล้อเลียน ซึ่งส่งผลและเรียกการตอบสนองจากผู้ที่ถูกล้อเลียนได้ทั้งด้านอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรม

นักวิจัยส่วนใหญ่ให้ความหมายการล้อเลียนไปในทางลบ โดยนิยามส่วนใหญ่ของการล้อเลียนมักสื่อถึงความมุงร้ายและการทำให้เป้าหมายเจ็บปวด (Shapiro et al., 1991) โดย Shapiro et al. (1991) ให้ความหมายการล้อเลียนว่าเป็นการสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารและเป้าหมาย ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความก้าวร้าว (Aggression) ความขบขัน (Humor) และความกำกวม (Ambiguity) Mottet and Thweatt (1997, as cited in Liu, 2008) ได้นิยามการล้อเลียนว่าเป็น

การสื่อสารทางวาจาที่มีรูปแบบก้าวร้าวโดยเจตนา หรือเป็นการสบประมาททางวาจาที่ผู้กระทำตั้งใจให้เกิดความตึงเครียดต่าง ๆ ต่อเหยื่อ เช่น ความวิตกกังวล (Anxiety) ความคับข้องใจ (Frustration) ความโกรธ (Anger) ความอับอาย (Embarrassment) ซึ่งการสบประมาททางวาจาดังกล่าวนี้เป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งรังแก (Bullying; Warm, 1997, as cited in Roth et al., 2002) การล้อเลียนด้วยวาจามักประกอบด้วย การเรียกพฤติกรรมหรือลักษณะท่าทางของเป้าหมายด้วยถ้อยคำหรือชื่อเรียกที่ตลกขบขัน การใช้ถ้อยคำเสียดสี หรือการเล่นสำนวนด้วยชื่อของเป้าหมาย เป็นต้น (Shapiro et al., 1991) ถึงแม้การล้อเลียนจะเป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้คำพูดในเชิงเสียดสีหรือเยาะเย้ยเพื่อยั่วอารมณ์ให้เกิดความโกรธ แต่ก็เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทางการเพื่อลดทอนความรุนแรงเช่นกัน (Dahil et al., 2021)

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการล้อเลียนมีความขบขันและความกำกวมเป็นองค์ประกอบ อีกทั้งยังสามารถตีความได้หลากหลายขึ้นอยู่กับ การให้ความหมายของผู้ที่ถูกล้อเลียน ส่งผลให้นักวิจัยจำนวนหนึ่งมีมุมมองต่อการล้อเลียนในทางบวก โดย Eder (1991) ได้นิยามการล้อเลียนว่าเป็นการพูดกล่าวกับผู้อื่นในเชิงสนุกสนาน ซึ่งอาจประกอบด้วยท่าทางหยอกล้อ ชมชู้ หรือเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่นอย่างเกินจริงในลักษณะล้อเล่น การล้อเลียนที่แสดงออกถึงความสนุกสนานเป็นมิตรดังกล่าวนี้เองทำให้การล้อเลียนถูกมองว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นกลยุทธ์สำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวในช่วงแรก (Miller, 1986, as cited in Liu, 2008) ส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกสอดคล้องและเป็นหนึ่งเดียวกับกลุ่ม (Nesi, 2012) ทั้งยังช่วยสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอีกด้วย (Keltner et al., 2001)

จะเห็นได้ว่าการล้อเลียนสามารถตีความได้ทั้งในทางบวกและทางลบ โดยจากการทบทวนวรรณกรรมของ Keltner et al. (2001) พบว่าการล้อเลียนประกอบไปด้วยทั้งความก้าวร้าวและพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมในบางแง่มุม เช่น อารมณ์ขันและการหยอกเล่นที่มีต่อตัวเองและผู้อื่น ซึ่งความกำกวมนี้ทำให้ยากต่อการแยกแยะความแตกต่างระหว่างการล้อเลียนกับพฤติกรรมอื่นที่มีความใกล้เคียงกัน เช่น การกลั่นแกล้งรังแก ดังนั้น Keltner et al. (2001) จึงได้เสนอนิยามการล้อเลียนว่าเป็น “การยั่วโดยเจตนาด้วยการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเป้าหมายซึ่งแสดงออกในลักษณะหยอกล้ออย่างไม่เป็นทางการ” โดยใช้ “ความไม่เป็นทางการ” เป็นตัวแยกแยะการล้อเลียนออกจากพฤติกรรมอื่นที่มีลักษณะร่วมกัน เนื่องจากการยั่วอาจสร้างความเจ็บปวดและความอับอาย ทั้งจากการล้อเลียนชื่อ การแสดงความคิดเห็นที่ลดทอนคุณค่า หากแสดงออกมาอย่างเป็นทางการจะทำให้ถูกมองว่าเป็นความก้าวร้าว แต่หากการยั่วยั่วนั้นแสดงออกมาในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ จะสื่อได้ว่าการยั่วยั่วนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการพูดตลกสร้างเสียงหัวเราะ

จะเห็นได้ว่าการล้อเลียนมีลักษณะที่บ่งบอกถึงความก้าวร้าว ความตลกขบขัน และความกำกวม จึงไม่สามารถมีคำนิยามที่ชี้เฉพาะ อีกทั้งยังสามารถตีความได้ทั้งในทางบวกและลบ

แต่การล้อเลียนยังมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากพฤติกรรมอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น การกลั่นแกล้งรังแก โดยสรุปแล้วการล้อเลียน คือ การเจตนาขำขมุ่เป้าหมายด้วยการแสดงความคิดเห็นในลักษณะต่าง ๆ โดยแสดงออกในเชิงหยอกล้ออย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ความหมายของการล้อเลียนตามแนวคิดของ Keltner et al. (2001) เนื่องจากมีความใกล้เคียงกับการล้อเลียนของพ่อแม่ที่มักจะมีลักษณะเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยแสดงออกในเชิงหยอกล้ออย่างไม่เป็นทางการซึ่งปราศจากเจตนาขมุ่ร้ายหรือก้าวร้าว แต่การล้อเลียนของพ่อแม่มักจะเกิดจากความเป็นห่วงกังวลในรูปร่างและน้ำหนักร่างกายของเด็ก (Lessard et al., 2021)

1.2 ประเภทของการล้อเลียน

เนื่องจากการล้อเลียนมีลักษณะที่ไม่เป็นทางการและมักประกอบด้วย การพูดตลกเพื่อสร้างเสียงหัวเราะ การล้อเลียนจึงอาจถูกมองว่าเป็นเรื่องปกติ และสามารถพบได้ทั่วไปทั้งจากครอบครัว และโรงเรียน (Schaefer & Salafia, 2014) เนื้อหาในการล้อเลียนนั้นมีลักษณะแตกต่างกันไป โดย Storch et al. (2004) แบ่งการล้อเลียนออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

- 1) การล้อเลียนด้านรูปร่างหน้าตา (Appearance teasing)
- 2) การล้อเลียนด้านการแสดงออก (Performance teasing)
- 3) การล้อเลียนด้านคุณลักษณะทางการเรียน (Academic characteristics teasing)
- 4) การล้อเลียนด้านภูมิหลังของครอบครัว (Family background teasing)
- 5) การล้อเลียนด้านพฤติกรรมทางสังคม (Social behavior teasing)

ซึ่งการล้อเลียนที่พบได้บ่อยที่สุดคือ การล้อเลียนด้านรูปร่างหน้าตา (Almenara & Ježek, 2015; Liu, 2008; Schmidt & Martin, 2019) จากการศึกษาพบว่าร้อยละ 36 ของการล้อเลียนในวัยรุ่นเป็นการล้อเลียนเกี่ยวกับน้ำหนัก และร้อยละ 45 เป็นการล้อเลียนเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา (Rieves & Cash, 1996, as cited in Menzel et al., 2010) นอกจากนี้ งานวิจัยของ Cash (1995, as cited in Liu, 2008) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยหญิงส่วนใหญ่มีประสบการณ์การถูกล้อเลียนในวัยเด็กหรือวัยรุ่นเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา ไม่ว่าจะเป็นรูปลักษณ์ น้ำหนัก ส่วนสูง เป็นต้น แม้กระทั่งการล้อเลียนในครอบครัวส่วนใหญ่ก็เป็นการล้อเลียนเกี่ยวกับรูปร่างและน้ำหนัก โดยแม่มักจะล้อเลียนเกี่ยวกับรูปร่างของวัยรุ่นในเชิงเป็นห่วงปัญหาด้านสุขภาพ ส่วนพ่อมักล้อเลียนในเชิงโจมตีเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาทางลบของวัยรุ่นมากกว่า (Berge et al., 2016)

การล้อเลียนรูปร่างหน้าตา คือการให้ข้อมูลเชิงลบต่อลักษณะทางกายภาพของบุคคล เช่น หน้าตา ส่วนสูง เส้นผมหรือเส้นขน และอื่น ๆ (Cash, 1995, as cited in Schmidt & Martin, 2019) มักแสดงออกมาในรูปแบบการขมุ่และการล้อเลียนทางวาจาทำให้เกิดความอับอาย นับตั้งแต่การตั้งฉายาและการเรียกชื่อโจมตีอย่างไม่เป็นมิตร ซึ่งพบได้บ่อยโดยเฉพาะในวัยรุ่น (Schmidt & Martin, 2019) ถึงแม้มีงานวิจัยที่พบว่าเด็กหญิงมักถูกล้อเลียนบ่อยกว่าเด็กชาย

(Almenara & Jezek, 2015) แต่ Phares et al. (2004) ไม่พบความแตกต่างในการถูกล้อเลียนรูปร่างหน้าตาระหว่างเพศชายและหญิง อย่างไรก็ตามอาจสรุปได้ว่าทั้งเพศชายและหญิงต่างมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ การถูกล้อเลียนรูปร่างหน้าตายังรวมไปถึงการล้อเลียนน้ำหนัก (Hayden-Wade et al., 2005) ซึ่งมักเกิดขึ้นบ่อยในวัยรุ่นที่มีน้ำหนักมาก (Keery et al., 2005; McCormack et al., 2011; Schvey et al., 2019) งานวิจัยจำนวนมากพบว่าการล้อเลียนน้ำหนักเกิดขึ้นได้ตามปกติในลูกชายและลูกสาว ทั้งนี้พ่อก็มักล้อเลียนลูกชายบ่อยกว่าลูกสาว (Schaefer & Salafia, 2014; Vincent & McCabe, 2000; Zimmer-Gembeck et al., 2018) โดยถึงแม้งานวิจัยส่วนใหญ่จะเน้นศึกษาการล้อเลียนน้ำหนักจากในบริบทของเพื่อนและโรงเรียน แต่ก็มีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นหลายคนพบเจอการล้อเลียนน้ำหนักจากครอบครัว (Eisenberg et al., 2003; Neumark-Sztainer et al., 2002; Valois et al., 2019) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ครอบครัวเป็นแหล่งที่มาหนึ่งที่สำคัญของการล้อเลียนและการพูดเรื่องน้ำหนักในเชิงลบเช่นเดียวกัน (Puhl & Brownell, 2006; Neumark-Sztainer et al., 2010)

1.3 ผลกระทบของการล้อเลียนจากพ่อแม่

Lessard et al. (2021) พบว่า ความกังวลที่พ่อแม่มีต่อน้ำหนักของลูก การสนับสนุนให้ลูกควบคุมอาหาร และการรับรู้น้ำหนักของวัยรุ่นที่ผิดไปจากความจริงมีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงที่วัยรุ่นจะถูกครอบครัวล้อเลียนเรื่องน้ำหนัก ซึ่งพ่อแม่ที่เป็นห่วงกังวลต่อน้ำหนักของลูกอาจแสดงออกด้วยการล้อเลียนเรื่องน้ำหนัก โดยงานวิจัยจำนวนมากพบว่าการล้อเลียนน้ำหนักของพ่อแม่ส่งผลกระทบต่อวัยรุ่น (ยกตัวอย่างเช่น Bang et al., 2012; Berge, 2009; Fulkerson et al., 2007; Kluck, 2010; Marcos et al., 2013; Neumark-Sztainer et al., 2002, 2010; Smith, 2019) โดยวัยรุ่นที่ถูกพ่อแม่ล้อเลียนเรื่องน้ำหนักจะเกิดความเครียด การใช้สารเสพติด การเห็นคุณค่าในตัวเองที่ต่ำ (Lessard et al., 2021) นอกจากนี้ การที่พ่อแม่วิจารณ์น้ำหนักของลูกยังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับประทานที่ผิดปกติ (Dahill et al., 2021; Gillison et al., 2016; Haines et al., 2006; Libbey et al., 2008) และความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ (Keery et al., 2005; Phares et al., 2004) โดยจากการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) ของ Menzel et al. (2010) พบว่า การล้อเลียนทั้งด้านรูปร่างหน้าตาและการล้อเลียนน้ำหนักต่างมีความสัมพันธ์กับความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ Neumark-Sztainer et al. (2010) พบว่าวัยรุ่นหญิงที่เข้าร่วมการวิจัยเกินกว่าครึ่งมีประสบการณ์การถูกล้อเลียนน้ำหนักจากครอบครัว โดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการล้อเลียนน้ำหนักจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับประทานอาหารและความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ กล่าวคือวัยรุ่นหญิงที่ถูกล้อเลียนจากครอบครัวเรื่องน้ำหนักตัวที่มากจะมีความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ที่สูง และมักจะมีพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่

ผิดปกติกว่าวัยรุ่นหญิงที่ไม่ถูกล้อเลียน ซึ่งวัยรุ่นหญิงที่ถูกครอบครัวล้อเลียนเรื่องน้ำหนักยังมีแนวโน้มที่จะมีความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ใน 15 ปีต่อมาอีกด้วย (Puhl et al., 2017) สอดคล้องกับการศึกษาระยะยาวเป็นเวลา 3 ปี ของ Cattarin and Thompson (1994) ที่พบว่าถูกล้อเลียนเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาสามารถทำนายระดับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงอาจสรุปได้ว่า การล้อเลียนเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาและน้ำหนักของพ่อแม่ส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นในหลายด้าน โดยหนึ่งในผลกระทบที่เกิดขึ้นได้บ่อยคือการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของตนเอง

1.4 การวัดการล้อเลียน

การล้อเลียนสามารถประเมินได้จากหลายมาตร โดย Thompson et al. (1991) ได้พัฒนามาตรวัดการล้อเลียนรูปร่างลักษณะ (The physical appearance related teasing - PARTS) ซึ่งประกอบด้วยการประเมินการล้อเลียนรูปร่างลักษณะทั่วไป (General appearance teasing: GAT) และการประเมินการล้อเลียนน้ำหนักและขนาด (W/ST) โดยการประเมินการล้อเลียนน้ำหนักและขนาดมีความสัมพันธ์กับมาตรวัดความซึมเศร้า การเห็นคุณค่าในตัวเอง และความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ อย่างไรก็ตามพบความสัมพันธ์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้มาตรวัด PARTS ยังค่อนข้างขาดความครอบคลุมทั้งในด้านการระบุตัวผู้ล้อเลียนและข้อความที่ไม่เฉพาะเจาะจง (Thompson et al., 1995, as cited in Liu, 2008)

ต่อมา Thompson et al. (1995) ได้พัฒนามาตรวัดการรับรู้การล้อเลียน (The perception of teasing scale – POTS) โดยปรับปรุงจากมาตรวัด PARTS เพื่อประเมินความรู้สึกที่เกิดจากประสบการณ์การถูกล้อเลียนทั้งที่เกี่ยวกับน้ำหนัก (Weight teasing) และการถูกล้อเลียนเกี่ยวกับความสามารถ (Competence teasing) โดยเป็นมาตรประมาณค่า ทั้งนี้ มาตรนี้สามารถระบุแหล่งที่มาของการล้อเลียนด้วยการใส่ชื่อแหล่งที่มาแทนคำว่า “บุคคล” ในข้อความ

ถึงแม้มาตรวัด PARTS และมาตรวัด POTS จะถูกออกแบบมาจากการประเมินในผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเพศหญิง แต่มีงานวิจัยที่ใช้มาตรดังกล่าวในผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็นเพศชาย (Gleason et al., 2000) และผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็นวัยรุ่น (Wertheim et al., 2001) เช่นกัน นอกจากนี้ ถึงแม้มาตรวัด POTS จะไม่มีการวัดด้านการล้อเลียนรูปร่างลักษณะ แต่ก็มีงานวิจัยที่ปรับเปลี่ยนข้อความของมาตรวัด POTS เพื่อนำมาใช้ในวัดการล้อเลียนรูปร่างลักษณะ โดยเปลี่ยนคำที่เกี่ยวข้องกับการล้อเลียนน้ำหนักมาเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับการล้อเลียนรูปร่างลักษณะแทนเช่นกัน (Chen et al., 2007; Jackson & Chen, 2008; Schmidt & Martin, 2019) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงพัฒนามาตรวัดการล้อเลียนจากพ่อแม่ตามแนวคิดของ Thompson et al. (1995) โดยปรับเปลี่ยนข้อความในมาตรวัด (The perception of teasing scale – POTS) เพื่อให้สะท้อนถึงการล้อเลียนด้านรูปลักษณ์จากพ่อแม่

2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ (Body dissatisfaction)

2.1 คำจำกัดความของการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์

Thompson et al. (1999) ได้อธิบายกรอบแนวคิดในการศึกษาการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ตามโมเดลทางวัฒนธรรมเชิงสังคม (Sociocultural model) โดยวัยรุ่นจะได้รับข้อความเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของตนเองรวมถึงมุมมองเกี่ยวกับรูปลักษณ์ในอุดมคติจากกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ ได้แก่ พ่อแม่ เพื่อน และสื่อ จากนั้นวัยรุ่นจะสร้างบรรทัดฐานเกี่ยวกับรูปลักษณ์ในอุดมคติตามข้อความที่ได้รับจากแหล่งที่มาดังกล่าว แต่หากพบว่ารูปลักษณ์ของตนไม่ตรงกับบรรทัดฐานที่สร้างไว้ก็จะนำไปสู่การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของตนได้ อาจกล่าวได้ว่า การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์เป็นเจตคติหนึ่งที่มีต่อรูปลักษณ์ในเชิงไม่ชอบหรือดูถูกน้ำหนักรูปร่างของตน (Helfert & Warschburger, 2011) เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจและไม่ชื่นชอบรูปร่างตนเองในส่วนต่าง ๆ (จุลณี เทียนไทย, 2549) หรือเป็นความคิดและความรู้สึกทางลบที่บุคคลมีต่อน้ำหนักและรูปร่างของตัวเอง (Cordes et al., 2017; Grogan, 2017) ตลอดจนเป็นความรู้สึกเชิงลบต่อลักษณะรูปร่างในทุกส่วนหรือส่วนใดส่วนหนึ่งในร่างกายของตน (กรรณิการ์ ชื่นชูผล, 2549) Rodin et al. (1984, as cited in Tantleff-Dunn et al., 2011) ได้เสนอว่า การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์เป็นปรากฏการณ์ความไม่พอใจเชิงปทัสฐาน (Normative discontent) กล่าวคือ การที่บุคคลเกิดความไม่พึงพอใจหรือมีความคิดและความรู้สึกทางลบต่อน้ำหนักและรูปร่างของตัวเองนั้นเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นได้เป็นปกติ (Fortes et al., 2013)

2.2 พัฒนาการทางร่างกายและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในวัยรุ่นตอนต้น

วัยรุ่นเป็นวัยที่ร่างกายเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านขนาดของร่างกายและลักษณะทางเพศ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของระดับฮอร์โมนที่ถูกกระตุ้นการทำงานโดยต่อมใต้สมอง (Pituitary gland; Paris et al., 2019) โดยเพศชายจะมีระดับการทำงานของฮอร์โมนเทสโทสเตอโรน (Testosterone) สูงขึ้น ในขณะที่เพศหญิงจะมีระดับการทำงานของฮอร์โมนเอสโตรเจน (Estrogen) และฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน (Progesterone) สูงขึ้น (Paris et al., 2019) ส่งผลให้วัยรุ่นชายและหญิงมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่แสดงลักษณะเฉพาะทางเพศแตกต่างกัน เช่น วัยรุ่นชายมีกล้ามเนื้อและเสียงแตกห่อ่ม ในขณะที่วัยรุ่นหญิงเริ่มมีหน้าอกและมีรูปร่างในลักษณะโค้งงอ โดยการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่วัยรุ่นตอนต้นต้องเผชิญ สามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้ (Smith & Coleman, 2021)

1. การเปลี่ยนแปลงลักษณะร่างกายภายนอก เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สามารถเห็นได้จากภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านส่วนสูง โดยส่วนสูงมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในระยะเวลาสั้น ๆ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นช่วงยืดตัว (The growth spurt) หลังจากนั้นส่วนสูงจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ ก่อนจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วอีกครั้ง (Smith & Coleman, 2021)

โดยผู้หญิงจะเข้าสู่ช่วงระยะเวลาของการสูงขึ้นอย่างรวดเร็วก่อนผู้ชาย และมีความสูงที่เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 5 – 20 เซนติเมตร อย่างไรก็ตามเมื่อผู้ชายเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในความสูงจะสูงกว่าผู้หญิงในที่สุด โดยมีความสูงที่เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 10 – 30 เซนติเมตร (Paris et al., 2019; Smith & Coleman, 2021) การเปลี่ยนแปลงความสูงดังกล่าวนี้ได้รับอิทธิพลหลักมาจาก Growth hormones องค์ประกอบด้านพันธุกรรม และสภาวะทางโภชนาการ โดยสรีระของผู้ชายและผู้หญิงเมื่อสูงขึ้นจะมีความแตกต่างกัน ผู้ชายจะมีความยาวของช่วงแขนและขามากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่ผู้หญิงจะมีความยาวของแขนและขาที่เพิ่มขึ้นแต่เห็นได้ไม่ชัด ประกอบกับมีชั้นไขมันที่มากกว่า ส่งผลให้ผู้หญิงมีลักษณะไม่แก่ง้างเท่าผู้ชาย (พงศธร เลิศฤดีพร, 2551)

การเปลี่ยนแปลงด้านน้ำหนัก โดยผู้หญิงและผู้ชายจะมีพัฒนาการด้านน้ำหนักที่แตกต่างกัน ผู้หญิงจะมีการเจริญเติบโตของกระดูกที่เร็วกว่าผู้ชายประมาณ 1-2 ปี ส่งผลให้เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้นผู้หญิงจะมีน้ำหนักมากกว่าผู้ชาย (พงศธร เลิศฤดีพร, 2551) ตลอดจนร่างกายของผู้หญิงจะมีเนื้อเยื่อและไขมันมากกว่า โดยเฉพาะบริเวณกลางลำตัว สะโพก และต้นขา (กรวลัย ดวงรัตน์, 2546) อย่างไรก็ตามผู้ชายจะมีพัฒนาการในด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและมวลกล้ามเนื้อซึ่งส่งผลต่อน้ำหนักตัว (Smith & Coleman, 2021)

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสัดส่วนร่างกาย เมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้น ระบบอวัยวะต่าง ๆ จะมีการเจริญเติบโตเต็มที่ โดยสัดส่วนของศีรษะ ลำคอ และมือของวัยรุ่นจะมีระดับเทียบเท่ากับสัดส่วนของผู้ใหญ่ (Smith & Coleman, 2021) ทั้งนี้ สัดส่วนของร่างกายจะมีอัตราส่วนในการเจริญเติบโตที่แตกต่างกัน เช่น ขนาดของศีรษะเป็น $1/7$ ของความสูงทั้งหมด และส่วนสูงของร่างกายจะพัฒนาก่อนส่วนกว้าง เช่น ความยาวของแขนและขา จะถึงจุดเจริญเติบโตเต็มที่ก่อนที่จะเกิดการพัฒนาด้านความกำยำของลำแขนหรือขา (พงศธร เลิศฤดีพร, 2551)

3. การเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับระบบอวัยวะสืบพันธุ์ หรือการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศปฐมภูมิ (Primary sexual characteristics) เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านขนาดของรังไข่ หรือการเปลี่ยนแปลงด้านขนาดของอวัยวะและองคชาติ (Smith & Coleman, 2021)

4. การเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวกับระบบอวัยวะสืบพันธุ์โดยตรง แต่ช่วยส่งเสริมลักษณะภายนอกให้สมบูรณ์ขึ้น หรือการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศทุติยภูมิ (Secondary sexual characteristics) เช่น การขยายตัวของเต้านม การเปลี่ยนแปลงของเสียง การมีขนขึ้นในที่ลับหรือตามลำตัว ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของผิวหนังและต่อมใต้ผิวหนัง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของผิวหนังและต่อมใต้ผิวหนังดังกล่าวนี้อาจนำไปสู่การเกิดสิวหรือผิวหนังที่ไม่เรียบเนียนเหมือนตอนเป็นวัยเด็ก (Paris et al., 2019; Smith & Coleman, 2021)

การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายตามช่วงวัยนี้มีผลต่อมุมมองการรับรู้ที่วัยรุ่นจะมีต่อตนเองและโลก (Paus et al., 2008) ตลอดจนส่งผลให้วัยรุ่นชายและหญิงสนใจรูปร่างของตนเองมากขึ้น

โดยแต่ละระยะของวัยรุ่นจะมีความสนใจในรูปลักษณ์ที่ต่างกัน ดังนี้ (Smith & Coleman, 2021)

วัยรุ่นตอนต้น เป็นช่วงแรกที่สรีระทางร่างกายได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงมักส่งผลให้วัยรุ่นตอนต้นมีความรู้สึกวิตกกังวลและสงสัยว่าตนเองผิดปกติหรือไม่ (Smith & Coleman, 2021) นอกจากนี้ วัยรุ่นตอนต้นมักจะหมกหมุ่นกับตนเองและเปรียบเทียบรูปร่างของตนเองกับวัยรุ่นคนอื่น ๆ ที่อยู่ในวัยและเพศเดียวกัน และมีความรู้สึกไม่แน่นอนกับรูปร่างที่เปลี่ยนแปลงไป (ณัฐฉิณี สืบสุรีย์กุล และคณะ, 2554)

วัยรุ่นตอนกลาง เป็นช่วงวัยที่สรีระทางร่างกายได้เปลี่ยนแปลงจนใกล้เสร็จสิ้น และเป็นช่วงวัยที่เริ่มสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง (Identity; Smith & Coleman, 2021) วัยรุ่นตอนกลางจะหมกหมุ่นกับการเปลี่ยนแปลงของสรีระทางร่างกายน้อยลงเนื่องจากได้ผ่านประสบการณ์การเปลี่ยนแปลงมาช่วงหนึ่ง โดยจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น แต่ยังคงให้ความสำคัญกับการแต่งกายหรือเสริมสร้างรูปร่างของตนเองเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนและเพศตรงข้าม และยังคงเกิดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ขึ้นได้เมื่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของตนแตกต่างไปจากบรรทัดฐานของกลุ่มสังคม (ณัฐฉิณี สืบสุรีย์กุล และคณะ, 2554)

วัยรุ่นตอนปลาย เป็นระยะที่การเจริญเติบโตและพัฒนาการทางร่างกายค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว ตลอดจนสามารถพัฒนาตัวตน (Sense of self) ได้สมบูรณ์ วัยรุ่นตอนปลายจึงมักยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เกิดขึ้นได้ (Smith & Coleman, 2021)

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงระยะเวลาสำคัญทางพัฒนาการ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับร่างกายเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นครั้งแรก จึงยังไม่สามารถปรับตัวหรือยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังกล่าวได้มากเท่ากับช่วงวัยรุ่นตอนกลางและวัยรุ่นตอนปลายที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงมาแล้ว เป็นระยะเวลาหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลให้วัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงวัยที่มีความอ่อนไหวและหมกหมุ่นกับรูปลักษณ์ของตนเองที่ค่อนข้างสูง และมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ได้ง่าย (Fortenberry, 2013) โดย Jung et al. (2009) พบว่าวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้นอายุระหว่าง 12-15 ปีทั้งในประเทศเกาหลีและสหรัฐอเมริกา มีระดับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ที่สูง สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ที่พบว่าวัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงวัยสำคัญต่อการเกิดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์เช่นกัน (ตัวอย่างเช่น Barker & Galambos, 2003; Bornioli et al, 2020; Griffiths & McCabe, 2000; Paxton et al, 2010)

2.3 เพศและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์

การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์เกิดขึ้นได้ทั้งในวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง (Balluck et al., 2016; Barker & Galambos, 2003; Coelho et al., 2016; Gondoli et al, 2011; Grogan, 2017; Japil

et al., 2017) จุลณี เทียนไทย (2549) พบว่า รูปลักษณ์ในอุดมคติของผู้หญิงและผู้ชายในกลุ่มวัยรุ่นไทยได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมตะวันตก โดยมองว่าผู้หญิงจะต้องมีรูปร่างที่สูง ขาว ผอม และหุ่นดี กระชับ ในขณะที่ผู้ชายจะต้องมีรูปร่างที่มีไหล่กว้างและมีมัดกล้ามเนื้อพอประมาณเหมือนรูปทรงสามเหลี่ยมกลับหัว (V-shape figure) อย่างไรก็ตาม วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงจะมีลักษณะของการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ที่แตกต่างกัน (Shaffer & Kipp, 2010) จากการศึกษาพัฒนาการการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยรุ่นของ Konstanski et al. (2004) พบว่า วัยรุ่นชายที่น้ำหนักตัวมากเกินไปและน้ำหนักตัวน้อยเกินไปจะเกิดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ โดยจะต้องการให้น้ำหนักลดลง หรือต้องการเพิ่มกล้ามเนื้อ ในขณะที่วัยรุ่นหญิงโดยรวมจะไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์เป็นปกติ เนื่องจากต้องการมีรูปร่างที่ผอมและหุ่นดีกระชับอยู่เสมอ อีกทั้งวัยรุ่นหญิงมักจะมี ความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์สูงกว่าวัยรุ่นชาย โดยมีการมองรูปร่างและสัดส่วนที่ละเอียดกว่า วัยรุ่นชาย (จุลณี เทียนไทย, 2549) นอกจากนี้ การตอบสนองต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงยังมีรูปแบบที่แตกต่างกัน (Shaffer & Kipp, 2010) โดยวัยรุ่นชายจะเน้นการใช้วิธีที่เชื่อว่าจะสามารถเพิ่มมวลกล้ามเนื้อ การออกกำลังกาย และการใช้สารสเตียรอยด์ (McCabe & Ricciardelli, 2004) ส่วนวัยรุ่นหญิงจะเน้นควบคุมอาหารเพื่อลดน้ำหนัก จนอาจส่งผลให้เกิด พฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติได้ (Shaffer & Kipp, 2010)

2.4 ผลกระทบของการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์

การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์มีความสัมพันธ์กับปัญหาทางจิตวิทยาต่าง ๆ เช่น ความวิตกกังวล (Ivezaj et al., 2010) อารมณ์ซึมเศร้า (Holsen et al., 2001; Stice et al., 2000) และพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติ (Blower et al., 2003; Choate, 2005; Kelly et al., 2005) โดยวัยรุ่นชายจะมีพฤติกรรมการออกกำลังกายมากเกินไปหรือใช้สารสเตียรอยด์ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพ (McCabe & Ricciardelli, 2004) ในขณะที่วัยรุ่นหญิงตอนต้นที่ไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์สูงมีโอกาที่จะเกิดปัญหาพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติสูงขึ้น (Griffiths and McCabe, 2000) จาก การศึกษาระยะยาวของ Paxton et al. (2010) พบว่าวัยรุ่นหญิงตอนต้นที่ไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์มี โอกาสเกิดอารมณ์ซึมเศร้าและการเห็นคุณค่าในตนเองที่ต่ำในอีก 5 ปีต่อมา สอดคล้องกับงานวิจัย ระยะยาวของ Bornioli et al. (2020) ที่พบว่าการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในวัยรุ่นตอนต้นทำนาย การเกิดอาการซึมเศร้าเมื่ออายุ 18 ปี ทั้งในเพศชายและหญิง

2.5 ครอบครัวและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์

การไม่พึงพอใจรูปลักษณ์เกิดขึ้นได้ด้วยหลายแหล่งข้อมูล โดยสามแหล่งที่สำคัญคือ พ่อแม่ เพื่อน และสื่อ เนื่องจากข้อความหรือคำพูดที่ได้รับจากทั้งสามแหล่งนี้มีอิทธิพลต่อบุคคลค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการล้อเลียนระหว่างกันในครอบครัวและเพื่อน รวมถึงอิทธิพลจากสื่อที่สามารถส่งผลต่อ ความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ และมีอิทธิพลต่อการทำนายแรงผลักดันที่อยากผอมซึ่งเกิดขึ้น

ในวัยรุ่นมากกว่าวัยผู้ใหญ่ (จุลณี เทียนไทย, 2549) งานวิจัยจำนวนมากได้เน้นศึกษาปัจจัยด้านเพื่อนและสื่อ แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าครอบครัวก็เป็นแหล่งสำคัญต่อพัฒนาการด้านความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์เช่นกัน (Barker & Galambos, 2003) จุลณี เทียนไทย (2549) พบว่า ผู้ปกครองเป็นหนึ่งในอิทธิพลสำคัญที่ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ โดยวัยรุ่นอาจเกิดความกดดันในรูปร่างเมื่อได้รับคำล้อเลียนเรื่องรูปร่างจากผู้ปกครอง เช่น “ไอ้ลูกหมูของพ่อ” “ไอ้ตัวเล็กของครอบครัว” “ยายพะโล้” ดังนั้นการที่ผู้ปกครองหลีกเลี่ยงการล้อเลียนวัยรุ่นเกี่ยวกับรูปร่าง หรือ การเปลี่ยนคำพูดในการเรียกชื่อแม้ไม่มีเจตนาล้อเลียนรูปร่าง เช่น “ยายอ้วน” “ลูกหมูน้อยของแม่” จะช่วยลดพฤติกรรมเสี่ยงในการทำให้ได้รูปร่างที่เอนอบบางของวัยรุ่นที่เกิดจากความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของตนเองได้ (จุลณี เทียนไทย, 2549)

2.6 การวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์

โดยส่วนใหญ่มาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์จะเน้นให้บุคคลได้ประเมินระดับความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจร่างกายส่วนต่าง ๆ ของตนเอง เช่น มาตรวัด Body esteem scale ของ Franzoi and Shields (1984) มาตรวัด Body shape questionnaire ของ Cooper et al. (1987) มาตรวัด Body dissatisfaction scale of the eating disorder inventory (EDI) ของ Garner et al. (1983) ซึ่งประเมินระดับความไม่พึงพอใจต่อสะโพก ต้นขา ก้น และหน้าท้อง โดยไม่ได้รวมอวัยวะส่วนอื่นในมาตรวัดดังกล่าว รวมถึงมาตรวัด Body dissatisfaction scale ของ Mazzeo (1999) ที่วัดระดับความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของตัวเองโดยรวม

อย่างไรก็ตามมาตรวัดข้างต้นมีข้อจำกัดด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมาตรวัดส่วนใหญ่ได้พัฒนาขึ้นจากกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงเพียงเท่านั้น ตลอดจนข้อคำถามแต่ละข้อจะใช้คำหรือรูปประโยคที่แตกต่างกันเมื่อนำมาประเมินระหว่างผู้ตอบเพศชายและผู้ตอบเพศหญิง Tykka and Wood-Barcalow (2015) จึงได้พัฒนามาตรวัด The body appreciation scale (BAS-2) เพื่อแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าว โดยใช้ประเมินความพึงพอใจในรูปลักษณ์ที่บุคคลมีต่อร่างกายตนเอง มาตรวัดนี้ได้รับการแปลและถูกทดสอบคุณภาพของมาตรในหลายประเทศ เช่น มาเลเซีย จีน ฮองกง เดนมาร์ก โปแลนด์ เป็นต้น (Baceviciene & Jankauskiene, 2020) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาค (Cronbach's alpha) เท่ากับ .97 ในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิง และ .96 ในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชาย และมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ (Tykka & Wood-Barcalow, 2015) สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ตามแนวคิดของ Tykka and Wood-Barcalow (2015) โดยปรับเปลี่ยนถ้อยคำในข้อคำถามให้สะท้อนถึงการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์

3. แนวคิด และงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์

3.1 คำจำกัดความของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก

ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกเกิดขึ้นนับตั้งแต่วัยทารก และเป็นปัจจัยสำคัญต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโตของบุคคล (Eisenberg et al., 2010) โดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกสามารถทำได้หลากหลายแนวทางตามแง่มุมและทฤษฎีต่าง ๆ เช่น การมองผ่านมุมมองวิวัฒนาการทางพันธุกรรม (Ontogenetic) หรือการมองผ่านมุมมองวิวัฒนาการทางเชื้อชาติ (Phylogenetic) การศึกษาตามทฤษฎีรูปแบบความผูกพัน (Attachment theory) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social cognitive learning theory) เป็นต้น (Holden, 2015) Baumrind (1971) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกผ่านรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และได้เสนอรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ดังนี้

1) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Authoritative parenting style) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในลักษณะของการมีความรักความอบอุ่นและใส่ใจ เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่เปิดโอกาสให้ลูกได้เป็นตัวของตัวเอง มีอิสระตามควร แต่ยังมีข้อกำหนดขอบเขตพฤติกรรมให้เด็กเชื่อฟังและปฏิบัติตามเหตุผล

2) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (Authoritarian parenting style) โดยความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกมีลักษณะเข้มงวด พ่อแม่เลี้ยงดูโดยไม่ตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก มีการบังคับและการลงโทษ

3) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ (Permissive parenting style) โดยพ่อแม่จะให้ความรักความอบอุ่นและตอบสนองต่อความต้องการของเด็กเสมอ ไม่ควบคุมพฤติกรรมของเด็กเลี้ยงดูให้เด็กสามารถทำสิ่งต่าง ๆ โดยขาดการกำหนดขอบเขต

ทั้งนี้ Maccoby and Martin (1983, as cited in Power, 2013) ได้จำแนกรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเพิ่มเติมจาก Baumrind (1971) ได้แก่

4) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง (Uninvolved parenting style) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกที่มีลักษณะเพิกเฉยและห่างเหิน พ่อแม่ไม่สนใจอบรมเลี้ยงดูหรือตอบสนองต่อความต้องการใด ๆ ของเด็ก

โดยสรุปแล้วความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกพัฒนาขึ้นจากรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ประกอบด้วย การให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ การตอบสนองต่อความต้องการ และการกำหนดขอบเขตเพื่อควบคุมพฤติกรรมของลูก

ทั้งนี้ Bowlby (1973, as cited in Stevenson-Moessner, 2014) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกจากคุณภาพของความผูกพันทางอารมณ์ (Attachment) โดยความผูกพันทาง

อารมณ์จะเกิดขึ้นต่อบุคคลที่เป็นผู้มอบความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย และเป็นที่ยังพึ่งพิงให้แก่ทารก ทารกที่มีความรู้สึกมั่นคง ได้รับความเอาใจใส่และการปกป้องคุ้มครองจากบุคคลที่มีความผูกพันด้วยจะมีความมั่นใจที่จะสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตลอดจนมีความรู้สึกมั่นคงและมีเจตคติที่ดีต่อความสัมพันธ์ทางสังคมในอนาคต (Bowlby, 1969) โดยต่อมา Ainsworth et al. (1978) ได้ทดลองต่อยอดจากทฤษฎีความผูกพันทางอารมณ์ของ Bowlby (1969) ด้วยการใช้สถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย (Stranger situation) ในการสังเกตพฤติกรรมทารกขณะต้องแยกจากแม่หรือผู้ดูแล และพฤติกรรมทารกหลังจากได้พบแม่หรือผู้ดูแลอีกครั้งหลังแยกจาก และได้สรุปประเภทของความผูกพันทางอารมณ์เป็น 4 รูปแบบ ได้แก่

1) ความผูกพันแบบมั่นคง (Secure attachment) เป็นความผูกพันทางอารมณ์ที่ผู้ดูแลมอบความรักความใส่ใจแก่ทารกอย่างเต็มที่

2) ความผูกพันทางอารมณ์แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant attachment) โดยผู้ดูแลกับทารกมีลักษณะห่างเหิน ผู้ดูแลขาดการตอบสนองต่อทารกหรือไม่ใส่ใจเวลาที่ทารกเข้าหาเท่าที่ควร ทารกเติบโตโดยไม่ได้รับความรักหรือการดูแลมากนัก

3) ความผูกพันทางอารมณ์แบบสับสน (Ambivalent attachment) โดยผู้ดูแลมีการแสดงความรักความผูกพันกับทารกในลักษณะที่ไม่แน่นอน มีอารมณ์ไม่ค่อยมั่นคงและมีการตอบสนองต่อทารกไม่คงที่

4) ความผูกพันทางอารมณ์แบบขาดระเบียบ (Disorganized attachment) เป็นความผูกพันทางอารมณ์ที่ทารกถูกทอดทิ้ง และถูกทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจ

โดยสรุปแล้วลูกรับรู้ความผูกพันทางอารมณ์ของพ่อแม่หรือผู้ดูแลจากการแสดงความรัก การช่วยเหลือ และการตอบสนองต่อความต้องการนับตั้งแต่วัยทารก

นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกสามารถศึกษาได้จากการรับรู้วิธีปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ (Perceived parental rearing practices; Saleem et al., 2015) โดย Perris et al. (1980) ได้แบ่งพฤติกรรมกรรมการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็น 14 ลักษณะ ได้แก่ 1) การตำหนิตารุณ (Abusive) 2) การแยกจากขาดพร่อง (Depriving) 3) การลงโทษ (Punitive) 4) การทำให้อับอาย (Shaming) 5) การปฏิเสธ (Rejecting) 6) การปกป้องมากเกินไป (Overprotection) 7) การมีส่วนร่วมมากเกินไป (Over-involved) 8) การอดทนรับฟัง (Tolerant) 9) การแสดงความรัก (Affectionate) 10) การมุ่งเน้นผลงาน (Performance-oriented) 11) การทำให้เกิดความรู้สึกผิด (Guilt-engendering) 12) การส่งเสริมกระตุ้นเร้า (Stimulating) 13) การมีพี่น้องคนโปรด (Favoring siblings) และ 14) การมีคนเดียวโปรด (Favoring subjects) ต่อมา Arrindell et al. (1989) ได้แบ่งวิธีปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ออกเป็น 4 แง่มุม ได้แก่

1) การปกป้องมากเกินไป (Overprotection) มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความวิตกกังวลต่อความปลอดภัยของลูกสูง คาดหวังความสำเร็จของลูก มีการอบรมสั่งสอนที่เข้มงวดและควบคุมพฤติกรรมของลูก

2) ความอบอุ่นทางอารมณ์ (Emotional warmth) มีพฤติกรรมการแสดงออกถึงความรัก ความผูกพัน ความอบอุ่น การกอด การชมเชย การสนับสนุนโดยไม่แทรกแซง การยอมรับ การเข้าใจ และการเคารพมุมมองความคิดของลูก

3) การปฏิเสธ (Rejection) แสดงถึงพฤติกรรมการทำร้ายหรือใช้ความรุนแรงทั้งทางร่างกาย และคำพูด การลดทอนคุณค่า การวิพากษ์วิจารณ์ การดูถูกสบประมาท การเยาะเย้ยล้อเลียน เป็นต้น

4) การมีอคติโปรด (Favoring subject) เป็นการปฏิบัติต่อลูกที่เป็นคนโปรดดีกว่าเมื่อเทียบกับพี่น้องคนอื่น ๆ

จากนั้น Arrindell et al. (1999) ได้พัฒนามาตรวัดการรับรู้วิธีปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ฉบับย่อและเปลี่ยนแง่มุมของวิธีปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็น 3 แง่มุม คือ การปกป้องมากเกินไป ความอบอุ่นทางอารมณ์ และการปฏิเสธ

จากแนวคิดที่หลากหลายในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก จะเห็นได้ว่าแต่ละแนวคิดมีองค์ประกอบที่ทับซ้อนกันอยู่ เช่น การแสดงความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ การควบคุมพฤติกรรม รูปแบบการสื่อสาร เป็นต้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดของ Arrindell et al. (1999) ที่ปรับเปลี่ยนจากแนวคิดของ Perris (1980) โดยตัดองค์ประกอบด้านการปฏิเสธ เนื่องจากเป็นกลุ่มพฤติกรรมที่มีลักษณะแสดงให้เห็นถึงเจตนาทำร้ายจิตใจ ซึ่งไม่ตรงกับนิยามการล้อเลียนในงานวิจัยนี้ และตัดองค์ประกอบด้านการปกป้องมากเกินไป เนื่องจากบริบทประเทศไทยอาจเจอรูปแบบพฤติกรรมการเลี้ยงดูในลักษณะตามองค์ประกอบดังกล่าวได้น้อย (ณัฐธัญ ชวนชัยรัตน์, 2562) โดยผู้วิจัยได้เลือกแง่มุมของวิธีปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ เฉพาะด้านความอบอุ่นทางอารมณ์ เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่ครอบคลุมพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก เช่น การแสดงความรักความผูกพัน การยอมรับ และมีความเกี่ยวข้องกับการล้อเลียนซึ่งตรงกับบริบทในการศึกษาของผู้วิจัย

3.2 การวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์

Perris et al. (1980) ได้พัฒนามาตรวัดการรับรู้วิธีปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ฉบับดั้งเดิมซึ่งประกอบไปด้วย 81 ข้อคำถาม โดยต่อมาได้มีนักวิจัยพัฒนามาตรวัดดังกล่าวเป็นฉบับย่อ โดยลดทอนข้อคำถามให้น้อยลง ได้แก่ ฉบับ 23 ข้อคำถาม (Arrindell et al., 1999) ฉบับ 24 ข้อคำถาม (Aluja et al., 2006) และฉบับ 27 ข้อคำถาม (Winefield et al., 1994, as cited in Arrindell et al., 1999) โดย Arrindell et al. (1999) ได้พัฒนามาตรวัดฉบับ 23 ข้อคำถามในกลุ่มตัวอย่างจากประเทศกรีซ กัวเตมาลา อิตาลี และฮังการี โดยในส่วนขององค์ประกอบด้านความอบอุ่น

ทางอารมณ์มีค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาค (Cronbach's alpha) ในแต่ละประเทศเท่ากับ .79, .82, .82 และ .85 ตามลำดับ นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าวยังได้รับการแปลและถูกทดสอบคุณภาพของมาตรในหลายประเทศ ได้แก่ เยอรมัน สวีเดน ออสเตรีย สเปน เวเนซุเอล่า และจีน (Li et al., 2012) สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้พัฒนามาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์ตามแนวคิดของ Arrindell et al. (1999)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์

จากงานวิจัยพบว่า การล้อเลียนมีความเกี่ยวข้องกับความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์รวมถึงพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติ โดย Menzel et al. (2010) ได้ทำการวิเคราะห์ทอิกมานถึงงานวิจัยที่ศึกษาการล้อเลียนทั้งการล้อเลียนรูปร่างและการล้อเลียนน้ำหนัก ความไม่พึงพอใจรูปลักษณ์และพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติ ได้แก่ การอดอาหาร และพฤติกรรมบูลิเมีย (Bulimia nervosa) โดยรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยตั้งแต่มกราคม ค.ศ. 1991 ถึงธันวาคม ค.ศ. 2009 จำนวน 57 งาน พบว่า ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์และการล้อเลียนน้ำหนักเท่ากับ .39 การไม่พึงพอใจรูปลักษณ์และการล้อเลียนรูปร่างเท่ากับ .32 ซึ่งเป็นขนาดอิทธิพลระดับปานกลาง (Menzel et al., 2010) อาจกล่าวได้ว่า การล้อเลียนทั้งสองแบบนี้มีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจรูปลักษณ์ นอกจากนี้ ยังพบว่าการล้อเลียนเป็นสาเหตุของการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ซึ่งอาจสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติ โดยพบความสัมพันธ์ดังกล่าวในผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็นวัยรุ่นมากกว่าผู้ใหญ่ ทั้งนี้ ถึงแม้งานวิจัยดังกล่าวไม่อาจสรุปได้ว่าแหล่งที่มาของการล้อเลียนใดระหว่างเพื่อนและพ่อแม่ที่ทำให้เกิดผลกระทบมากที่สุด แต่ก็มียานวิจัยพบว่าวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิงถูกล้อเลียนจากพ่อแม่ (Dahil et al., 2021; Yoh, 2018; Zimmer-Gembeck et al., 2018) ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ (Ivanović et al., 2017; Micali et al., 2015) นอกจากนี้ จากการศึกษาระยะยาวของ Puhl et al. (2017) พบว่าวัยรุ่นหญิงที่ถูกครอบครัวล้อเลียนเรื่องน้ำหนักมีแนวโน้มไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในอีก 15 ปีต่อมา ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่าการล้อเลียนจากพ่อแม่เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิง

อย่างไรก็ตาม หลายงานวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกเป็นปัจจัยที่ช่วยบรรเทาผลกระทบของการที่พ่อแม่ใช้คำพูดล้อเลียนรูปร่างหน้าตาหรือน้ำหนักเช่นกัน โดย Jones et al. (2018) พบว่าความอบอุ่นจากพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกที่มีต่อรูปลักษณ์ของลูกสาว ทั้งยังส่งผลต่อมุมมองการรับรู้หรือการซึมซับข้อความทางลบ กล่าวคือ หากลูกสาวรับรู้ถึงความอบอุ่นจากพ่อแม่ จะไม่ได้รับผลกระทบจากการใช้ข้อความทางลบหรือคำพูดกดดันถึงรูปร่าง สอดคล้องกับการศึกษาของ Neoh et al. (2021) ที่พบว่าการมีความสัมพันธ์กับพ่อแม่ในลักษณะอบอุ่นและได้รับ

ความรู้สึกทางบวก จะส่งผลให้บุคคลไม่เกิดความรู้สึกทางลบต่อคำวิจารณ์ของพ่อแม่ รวมถึงคำวิจารณ์จากบุคคลอื่น อาจกล่าวได้ว่า การรับรู้ความอบอุ่นจากพ่อแม่ช่วยบรรเทาผลกระทบจากการถูกพ่อแม่ใช้คำพูดรุนแรง และเป็นปัจจัยปกป้องต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ (Beckmann, 2019; Jones et al, 2018; Krug et al, 2016) สอดคล้องกับการศึกษาของ Haycraft and Blisset (2010) ที่พบว่าความอบอุ่นจากพ่อแม่ที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไปมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ นอกจากนี้ การรับรู้ความผูกพันและการยอมรับของพ่อแม่ยังมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะอีกด้วย (Barker & Galambos, 2003; Crespo et al, 2010; Kerbs & El-Alayli, 2016)

การแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ถึงความอบอุ่น ความผูกพัน และการยอมรับของพ่อแม่ดังกล่าว เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความอบอุ่นทางอารมณ์ (Arrindell et al., 1989) ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก (Arrindell et al., 1989; Darling & Steinberg, 1993, as cited in Beckmann, 2019) ถึงแม้จะมีงานวิจัยที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกมีความสัมพันธ์ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะเฉพาะลูกสาวเท่านั้น (Barker & Galambos, 2003; Leon et al., 1994) แต่ก็มีงานวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกมีความสัมพันธ์ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิง (Bearman et al., 2006; Holsen et al., 2012) โดย Halliwell (2015) พบว่า การขาดความอบอุ่นทางอารมณ์และการสนับสนุน ตลอดจนการมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับพ่อแม่ส่งผลต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ โดยหากบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพ่อแม่จะส่งผลให้เกิดมุมมองต่อรูปลักษณะตัวเองในทางบวก ในขณะที่ Ackard et al. (2006) พบว่า การรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกในทางลบมีความสัมพันธ์กับความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ การเห็นคุณค่าในตนเองที่ต่ำ และการซึมเศร้า นอกจากนี้การปฏิเสธและการปกป้องที่มากเกินไปจากพ่อแม่ยังมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะและพฤติกรรมการทำงานอาหารที่ผิดปกติ รวมถึงการปฏิเสธจากพ่อยังทำนายการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะอีกด้วย (Jones et al., 2018) ในขณะที่ Bearman et al. (2006) พบว่าการสนับสนุนจากพ่อแม่ทำนายความไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นทั้งชายและหญิงได้ยิ่งกว่าการสนับสนุนจากเพื่อน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าพ่อแม่ยังมีบทบาทสำคัญต่อลูกแม่ในช่วงวัยรุ่น และมีอิทธิพลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ของลูกผ่านคำพูดที่เกี่ยวกับน้ำหนักและรูปแบบการเลี้ยงดู (Rodgers & Chabrol, 2009) ทั้งนี้ การศึกษาจำนวนมากยังพบว่าแนวทางสำหรับการปรับความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นจะมีประสิทธิภาพขึ้นเป็นอย่างมากเมื่อได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากพ่อและแม่ของวัยรุ่น (Cook-Darzens et al, 2005; Fleminger, 2005; Holtkamp et al, 2005; Krautter & Lock, 2004; Stanford & McCabe, 2005)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ โดยมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 สมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นชายตอนต้น

1.1 การล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

1.2 การล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

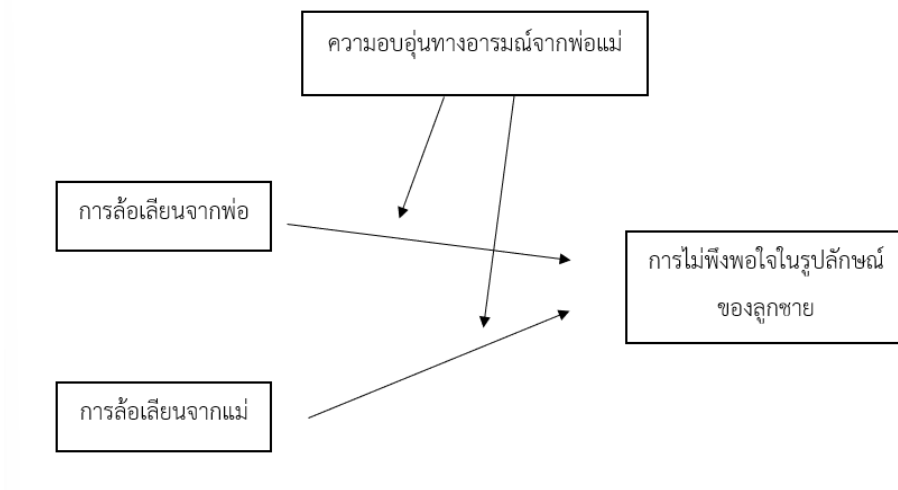
สมมติฐานที่ 2 การอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น

2.1 การล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาวมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาวจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

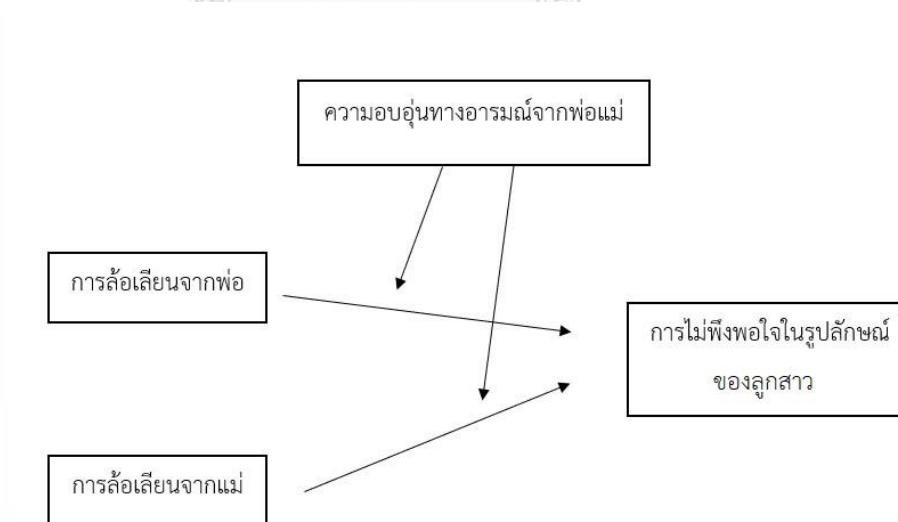
2.2 การล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาวมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาวจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยในการอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นชายตอนต้น

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัยในการอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ โดยมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัว

แปรกำกับ ผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น อายุ 12-15 ปี ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยเก็บข้อมูลผ่านการทำแบบสอบถามทาง Google form

คำจำกัดความในงานวิจัย

การล้อเลียนจากพ่อแม่ คือ ความรู้สึกแสบที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ประสบการณ์ถูกล้อเลียนรูปลักษณะจากพ่อแม่ ซึ่งมีเจตนาขำขมุและแสดงออกในเชิงหยอกล้ออย่างไม่เป็นทางการตามความหมายของการล้อเลียนตามแนวคิดของ Keltner et al. (2001) ประเมินด้วยมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจากแบบวัดการรับรู้การล้อเลียน (The perception of teasing scale – POTS; Thompson et al., 1995) ตามแนวคิดของ Thompson et al. (1995) การที่ผู้ตอบให้คะแนนในมาตรวัดสูงหมายถึงผู้ตอบมีความรู้สึกแสบต่อการถูกล้อเลียนในระดับสูง

การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ คือ ความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปร่างและหน้าตาของตนเอง ประเมินด้วยมาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจากแบบวัดความพึงพอใจในรูปลักษณ์ (The body appreciation scale 2-BAS-2; Tylka & Wood-Barcalow, 2015) ตามแนวคิดของ Tylka and Wood-Barcalow (2015) การที่ผู้ตอบให้คะแนนในมาตรวัดสูงหมายถึงผู้ตอบมีการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในระดับสูง

ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก ที่ลูกรับรู้จากวิถีปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ในแง่มุมมองด้านความอบอุ่นทางอารมณ์ ตามแนวคิดของ Arrindell et al. (1999) ประเมินด้วยมาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจากแบบวัด The egna minnen betröffande uppfostran ฉบับย่อ (The s-EMBU; Arrindell et al., 1999) ตามแนวคิดของ Arrindell et al. (1999) การที่ผู้ตอบให้คะแนนในมาตรวัดสูงหมายถึงผู้ตอบมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในระดับสูง)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือนักวิจัยเข้าใจพัฒนาการทางรูปลักษณ์ตามช่วงวัยและตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ที่เกิดขึ้นในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น
2. พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือนักวิจัยทราบถึงอิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างแนวทางร่วมกับพ่อแม่ในการป้องกันการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในวัยรุ่น

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ โดยมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้คือ วัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น อายุ 12-15 ปี จำนวนรวมทั้งสิ้น 273 คน แบ่งเป็นวัยรุ่นชายตอนต้น จำนวน 125 คน และวัยรุ่นหญิงตอนต้น จำนวน 148 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยจำนวนพารามิเตอร์ของโมเดลเท่ากับ 6 พารามิเตอร์ เมื่อใช้อัตราส่วน 10-20 ตัวอย่าง ต่อ 1 พารามิเตอร์ (Hair et al., 2010) จากการคำนวณดังกล่าวทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ใช้ในงานวิจัยนี้จำนวน 60-120 คนต่อหนึ่งโมเดล

ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัยด้วยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากโรงเรียนหลายแห่งในประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลผ่านการทำแบบสอบถามใน Google form ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมการวิจัยตามเกณฑ์คัดเข้าดังต่อไปนี้

เกณฑ์คัดเข้า

1. เป็นวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น อายุ 12-15 ปี
2. อยู่อาศัยร่วมกันกับทั้งพ่อและแม่ โดยมีข้อคำถามในการคัดกรองผู้ที่สอดคล้องกับเกณฑ์คัดเข้า ด้วยการให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ระบุจำนวนสมาชิกในครอบครัวและระบุว่าสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกันในปัจจุบันมีใครบ้าง
3. มีความยินดีที่จะเข้าร่วมการวิจัย และสะดวกใจในการตอบแบบสอบถามได้ครบถ้วน
4. สามารถอ่านแบบสอบถามและตอบคำถามได้ด้วยตนเอง

เกณฑ์คัดออก

1. ตอบแบบสอบถามด้วยการเลือกตัวเลือกเดียวกันในทุกข้อคำถาม
2. ให้คะแนนคำตอบในมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนผิดไปจากค่าชี้แจง ซึ่งระบุไว้ว่า หากให้คะแนนในข้อคำถามประเมินความถี่ของประสบการณ์การถูกล้อเลียนตั้งแต่ 2 (แทบจะไม่เคยเกิดขึ้นกับฉัน) ถึง 5 (เกิดขึ้นกับฉันบ่อยมาก) ผู้ตอบจะต้องให้คะแนนในข้อคำถามประเมินความรู้สึกของการถูกล้อเลียนตั้งแต่ 1 (ไม่รู้สึกรำเอย) ถึง 5 (รู้สึกแย่มาก) แต่หากให้คะแนน 1 (ไม่เคยเกิดขึ้นกับฉันเลย)

ในข้อคำถามประเมินความถี่ของประสบการณ์การถูกล้อเลียน ผู้ตอบจะต้องให้คะแนน 0 ในข้อคำถาม ประเมินความรู้สึกของการถูกล้อเลียน

3. ไม่เคยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนทั้งจากพ่อและจากแม่

วิธีการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และการจัดการกับความเสี่ยง

1. เนื่องจากผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นเด็กหรือเยาวชนอายุ 12-15 ปี ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเปราะบาง ผู้วิจัยจึงให้ผู้ปกครองหรือคุณครูซึ่งเป็นผู้ดูแลเด็กได้อ่านรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลและวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และให้ความยินยอมอนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนเข้าร่วมการวิจัยก่อน การตอบแบบสอบถาม ตลอดจนทำ QR code หรือช่องทางการติดต่อผู้วิจัยในกรณีที่ผู้ปกครองมีคำถามหรือข้อสงสัย (ดังแสดงในภาคผนวก ก)

2. เนื่องจากอาจมีข้อคำถามที่มีความละเอียดอ่อน ผู้วิจัยจึงจัดทำ QR code หรือช่องทางการติดต่อนักจิตวิทยาหรือศูนย์สุขภาพทางจิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องการการสนับสนุนหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับอารมณ์และจิตใจ

3. เนื่องจากการเก็บข้อมูลกับเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยจึงต้องระมัดระวังภาษาที่ใช้ในมาตร ต่าง ๆ โดยหลีกเลี่ยงข้อความที่อาจกระทบกระเทือนจิตใจ เช่น ใช้ข้อคำถามว่า “จำนวนสมาชิกใน ครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกันในปัจจุบันมีกี่คน และมีใครบ้าง” แทนการถามโดยตรงว่าปัจจุบันอาศัย อยู่กับพ่อแม่หรือไม่

4. เพื่อให้ข้อมูลของผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่สามารถระบุตัวตนได้ และเพื่อให้มีการเก็บข้อมูลของ ผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นความลับ ในการตอบแบบสอบถามจะไม่มีการระบุชื่อ-นามสกุลหรือข้อมูล ส่วนบุคคลที่ส่งผลให้สามารถระบุตัวตนของผู้เข้าร่วมการวิจัยในแบบสอบถามได้ โดยจะมีเพียง ผู้วิจัยเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และในการรายงานผลการวิจัยจะเป็นการรายงานผล ในภาพรวมโดยไม่มีการระบุรายละเอียดเป็นรายบุคคล

ข้อมูลเชิงประชากรของผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประชากร (Demographics) ของผู้เข้าร่วมการวิจัยซึ่งเป็นวัยรุ่นชาย และหญิงตอนต้นด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ทั้งนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 577 คน เป็นเพศชาย 272 คน และเพศหญิง 305 คน เมื่อคัดเลือกผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์คัดเข้า และผู้ที่ถูกคัดออกจากงานวิจัยตามเกณฑ์คัดออกแล้ว จึงเหลือผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นจำนวนทั้งสิ้น 273 คน (ร้อยละ 47.31 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด) แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 125 คน (ร้อยละ 45.96 จากจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย) และเพศหญิง 148 คน (ร้อยละ 48.52 จากจำนวน ผู้เข้าร่วมการวิจัย) รายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนาของผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชายจำนวน 125 คน พบว่า มีอายุโดยเฉลี่ย 14.4 ปี ($SD = .69$) โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยว จำนวน 77 คน (ร้อยละ 61.6) และเป็นลูกคนโต จำนวน 43 คน (ร้อยละ 34.4) สำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิงจำนวน 148 คน พบว่ามีอายุโดยเฉลี่ย 14.6 ปี ($SD = .61$) โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยว จำนวน 99 คน (ร้อยละ 66.89) และ เป็นลูกคนโต จำนวน 54 คน (ร้อยละ 36.49) เช่นกัน ดังแสดงในตารางที่ 1

ในด้านประสบการณ์ถูกล้อเลียนของผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชายจำนวน 125 คนนั้น ผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชายเคยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนจากทั้งพ่อและแม่ 90 คน (ร้อยละ 72) ถูกล้อเลียนเฉพาะจากพ่อ 23 คน (ร้อยละ 18.4) ถูกล้อเลียนเฉพาะจากแม่ 12 คน (ร้อยละ 9.6) รวมเป็นเคยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนจากพ่อทั้งหมด 113 คน และเคยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนจากแม่ทั้งหมด 102 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ส่วนในด้านประสบการณ์ถูกล้อเลียนของผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิงจำนวน 148 คนนั้น ผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิงเคยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนจากทั้งพ่อและแม่ 105 คน (ร้อยละ 70.95) ถูกล้อเลียนเฉพาะจากพ่อ 21 คน (ร้อยละ 14.19) ถูกล้อเลียนเฉพาะจากแม่ 22 คน (ร้อยละ 14.86) รวมเป็นเคยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนจากพ่อทั้งหมด 126 คน และเคยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนจากแม่ทั้งหมด 127 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชาย (n = 125) และเพศหญิง (n = 148)

ข้อมูลพื้นฐาน	ชาย (n = 125)	หญิง (n = 148)
ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	77 (61.6)	99 (66.89)
ครอบครัวขยาย	48 (38.4)	49 (33.11)
ลำดับการเกิด		
ลูกคนโต	43 (34.4)	54 (36.49)
ลูกคนเล็ก	33 (26.4)	39 (26.35)
ลูกคนเดียว	41 (32.8)	51 (34.46)
มีทั้งพี่และน้อง	8 (6.4)	4 (2.7)
ประสบการณ์ถูกล้อเลียน		
จากทั้งพ่อและแม่	90 (72)	105 (70.95)
เฉพาะจากพ่อ	23 (18.4)	21 (14.19)
เฉพาะจากแม่	12 (9.6)	22 (14.86)

หมายเหตุ ในวงเล็บคือร้อยละ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 มาตรการรับรู้การล้อเลียน

ส่วนที่ 3 มาตรการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ

ส่วนที่ 4 มาตรการความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 4 ส่วนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานและใช้สำหรับตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมการวิจัยตามเกณฑ์คัดเลือกที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบแบบสอบถามด้วยตนเองผ่านทางช่องทางออนไลน์ ประกอบไปด้วย

- 1) แบบสอบถามการยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งเป็นการสอบถามความสมัครใจในการยินยอมเข้าร่วมการวิจัย หลังจากได้อ่านรายละเอียดข้อมูลและวัตถุประสงค์การวิจัยเบื้องต้น อันได้แก่ หัวข้อและวัตถุประสงค์การวิจัย รายละเอียดผู้เข้าร่วมการวิจัย กระบวนการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมการวิจัย การเก็บรักษาความลับ สิทธิในการถอนตัวและการเข้าถึงความช่วยเหลือ (ดังแสดงในภาคผนวก ข) โดยในส่วนของผู้ปกครองจะได้ตอบแบบสอบถามการยินยอมให้เด็กหรือเยาวชนในความดูแลเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งระบุรายละเอียดดังกล่าวเช่นเดียวกัน (ดังแสดงในภาคผนวก ก)
- 2) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่อาศัยอยู่ด้วยกันในปัจจุบัน ระบุสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกันในปัจจุบัน ลำดับการเกิด (เป็นลูกคนที่เท่าไร)

ส่วนที่ 2 มาตรการรับรู้การล้อเลียน

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรการรับรู้การล้อเลียนขึ้นตามแนวคิดของมาตร The perception of teasing scale (POTS; Thompson et al., 1995) โดยปรับคำในข้อคำถามการล้อเลียนเกี่ยวกับน้ำหนักเป็นคำถามที่แสดงถึงการล้อเลียนเกี่ยวกับรูปลักษณ์โดยรวม (Schmidt & Martin, 2019; Webb et al., 2014) เช่น “พ่อล้อเลียนหรือแซวเกี่ยวกับน้ำหนักของคุณ” เป็น “พ่อล้อเลียนหรือแซวเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของคุณ” เพื่อประเมินความรู้สึกที่เกิดจากประสบการณ์การถูกล้อเลียนเกี่ยวกับรูปลักษณ์ ซึ่งครอบคลุมทั้งลักษณะทางกายภาพและเจตคติที่มีต่อขนาดรูปร่างและน้ำหนัก (Haines et al., 2008; Mikolajczyk et al., 2012; Paxton et al., 1999, as cited in Epperson et al., 2017) และใช้คำว่า “พ่อ” และ “แม่” แทนคำว่า “People” ในทุกข้อคำถามเพื่อระบุแหล่งที่มาของการล้อเลียนจากทั้งพ่อและแม่ โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการตอบและการคำนวณคะแนนเดียวกันกับมาตร POTS

มาตรการรับรู้การล้อเลียนในการวิจัยนี้เป็นการรายงานตนเอง (Self-report) ประกอบด้วยข้อคำถามประเมินความถี่ของประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อจำนวน 6 ข้อ และจากแม่จำนวน 6 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถามเช่น “พ่อล้อเลียนหรือแซวเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของคุณ” “แม่เล่นมุกตลกเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของคุณ” ซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยจะประเมินว่าแต่ละข้อความนั้นเกิดขึ้นกับตนเองบ่อยแค่ไหน รูปแบบการตอบเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดย 1 คือ ไม่เคยเกิดขึ้นกับฉันเลย และ 5 คือ เกิดขึ้นกับฉันบ่อยมาก และข้อคำถามความรู้สึกที่รับรู้จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อจำนวน 6 ข้อ และจากแม่จำนวน 6 ข้อ ซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยจะประเมินความรู้สึกที่มีต่อประสบการณ์การถูกล้อเลียนเฉพาะในข้อคำถามที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยประเมินความถี่ว่าเคยมี

ประสบการณ์กับข้อความนั้น ๆ (ตอบ 2 ถึง 5 ในข้อความประเมินความถี่) โดยจะถูกขอให้ประเมินความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากข้อความเหล่านั้นว่ารู้สึกอย่างไรบ้าง โดยที่ 1 คือ ไม่รู้สึกแย่มาก และ 5 คือ รู้สึกแย่มาก การคำนวณคะแนนทำได้โดยการรวมคะแนนเฉพาะข้อความประเมินความรู้สึกที่มีต่อประสบการณ์การถูกล้อเลียนและหารด้วยจำนวนข้อที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ประเมินไว้ ซึ่งจะได้เป็นค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้สึกที่รับรู้จากประสบการณ์ถูกล้อเลียน โดยความเป็นไปได้ของคะแนนรวมจะอยู่ในช่วง 1 ถึง 5 คะแนน คะแนนสูงหมายถึงผู้ตอบมีความรู้สึกแย่มากต่อการถูกล้อเลียนสูง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวม (Corrected item-total correlation: CITC) และค่าความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ของมาตรวัดทั้งฉบับ อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบอาจไม่ได้ตอบข้อความความรู้สึกที่รับรู้จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อและแม่ในบางข้อ เนื่องจากไม่เคยมีประสบการณ์การถูกล้อเลียนในข้อความนั้น ๆ จึงเป็นเหตุให้ข้อความแต่ละข้อมีจำนวนผู้ตอบที่ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวม และค่าความเที่ยงจากความสอดคล้องภายในของมาตรวัดได้ โดยจากการวิเคราะห์พบว่า จำนวนผู้ตอบที่ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวมและค่าความสอดคล้องภายในมีน้อยกว่าจำนวนผู้ตอบทั้งหมด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. มาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อ

จากการศึกษานำร่อง (Pilot study) ในเพศชายจำนวน 39 คน พบว่า มีจำนวนผู้ตอบที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวมและค่าความสอดคล้องภายในจำนวน 12 คน ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .451 ถึง .886 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .90 (ดังแสดงในภาคผนวก ค) และในเพศหญิงจำนวน 39 คน พบว่า มีจำนวนผู้ตอบที่ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 11 คน ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .503 ถึง .789 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .88 (ดังแสดงในภาคผนวก ค)

จากการเก็บข้อมูลจริงในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชายจำนวน 125 คน พบว่า มีจำนวนผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวมและค่าความสอดคล้องภายในจำนวน 8 คน ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .713 ถึง .932 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .94 (ดังแสดงในภาคผนวก ค) และในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิงจำนวน 148 คน พบว่า มีจำนวนผู้ตอบที่ถูกนำมาวิเคราะห์จำนวน 17 คน

ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .666 ถึง .950 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .93 (ดังแสดงในภาคผนวก ค)

ตารางที่ 2 ค่าความถี่รายข้อในการตอบข้อคำถามมาตรฐานวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อ

ข้อ	ความถี่ (คน)							
	การศึกษานำร่อง				ข้อมูลจริง			
	เพศชาย		เพศหญิง		เพศชาย		เพศหญิง	
	ผู้ตอบทั้งหมด	ผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์	ผู้ตอบทั้งหมด	ผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์	ผู้ตอบทั้งหมด	ผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์	ผู้ตอบทั้งหมด	ผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์
	(n = 39)	(n = 12)	(n = 39)	(n = 11)	(n = 125)	(n = 8)	(n = 148)	(n = 17)
1	25	12	28	11	78	8	98	17
2	23	12	23	11	67	8	81	17
3	20	12	14	11	38	8	39	17
4	25	12	23	11	52	8	62	17
5	16	12	17	11	34	8	47	17
6	21	12	18	11	59	8	73	17

2. มาตรฐานวัดการรับรู้การล้อเลียนจากแม่

จากการศึกษานำร่องในเพศชายจำนวน 39 คน พบว่า มีจำนวนผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมและค่าความสอดคล้องภายในจำนวน 12 คน ดังแสดงในตารางที่ 3 โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .515 ถึง .861 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .87 (ดังแสดงในภาคผนวก ค) และในเพศหญิงจำนวน 39 คน พบว่า มีจำนวนผู้ตอบที่ถูกนำมาวิเคราะห์จำนวน 14 คน ดังแสดงในตารางที่ 3 โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .691 ถึง .864 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .92 (ดังแสดงในภาคผนวก ค)

จากการเก็บข้อมูลจริงในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชายจำนวน 125 คน พบว่า มีจำนวนผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมและค่าความสอดคล้องภายในจำนวน 8 คน ดังแสดงในตารางที่ 3 โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .768 ถึง .973 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .97 (ดังแสดงในภาคผนวก ค) และจากการศึกษาในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิงจำนวน 148 คน พบว่า มีจำนวนผู้ตอบที่ถูกนำมาวิเคราะห์จำนวน 27 คน ดังแสดงในตารางที่ 3 โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่

ระหว่าง .615 ถึง .873 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .93 (ดังแสดงในภาคผนวก ค)

ตารางที่ 3 ค่าความถี่รายข้อในการตอบข้อคำถามมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากแม่

ข้อ	ความถี่ (คน)							
	การศึกษานำร่อง				ข้อมูลจริง			
	เพศชาย		เพศหญิง		เพศชาย		เพศหญิง	
ผู้ตอบทั้งหมด	ผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์	ผู้ตอบทั้งหมด	ผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์	ผู้ตอบทั้งหมด	ผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์	ผู้ตอบทั้งหมด	ผู้ตอบที่ถูกวิเคราะห์	
	(n = 39)	(n = 12)	(n = 39)	(n = 14)	(n = 125)	(n = 8)	(n = 148)	(n = 27)
1	24	12	23	14	64	8	89	27
2	25	12	25	14	43	8	64	27
3	18	12	21	14	30	8	54	27
4	26	12	23	14	65	8	78	27
5	18	12	20	14	33	8	72	27
6	22	12	20	14	50	8	74	27

ส่วนที่ 3 มาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะขึ้นตามแนวคิดของมาตร The body appreciation scale 2 (BAS-2; Tylka & Wood-Barcalow, 2015) เพื่อประเมินการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยได้ปรับเปลี่ยนคำในข้อคำถามให้สะท้อนถึงการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ เป็นข้อคำถามทางบวกจำนวน 10 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม “ฉันรู้สึกดีกับร่างกายของฉัน” ปรับเปลี่ยนเป็น “ฉันรู้สึกไม่ดีกับร่างกายของฉัน” โดยขอให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยประเมินว่าตนเองมีประสบการณ์ที่กล่าวถึงในแต่ละข้อบ่อยเพียงใด มีรูปแบบการตอบเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดย 1 คือ ไม่เคยเกิดขึ้นกับฉันเลย และ 5 คือ เกิดขึ้นกับฉันบ่อยมาก การคำนวณคะแนนทำได้โดยรวมคะแนนทั้ง 10 ข้อ ความเป็นไปได้ของคะแนนรวมจะอยู่ในช่วง 10 ถึง 50 คะแนน คะแนนสูงหมายถึงมีการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะสูง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมและค่าความสอดคล้องภายในโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของมาตรวัดทั้งฉบับ ในศึกษานำร่องพบว่า ในกลุ่มเพศชาย มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .261 ถึง .773 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .86 และในกลุ่มเพศหญิง มีค่าความสัมพันธ์

ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมในเพศหญิงมีค่าอยู่ระหว่าง .322 ถึง .827 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .90 (ดังแสดงในภาคผนวก ง)

เมื่อนำมาตรวัดดังกล่าวไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจากผู้เข้าร่วมการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 273 คน พบว่า ในกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชายจำนวน 125 คน มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .305 ถึง .766 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคในมาตรนี้มีค่าเท่ากับ .89 และในกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิงจำนวน 148 คน มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .270 ถึง .878 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคในมาตรนี้มีค่าเท่ากับ .92 (ดังแสดงในภาคผนวก ง)

ส่วนที่ 4 มาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์ขึ้นโดยใช้แนวคิดของมาตร The The Egna Minnen Beträffande Uppfostran ฉบับย่อ (The s-EMBU; Arrindell et al., 1999) เพื่อประเมินการรับรู้ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ (Emotional warmth) โดยเป็นข้อคำถามทางบวกจำนวน 6 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถามเช่น “ฉันรับรู้ได้ถึงความอบอุ่นและความอ่อนโยนที่มีอยู่ระหว่างฉันกับพ่อแม่” ซึ่งขอให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยประเมินว่าตนเองมีประสบการณ์ที่กล่าวถึงในแต่ละข้อบ่อยเพียงใด รูปแบบการตอบเป็นมาตรประมาณค่า 4 ระดับ โดย 1 คือ ไม่เคยเกิดขึ้นกับฉันเลย และ 4 คือ เกิดขึ้นกับฉันบ่อย ๆ การคำนวณคะแนนทำได้โดยรวมคะแนนทั้ง 6 ข้อ ความเป็นไปได้ของคะแนนรวมจะอยู่ในช่วง 6 ถึง 24 คะแนน คะแนนสูงหมายถึงรับรู้ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในระดับสูง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมและค่าความสอดคล้องภายในโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของมาตรวัดทั้งฉบับ ในการศึกษาสำรวจพบว่า ในเพศชาย มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .787 ถึง .904 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .94 และในเพศหญิงมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .449 ถึง .714 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .83 (ดังแสดงในภาคผนวก จ)

เมื่อนำมาตรวัดดังกล่าวไปเก็บข้อมูลจริงจากผู้เข้าร่วมการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 273 คน พบว่า ในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชายจำนวน 125 คน มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .589 ถึง .806 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .90 และในกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิงจำนวน 148 คน มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอยู่

ระหว่าง .665 ถึง .796 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคในมาตรนี้มีค่าเท่ากับ .90 (ดังแสดงในภาคผนวก จ)

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ระยะเวลาการเก็บข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมในประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งข้อมูลในด้านแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรทั้งหมดที่ต้องการศึกษา จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ตลอดจนศึกษาประเด็นทางจริยธรรมในการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างในช่วงวัยรุ่นตอนต้น

1.2 ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดต่าง ๆ โดยศึกษามาตรวัดฉบับภาษาอังกฤษและแปลมาตรวัดเป็นฉบับภาษาไทย โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อปรับแก้ไขภาษาและรูปแบบการตอบให้เหมาะสมต่อการเก็บข้อมูล จากนั้นจึงนำเครื่องมือเก็บข้อมูลกับกลุ่มที่ใกล้เคียงผู้เข้าร่วมการวิจัยซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนต้นในช่วงอายุ 12 ถึง 15 ปี จำนวนรวม 78 คน แบ่งเป็นวัยรุ่นชายตอนต้นจำนวน 39 คน และวัยรุ่นหญิงตอนต้นจำนวน 39 คน เพื่อตรวจสอบภาษา และคุณภาพของเครื่องมือ

2. ระยะเวลาการเก็บข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google form โดยทำข้อมูลอธิบายคำสั่งและข้อคำถาม ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลและวัตถุประสงค์การวิจัยในหน้าแรกของแบบสอบถามออนไลน์ ก่อนที่จะให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตัดสินใจยินยอมเข้าร่วมการวิจัยเพื่อเริ่มทำแบบสอบถาม และจัดทำ QR code หรือช่องทางการติดต่อให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ติดต่อผู้วิจัยในกรณีมีคำถามหรือข้อสงสัย รวมถึงจัดทำ QR code หรือช่องทางการติดต่อนักจิตวิทยาหรือศูนย์สุขภาพจิตในกรณีที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องการการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือทางอารมณ์และจิตใจ

2.2 ผู้วิจัยจัดทำแบบยินยอมสำหรับคุณครูหรือผู้ปกครองของผู้เข้าร่วมการวิจัยในการยินยอมให้เด็กและเยาวชนในความดูแลเข้าร่วมในการวิจัย โดยระบุข้อมูลอธิบายคำสั่งและข้อคำถาม ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลและวัตถุประสงค์การวิจัยให้คุณครูหรือผู้ปกครองได้รับทราบ

2.3 ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าประชาสัมพันธ์งานวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลในโรงเรียน โดยส่งหนังสือไปยังโรงเรียนหลายแห่งในประเทศไทย และส่งแบบสอบถามผ่านทาง Google form ให้ตัวแทนคุณครูของโรงเรียนเป็นผู้ประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่วมกับการที่ผู้วิจัยได้

เข้าไปดำเนินการเก็บข้อมูลในโรงเรียนด้วยตนเอง โดยเมื่อได้ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ลักษณะครอบครัว ลำดับการเกิด การมีประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อและแม่ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เช่น การแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

3. วิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยโปรแกรม R แพคเกจ Lavaan โดยผู้วิจัยปรับค่าคะแนนด้วยค่าเฉลี่ย (Mean centered) ตัวแปรทุกตัวเพื่อป้องกันปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ก่อนที่จะวิเคราะห์อิทธิพลกำกับ โดยหากพบว่ามีอิทธิพลกำกับผู้วิจัยจึงจะทดสอบ Simple slope ต่อไป

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ โดยมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานของผู้เข้าร่วมวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา และวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนาและผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนาของผู้เข้าร่วมวิจัยเพศชายจำนวน 125 คน พบว่า คะแนนความรู้สึกแย่จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่ออยู่ในระดับต่ำ ($M = 1.42, SD = .66$) เช่นเดียวกับคะแนนความรู้สึกแย่จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากแม่ ($M = 1.38, SD = .73$) โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชายมีคะแนนการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของตนเองอยู่ในระดับต่ำ ($M = 18.43, SD = 7.47$) และมีคะแนนความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 18.85, SD = 4.28$)

ผู้วิจัยได้ทดสอบค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) เพื่อทดสอบการกระจายของข้อมูลในรูปแบบโค้งปกติ (Normal distribution) ผลการทดสอบพบว่า คะแนนความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่มีลักษณะเป็นโค้งปกติ กล่าวคือ มีค่าความเบ้ (Skewness) อยู่ในช่วง -1 ถึง 1 (Hair et al., 2010) และมีค่าความโด่งอยู่ในช่วง -2 ถึง 2 (George & Mallery, 2010) อย่างไรก็ตาม คะแนนการล้อเลียนจากพ่อ คะแนนการล้อเลียนจากแม่ และคะแนนการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ มีลักษณะไม่เป็นโค้งปกติ คือ มีค่าความเบ้มากกว่า 1.0 และค่าความโด่งมากกว่า 2.0 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชาย (n = 125)

ตัวแปร	Range	Min	Max	M	SD	SK	KUR
1. การล้อเลียนจากพ่อ (ความรู้สึก)	1-5	1	4	1.42	.66	1.9	3.95
2. การล้อเลียนจากแม่ (ความรู้สึก)	1-5	1	5	1.38	.73	3.07	11.27
3. การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์	10-50	10	46	18.43	7.47	1.21	1.6
4. ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่	6-24	9	24	18.85	4.28	-.7	-.38

เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยจึงปรับคะแนนของตัวแปรการล้อเลียนจากพ่อ และ การล้อเลียนจากแม่ ด้วยวิธีถอดรากที่ 2 (Square root) วิธีใช้ฟังก์ชันลอการิทึม (Log) และวิธีสร้างตัวแปรหุ่น (Dummy variable) และปรับคะแนนของตัวแปรการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ ด้วยวิธีถอดรากที่ 2 (Square root) และวิธีใช้ฟังก์ชันลอการิทึม (Log) โดยผลจากการปรับคะแนนพบว่า คะแนนการล้อเลียนจากพ่อ และ คะแนนการล้อเลียนจากแม่ มีลักษณะความแปรปรวนใกล้เคียงโค้งปกติมากขึ้นบ้าง โดยเฉพาะในคะแนนการล้อเลียนจากพ่อและคะแนนการล้อเลียนจากแม่ที่ได้รับการปรับคะแนนด้วยวิธีสร้างตัวแปรหุ่น ในส่วนของคะแนนการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์มีลักษณะเป็นโค้งปกติจากการปรับคะแนนด้วยวิธีถอดรากที่ 2 และวิธีใช้ฟังก์ชันลอการิทึม ดังแสดงในตารางที่ 5 อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้ชุดข้อมูลที่ไม่ได้ปรับคะแนน และชุดข้อมูลที่ปรับคะแนนด้วยวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยชุดที่ปรับคะแนนและข้อมูลชุดที่ไม่ได้ปรับคะแนนมีลักษณะใกล้เคียงกัน ดังนั้นเพื่อให้ง่ายต่อการตีความผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ข้อมูลที่ไม่ปรับคะแนนในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรต่าง ๆ จากการปรับคะแนนด้วยวิธีการต่าง ๆ

ตัวแปร	M	SD	SK	KUR
การล้อเลียนจากพ่อ (ความรู้สึก)*	1.42	.66	1.9	3.95
ปรับคะแนนด้วยวิธีถดถอยที่ 2	1.17	.24	1.46	1.68
ปรับคะแนนด้วยวิธีฟังก์ชันลอการิทึม	.12	.16	1.13	.25
ปรับคะแนนด้วยวิธีสร้างตัวแปรหุ่น	.46	.50	.18	-2.0
การล้อเลียนจากแม่ (ความรู้สึก)*	1.38	.73	3.07	11.27
ปรับคะแนนด้วยวิธีถดถอยที่ 2	1.15	.25	2.32	6.17
ปรับคะแนนด้วยวิธีฟังก์ชันลอการิทึม	.10	.16	1.75	2.86
ปรับคะแนนด้วยวิธีสร้างตัวแปรหุ่น	.49	.50	.05	-2.03
การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์*	18.43	7.47	1.21	1.6
ปรับคะแนนด้วยวิธีถดถอยที่ 2	1.33	.26	.75	.15
ปรับคะแนนด้วยวิธีฟังก์ชันลอการิทึม	.23	.16	.37	-61

หมายเหตุ. * คือคะแนนที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ตัวแปรทำนายทั้งหมดมีความสัมพันธ์ต่อกันไม่มากจนเกินไป กล่าวคือ มีค่าสหสัมพันธ์ไม่เกิน .70 หรือต่ำกว่า -.70 แสดงว่าตัวแปรทำนายไม่มีภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity; Hair et al., 2010) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์โมเดลดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในผู้เข้าร่วมวิจัยเพศชาย (n = 125)

ตัวแปร	1	2	3	4
1. การล้อเลียนจากพ่อ (ความรู้สึก)				
2. การล้อเลียนจากแม่ (ความรู้สึก)	.453**			
3. การไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์	.122	.294**		
4. ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่	-.073	-.089	-.143	

หมายเหตุ. ** $p < .01$

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศชาย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะและอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในวัยรุ่นชายตอนต้น หลังจากผู้วิจัยปรับค่าคะแนนด้วยค่าเฉลี่ย (Mean-centering) เพื่อป้องกันปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุแล้ว ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = .08$, $SE = 1.4$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-1.74, 3.71], $p = .48$) ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = .18$, $SE = 1.24$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-.56, 4.3], $p = .13$) และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = -.1$, $SE = .91$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-.55, .20], $p = .35$) โดยความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = .02$, $SE = .33$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-.60, .71], $p = .85$) เช่นเดียวกับที่ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = -.16$, $SE = .29$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-.96, .18], $p = .18$) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการล้อเลียนจากพ่อแม่และอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นชายตอนต้น ($n = 125$)

ตัวแปรต้น	b	β	SE	p -value
การล้อเลียนจากพ่อ (ความรู้สึกล)	.99	.08	1.4	.48
การล้อเลียนจากแม่ (ความรู้สึกล)	1.86	.18	1.24	.13
ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่	-.18	-.1	.19	.35
การล้อเลียนจากพ่อ x ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่	.06	.02	.33	.85
การล้อเลียนจากแม่ x ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่	-.4	-.16	.29	.18

$R^2 = .085$

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนาและผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนาของผู้เข้าร่วมวิจัยเพศหญิงจำนวน 148 คน พบว่า คะแนนความรู้สึกแย่มากจากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อ ($M = 2.03, SD = 1.09$) และคะแนนความรู้สึกแย่มากจากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากแม่ ($M = 2.03, SD = 1.17$) อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ มีคะแนนการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 25.79, SD = 10.39$) และมีคะแนนความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 17.84, SD = 4.64$)

ผู้วิจัยทดสอบค่าความเบ้และความโด่งเพื่อทดสอบการกระจายของข้อมูลในรูปแบบโค้งปกติ ผลการทดสอบพบว่า คะแนนการถูกล้อเลียนจากพ่อ คะแนนการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่มีลักษณะเป็นโค้งปกติ กล่าวคือ มีค่าความเบ้อยู่ในช่วง -1 ถึง 1 (Hair et al., 2010) และมีค่าความโด่งอยู่ในช่วง -2 ถึง 2 (George & Mallery, 2010) อย่างไรก็ตาม คะแนนการถูกล้อเลียนจากแม่มีลักษณะไม่เป็นโค้งปกติ คือ มีค่าความเบ้มากกว่า 1.0 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในกลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยเพศหญิง ($n = 148$)

ตัวแปร	Range	Min	Max	M	SD	SK	KUR
1. การถูกล้อเลียนจากพ่อ (ความรู้สึก)	1-5	1	5	2.03	1.08	.96	.23
2. การถูกล้อเลียนจากแม่ (ความรู้สึก)	1-5	1	5	2.03	1.17	1.03	.07
3. การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ	10-50	10	49	25.79	10.39	.27	-1.02
4. ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่	6-24	8	24	17.84	4.64	-.44	-.91

เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยจึงปรับคะแนนของตัวแปรการถูกล้อเลียนจากแม่ ด้วยวิธีถดถอรากที่ 2 วิธีใช้ฟังก์ชันลอการิทึม และวิธีสร้างตัวแปรหุ่น โดยผลจากการปรับคะแนนพบว่า คะแนนการถูกล้อเลียนจากแม่มีลักษณะเป็นโค้งปกติจากการปรับคะแนนด้วยวิธีถดถอรากที่ 2 วิธีใช้ฟังก์ชันลอการิทึม และวิธีสร้างตัวแปรหุ่น ดังแสดงในตารางที่ 9 อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้ชุดข้อมูลที่ไม่ได้ปรับคะแนน และชุดข้อมูลที่ปรับคะแนนด้วยวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยชุดที่ปรับคะแนนและชุดข้อมูลที่ไม่ได้ปรับคะแนนมีลักษณะใกล้เคียงกัน ดังนั้นเพื่อให้ง่าย

ต่อการตีความผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ข้อมูลที่ไม่ปรับคะแนนในการวิเคราะห์ ข้อมูลการวิจัย

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรการล้อเลียนจากแม่จากการปรับคะแนนด้วยวิธีการต่าง ๆ

ตัวแปร	M	SD	SK	KUR
การล้อเลียนจากแม่ (ความรู้สึกรู้สึก)*	2.03	1.17	1.03	.07
ปรับคะแนนด้วยวิธีถดถอยครั้งที่ 2	1.37	.39	.70	-.67
ปรับคะแนนด้วยวิธีฟังก์ชันลอการิทึม	.24	.23	.41	-1.17
ปรับคะแนนด้วยวิธีสร้างตัวแปรหุ่น	.68	.47	-.76	-1.45

หมายเหตุ * คือคะแนนที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ตัวแปรทำนายทั้งหมดมีความสัมพันธ์ต่อกันไม่มากจนเกินไป กล่าวคือ มีค่าสหสัมพันธ์ไม่เกิน .70 หรือต่ำกว่า -.70 แสดงว่าตัวแปรทำนายไม่มีภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity; Hair et al., 2010) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์โมเดล ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในผู้เข้าร่วมวิจัยเพศหญิง (n = 148)

ตัวแปร	1	2	3	4
1. การล้อเลียนจากพ่อ (ความรู้สึกรู้สึก)				
2. การล้อเลียนจากแม่ (ความรู้สึกรู้สึก)	.664**			
3. การไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะ	.532**	.428**		
4. ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่	-.364*	-.398**	-.244**	

หมายเหตุ. ** $p < .01$

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในผู้เข้าร่วมการวิจัยเพศหญิง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะและอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น หลังจากผู้วิจัยปรับค่าคะแนนด้วยค่าเฉลี่ยเพื่อป้องกันปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุแล้ว พบว่า การล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

($\beta = .41$, $SE = 1.07$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [1.94, 6.12], $p < .001$) แต่การล้อเลียนจากแม่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = .15$, $SE = 1.04$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-.68, 3.39], $p = .19$) และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = -.03$, $SE = .21$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-.48, .35], $p = .75$) และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = .17$, $SE = .27$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-.10, .82], $p = .13$) เช่นเดียวกับที่ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ($\beta = -.10$, $SE = .23$, 95% ของช่วงชั้นความเชื่อมั่น [-.64, .25], $p = .40$) ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการล้อเลียนจากพ่อแม่และอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นหญิงตอนต้น ($n = 148$)

ตัวแปรต้น	b	β	SE	p - value
การล้อเลียนจากพ่อ (ความรู้สึก)	4.03	.41	1.07	< .001
การล้อเลียนจากแม่ (ความรู้สึก)	1.36	.15	1.04	.19
ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่	-.07	-.03	.21	.75
การล้อเลียนจากพ่อ x ความอบอุ่นทางอารมณ์จาก พ่อแม่	.36	.17	.24	.13
การล้อเลียนจากแม่ x ความอบอุ่นทางอารมณ์จาก พ่อแม่	-.19	-.10	.23	.40

$R^2 = .30$

บทที่ 4

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ โดยมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ในวัยรุ่นตอนต้นชายและหญิง โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นตอนต้น

1.1 การล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกชายมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกชายจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

1.2 การล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกชายมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกชายจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

สมมติฐานที่ 2 การอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น

2.1 การล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกสาวมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกสาวจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

2.2 การล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกสาวมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกสาวจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

ในส่วนของสมมติฐานที่ 1 พบว่า ผลการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐาน โดยไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนทั้งจากพ่อและแม่กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกชาย และไม่พบอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ต่อความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกชาย

ในส่วนของสมมติฐานที่ 2 พบว่า ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน โดยการล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกสาว แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะ และไม่พบอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ต่อความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะ โดยผู้วิจัยขออภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1. การล้อเลียนจากพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกชาย การล้อเลียนจากแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกสาว และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกชายและลูกสาว

2. การล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกสาว

1. การล้อเลียนจากพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกชาย

การล้อเลียนจากแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกสาว และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกชายและลูกสาว

ผลการวิจัยไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนทั้งจากพ่อและจากแม่ต่อการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกชาย และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากแม่ต่อการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกสาว โดยผลการวิจัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า ทั้งการล้อเลียนจากพ่อและการล้อเลียนจากแม่มีความสัมพันธ์กับการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกชาย (ตัวอย่างเช่น Eisenberg et al., 2012; McCormack et al., 2011; Smolak & Stein, 2006) ตลอดจนไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาที่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากแม่กับการไม่ฟังพอใจในรูปลักษณะของลูกสาว (ตัวอย่างเช่น Menzel et al., 2010; Neumark-Sztainer et al., 2010; Puhl et al., 2017; Schaefer, 2014; Yoh, 2018)

โดยจากการพิจารณาคะแนนความรู้สึกแย่จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อแม่โดยเฉลี่ยทั้งในลูกชายและลูกสาวแล้วนั้น พบว่า ลูกชายมีความรู้สึกแย่จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($M = 1.42, SD = .66$) และมีความรู้สึกแย่จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากแม่โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($M = 1.38, SD = .73$) ในขณะที่ลูกสาวมีคะแนนความรู้สึกแย่จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($M = 2.03, SD = 1.09$) และมีคะแนนความรู้สึกแย่จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากแม่โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($M = 2.03, SD = 1.17$) จากคะแนนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้นในการวิจัยนี้มี

ความรู้สึกแยกจากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อแม่ค่อนข้างต่ำ หรืออาจไม่มีการรับรู้ในทางลบ ต่อการใช้คำพูดล้อเลียนจากพ่อแม่มากนัก

อย่างไรก็ตาม มาตรการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อแม่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นมาตรการที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะสามารถประเมินความรู้สึกแยกที่เกิดขึ้นจากการล้อเลียนของพ่อแม่ได้ก็ต่อเมื่อมีประสบการณ์เกี่ยวกับการล้อเลียนจากพ่อแม่ในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อคำถามเสียก่อน โดยผู้วิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่ได้ตอบข้อคำถามความรู้สึกที่รับรู้จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อแม่ในบางข้อ เนื่องจากไม่เคยมีประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อแม่ในข้อนั้น ๆ จึงเป็นเหตุให้ข้อคำถามแต่ละข้อมีจำนวนคำตอบที่ไม่เท่ากัน และส่งผลต่อคะแนนความรู้สึกแยกโดยเฉลี่ยได้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงข้อคำถามประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อแม่ในมาตรวัดนั้น มีความเป็นไปได้ว่าข้อคำถามดังกล่าวไม่ได้สะท้อนถึงการล้อเลียนให้เกิดความรู้สึกในเชิงลบมากนัก ทำให้ผู้ตอบอาจไม่ได้รับรู้ข้อคำถามการล้อเลียนไปในเชิงลบ นำไปสู่การประเมินความรู้สึกแยกที่เกิดขึ้นจากการล้อเลียนของพ่อแม่ในระดับต่ำ โดยรายละเอียดข้อคำถามดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ข้อคำถามของมาตรการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อแม่

ข้อ	คำถาม
1	พ่อ/แม่ล้อเลียนหรือแซวเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของคุณ
2	พ่อ/แม่เล่นมุขตลกเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของคุณ
3	พ่อ/แม่หัวเราะเยาะเวลาที่คุณทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เล่นกีฬา ออกกำลังกาย หรือลองเสื้อผ้าสไตล์ต่าง ๆ เพราะรูปลักษณ์ของคุณ
4	พ่อ/แม่ตั้งฉายาหรือตั้งชื่อเล่นจากรูปลักษณ์ เช่น “เจ้าอ้วน” “หน้าสิ่วเหมือนผิวพระจันทร์เสวยลูก” “หลอลี่”
5	พ่อ/แม่เอาแต่พูดถึงรูปลักษณ์ของคุณ
6	พ่อ/แม่พูดซ้ำ ๆ เกี่ยวกับรูปลักษณ์ของคุณ

จากข้อคำถามด้านการตั้งฉายาหรือตั้งชื่อเล่นจากรูปลักษณ์ อันเป็นข้อคำถามที่แสดงถึงการล้อเลียนในมาตรวัดนั้น จากการศึกษาของ Grothaus (2023) พบว่า การตั้งฉายาหรือการตั้งชื่อเล่นจากรูปลักษณ์เป็นรูปแบบการสื่อสารที่พ่อแม่ในประเทศไทยมักจะใช้เพื่อสนับสนุนให้ลูกได้พัฒนาสุขภาพหรือรูปลักษณ์ เช่น ลดน้ำหนักหรือทำให้ผิวขาวขึ้น อีกทั้งวัยรุ่นไทยที่ถูกพ่อแม่ตั้งฉายาหรือตั้งชื่อเล่นจากรูปลักษณ์จะรู้สึกคุ้นชินกับคำพูดของพ่อแม่ และยังมีรู้สึกรักที่พ่อแม่คอยห่วงใยดูแลตนเองมากกว่าที่จะโกรธพ่อแม่ จึงอาจเป็นไปได้ว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ตีความข้อคำถามการตั้งฉายา

หรือตั้งชื่อเล่นจากรูปลักษณะในมาตรวัดว่าเป็นการแสดงออกถึงความรักและความใส่ใจจากพ่อแม่มากกว่าเป็นการล้อเลียนที่จะทำให้เกิดความรู้สึกแค้น

ทั้งนี้ เมื่อข้อความไม่ได้สะท้อนถึงการล้อเลียนให้เกิดความรู้สึกในเชิงลบ ผู้เข้าร่วมการวิจัยจึงอาจรับรู้หรือตีความข้อความไปในทางบวก หรือเชื่อมโยงประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อแม่กับคำพูดหยอกล้อที่พ่อแม่ใช้เพื่อแสดงออกถึงความรักและความเอ็นดู เนื่องจากในบริบทของสังคมไทยนั้น การล้อเลียนยังสามารถเป็นการแสดงออกถึงความรักและความเอ็นดูจากผู้ใหญ่ โดยจากการศึกษาของ สกวรัตน์ เทพรัักษ์ และคณะ (2557) พบว่า ชุมชนไทยมีการใช้คำพูดทักทายในเชิงหยอกล้อเด็กเพื่อแสดงถึงความเอ็นดูตั้งแต่เด็กอยู่ในช่วงปฐมวัยถึงประมาณร้อยละ 80 หรืออาจกล่าวได้ว่าบุคคลอาจเติบโตขึ้นมาโดยรับรู้หรือตีความว่าการที่พ่อแม่ใช้คำพูดล้อเลียนนั้นเป็นการหยอกล้อที่แสดงถึงความรักและความเอ็นดู เนื่องจากเป็นสิ่งที่สัมผัสและรับรู้มาตั้งแต่เด็ก ดังนั้นเมื่อผู้ตอบไม่ได้ตีความข้อความในมาตรวัดการล้อเลียนไปในเชิงลบ จึงอาจประเมินความรู้สึกแค้นในระดับต่ำ เนื่องจากรับรู้การล้อเลียนในลักษณะการได้รับความรักและความเอ็นดูจากพ่อแม่มากกว่า

นอกจากนี้ ถึงแม้ว่าจะแนบความรู้สึกแค้นจากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อแม่โดยเฉลี่ยของลูกชายและลูกสาวในการวิจัยครั้งนี้จะมีระดับค่อนข้างต่ำ ตามที่อธิบายไปข้างต้น แต่คะแนนความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในวัยรุ่นชายตอนต้นอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 18.85$, $SD = 4.28$) และคะแนนความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในวัยรุ่นหญิงตอนต้นอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($M = 17.84$, $SD = 4.64$) ซึ่งถึงแม้งานวิจัยครั้งนี้จะไม่พบอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ต่อความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะทั้งของลูกชายและลูกสาว รวมถึงไม่พบอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ ต่อความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะทั้งของลูกชายและลูกสาว โดยไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่าอิทธิพลของการล้อเลียนจากพ่อแม่สามารถถูกลดทอนให้รุนแรงน้อยลงได้จากความสัมพันธ์กับพ่อแม่ในลักษณะที่มีความอบอุ่นทางอารมณ์ (Beckmann, 2019; Jones et al., 2018; Krug et al., 2016; Neoh et al., 2021) อีกทั้งความอบอุ่นทางอารมณ์ดังกล่าวยังมีความสัมพันธ์ทางลบกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ (Jones et al., 2018; Krug et al., 2016; Smith et al., 2016) แต่ก็อาจแสดงให้เห็นว่าบริบทภายในครอบครัวไทยมีลักษณะการแสดงออกถึงความอบอุ่นทางอารมณ์ อันเป็นการแสดงออกถึงความรักความผูกพัน และความอบอุ่น (Arrindell et al., 1989) ดังนั้นเมื่อวัยรุ่นตอนต้นทั้งเพศชายและหญิงเติบโตมาในครอบครัวที่พ่อแม่แสดงออกถึงความอบอุ่นทางอารมณ์ จึงอาจมีแนวโน้มที่วัยรุ่นตอนต้นจะยิ่งมองการใช้คำพูดในเชิงล้อเลียนของพ่อแม่เป็นการแสดงออกถึงความรักและความเอ็นดูมากขึ้น

2. การล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกสาว

ผลการวิจัยพบว่า การล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกสาว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานคือ การล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกสาว และสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาที่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของลูกสาว (Keery et al., 2005; Menzel et al., 2010; Neumark-Sztainer et al., 2010; Puhl et al., 2017; Schaefer, 2014; Yoh, 2018) อาจสรุปได้ว่า ถ้าหากลูกสาวที่มีประสบการณ์ถูกล้อเลียนจากพ่อเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาและน้ำหนักรู้สึกแย่ต่อคำล้อเลียนของพ่อมากจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของตนเองมากขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้ว่าลูกสาวจะประเมินความรู้สึกแย่จากประสบการณ์การถูกล้อเลียนจากพ่อโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($M = 2.03, SD = 1.09$) แต่ก็ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ แสดงให้เห็นว่าคำพูดล้อเลียนจากพ่ออาจส่งผลต่อความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงตอนต้นเป็นอย่างมาก โดยอาจอธิบายได้จากการศึกษาของ Fortenberry (2013) ที่พบว่าวัยรุ่นหญิงตอนต้นมักมีความอ่อนไหวและหมกมุ่นกับรูปลักษณ์ของตนเองสูง เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับร่างกายในหลาย ๆ ด้าน จนอาจทำให้เกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ได้ง่าย นอกจากนี้ วัยรุ่นตอนต้นยังเป็นวัยที่เริ่มสนใจมุมมองความคิดเห็นและความรู้สึกจากเพศตรงข้าม ดังนั้นคำพูดของพ่อจึงอาจส่งผลต่อความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงตอนต้นเป็นอย่างมากเนื่องจากพ่อเป็นตัวแทนของเพศชาย (Male figure) และเป็นตัวแทนของการมีปฏิสัมพันธ์กับเพศชายซึ่งเป็นเพศตรงข้าม (Heterosocial interaction; Schaefer, 2011; Schaefer & Salafia, 2014) นอกจากนี้ การใช้คำพูดล้อเลียนของพ่ออาจจะเป็นไปในลักษณะของการมีเจตนาล้อเลียนรูปร่างหน้าตาและน้ำหนักเพียงอย่างเดียว (Berge et al., 2016) จึงมีความเป็นไปได้ที่ลูกสาวจะเกิดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ได้ง่ายเมื่อถูกพอล้อเลียน

โดยสรุปแล้ว วัยรุ่นตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงในประเทศไทยมีประสบการณ์ถูกล้อเลียนจากพ่อแม่ โดยการล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นหญิงตอนต้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการนำมาป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นหญิงตอนต้นอาจเป็นการพัฒนารูปแบบการสื่อสารของพ่อในการลดการล้อเลียนลง อย่างไรก็ตาม การที่งานวิจัยนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นหญิงตอนต้น ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนทั้งจากพ่อและแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นชายตอนต้น ตลอดจนไม่พบอิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ต่อความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ใน

วัยรุ่นตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงนั้น อาจเนื่องมาจากมาตรการรับรู้การล้อเลียนในการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้สะท้อนถึงความรู้สึกในเชิงลบที่เกิดขึ้นจากการล้อเลียนมากนัก กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมการวิจัย อาจไม่ได้รับรู้ข้อความการล้อเลียนไปในเชิงลบ นำไปสู่การประเมินความรู้สึกแยะที่เกิดขึ้นจากการล้อเลียนของพ่อแม่ในระดับต่ำ ดังนั้น การพัฒนามาตรวัดที่เหมาะสมสำหรับประเมินการล้อเลียนจึงเป็นเรื่องสำคัญในการนำมาใช้ศึกษาเกี่ยวกับการล้อเลียนในประเทศไทยต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ โดยมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ในวัยรุ่นชายตอนต้นชายและหญิง โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นชายตอนต้น

1.1 การล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

1.2 การล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกชายจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

สมมติฐานที่ 2 การอธิบายความสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น

2.1 การล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาวมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาวจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

2.2 การล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาวมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเมื่อมีความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของลูกสาวจะลดลง หรือเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางลบ หรือไม่มีความสัมพันธ์

ผู้เข้าร่วมการวิจัยคือ วัยรุ่นตอนต้นอายุ 12-15 ปี ซึ่งสมัครใจและยินยอมที่จะเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองให้เข้าร่วมงานวิจัย อีกทั้งปัจจุบันยังอยู่อาศัยร่วมกันกับทั้งพ่อและแม่ โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ผ่านตามเกณฑ์คัดเข้าและไม่ถูกเลือกคัดออกตามเกณฑ์คัดออกมีจำนวนทั้งสิ้น 273 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 125 คน และเพศหญิงจำนวน 148 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบไปด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกันในปัจจุบันพร้อมระบุสมาชิก ลำดับการเกิด มาตรการการรับรู้การล้อเลียน มาตรการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และมาตรการความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมทางสถิติ SPSS for windows เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและค่าทางสถิติพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จากนั้นจึงวิเคราะห์อิทธิพลกำกับด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยปรับค่าคะแนนด้วยค่าเฉลี่ยตัวแปรทุกตัวเพื่อป้องกันปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุก่อนวิเคราะห์อิทธิพลกำกับ ด้วยโปรแกรม R แพคเกจ Lavaan

จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ โดยความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ เช่นเดียวกับที่ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ

จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า การล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่การล้อเลียนจากแม่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของการล้อเลียนจากพ่อและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ เช่นเดียวกับที่ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของการล้อเลียนจากแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. มาตรการการรับรู้การล้อเลียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะสามารถประเมินความรู้สึกที่มีต่อการล้อเลียนจากพ่อแม่ได้ก็ต่อเมื่อต้องมีการสอบถามเกี่ยวกับการล้อเลียนจากพ่อแม่ตามข้อคำถามนั้น ๆ ก่อน ซึ่งข้อคำถามดังกล่าวอาจไม่ครอบคลุมประสบการณ์บางอย่าง หรือมีข้อจำกัดในด้านวัฒนธรรมและสังคมเมื่อนำมาปรับใช้ในประเทศไทย ตลอดจนไม่สะท้อนถึงการ

ล้อเลียนที่ทำให้เกิดความรู้สึกในทางลบที่ชัดเจน การศึกษาเกี่ยวกับการล้อเลียนในประเทศไทยจึงอาจควรมีมาตรการจัดการล้อเลียนที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมและสังคมไทย

2. ผู้เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น อย่างไรก็ตามการล้อเลียนจากพ่อแม่สามารถเกิดขึ้นในกลุ่มวัยรุ่น LGBTQ+ ได้เช่นกัน เช่น งานวิจัยของ Eisenberg et al. (2020) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนน้ำหนักร่างกายและสุขภาพจิตในกลุ่มวัยรุ่น LGBTQ+ ซึ่งเป็นกลุ่มที่น่าสนใจในการศึกษาเพื่อพิจารณาขยายผลในประเทศไทยต่อไป

3. การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น แต่ปัญหาการล้อเลียนและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์สามารถเกิดขึ้นในทุกช่วงวัย เช่น งานวิจัยที่ผ่านมาได้มีการศึกษาอิทธิพลของการล้อเลียนและมุมมองด้านการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของพ่อแม่ที่มีต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยเด็กตอนกลาง (Wojcik, 2022) หรืองานวิจัยที่พบความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในวัยรุ่นตอนต้นที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย (Rodgers et al., 2011) ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในช่วงวัยอื่น ๆ เช่น วัยเด็ก หรือวัยรุ่นตอนต้น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในช่วงวัยที่หลากหลายขึ้น

4. การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาการล้อเลียนจากแหล่งที่มาอื่น ๆ เช่น พี่น้อง สมาชิกคนอื่นในครอบครัวที่มีลักษณะเป็นครอบครัวใหญ่ ซึ่งอาจมีบทบาทสำคัญต่อการเกิดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้นเช่นเดียวกับการล้อเลียนจากพ่อแม่ ตลอดจนผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาในครอบครัวที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ซึ่งอาจพบการล้อเลียนจากพ่อหรือแม่ได้เช่นกัน ซึ่งการขยายการศึกษาไปยังแหล่งที่มาของการล้อเลียนที่กว้างขึ้นอาจช่วยให้สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนและการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในบริบทของประเทศไทยได้มากขึ้น

5. การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์ อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกมีหลายองค์ประกอบ เช่น ความผูกพันทางอารมณ์ ความสนิทสนมใกล้ชิด ซึ่งอาจสามารถนำมาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกที่มีต่อการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นตอนต้นต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

จากผลการศึกษาพบว่า การล้อเลียนจากพ่อมีความสัมพันธ์กับการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นหญิงตอนต้น แสดงให้เห็นว่าคำพูดและการสื่อสารจากพ่อมีอิทธิพลต่อมุมมองด้านรูปลักษณ์ของลูกสาว ทั้งนี้ ปัญหาการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของวัยรุ่นตอนต้นยังสามารถนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ในอนาคต เช่น ปัญหาพฤติกรรมกรรมการรับประทานอาหารที่ผิดปกติ (Griffiths & McCabe, 2000) การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (Paxton et al., 2010) และภาวะซึมเศร้า (Bornioli et al., 2020; Paxton et al., 2010) ดังนั้นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นตอนต้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อไม่ให้มีผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาจากปัญหาดังกล่าวเมื่อบุคคลเข้าสู่ผู้ใหญ่

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนารูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวระหว่างพ่อกับลูกสาวให้เป็นไปในทางบวก โดยสนับสนุนให้พ่อตระหนักถึงความสำคัญของคำพูดและลดการล้อเลียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ ทั้งนี้ คำพูดของพ่ออาจมีอิทธิพลต่อมุมมองและความรู้สึกของลูกสาวอันเนื่องจากพ่ออาจมีบทบาทเป็นตัวแทนของเพศชาย และเป็นตัวแทนของการมีปฏิสัมพันธ์กับเพศชายซึ่งเป็นเพศตรงข้าม (Heterosocial interaction; Schaefer, 2011; Schaefer & Salafia, 2014) ดังนั้นการส่งเสริมให้พ่อมีรูปแบบการสื่อสารด้านรูปลักษณ์ไปในทางบวกจึงอาจช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความรู้สึกทางบวกที่ลูกสาวมีต่อรูปลักษณ์ของตนได้ นอกจากนี้ ถึงแม้บางครั้งพ่อแม่อาจเผลอใช้คำพูดล้อเลียนตามความเคยชิน แต่การส่งเสริมให้มีวิธีการสื่อสารที่แสดงออกถึงความเป็นห่วงสุขภาพร่างกายก็อาจช่วยบรรเทาความรู้สึกแย่ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้คำพูดล้อเลียนได้เช่นกัน (Berge et al., 2016)

ผลการวิจัยในครั้งนี่ยังแสดงให้เห็นว่าการล้อเลียนเกิดขึ้นในครอบครัวไทย อย่างไรก็ตาม อาจมีปัจจัยบางอย่างนอกเหนือจากตัวแปรด้านความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ ที่ช่วยลดทอนความรุนแรงจากการล้อเลียนของพ่อแม่ที่มีต่อการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ได้ ซึ่งสามารถนำไปใช้ศึกษาต่อยอดถึงตัวแปรอื่น ๆ เพื่อป้องกันปัญหาการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ที่จะเกิดขึ้นในวัยรุ่นตอนต้นต่อไป

บรรณานุกรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

Ackard, D. M., Neumark-Sztainer, D., Story, M., & Perry, C. (2006). Parent-child connectedness and behavioural and emotional health among adolescents. *American Journal of Preventive Medicine, 30*, 59–66.

Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Lawrence Erlbaum.

Almenara, C. A., & Ježek, S. (2015). The source and impact of appearance teasing: an examination by sex and weight status among early adolescents from the Czech Republic. *Journal of School Health, 85*(3), 163–170.
<https://doi.org/10.1111/josh.12236>

Aluja, A., Del Barrio, V., & García, L. F. (2006). Comparison of several shortened versions of the EMBU: Exploratory and confirmatory factor analyses. *Scandinavian Journal of Psychology, 47*(1), 23–31. doi:10.1111/j.1467-9450.2006.00489.x

Arrindell, W. A., Methorst, G. J., Kwee, M. G. T., van der Ende, J., Pol, E., & Moritz, B. J. M. (1989). Expanding the validity of a measure of reported parental rearing practices with psychiatric inpatients: further Dutch experiences with the EMBU. *Personality and Individual Differences, 10*, 493-500.
[https://doi.org/10.1016/0191-8869\(89\)90030-5](https://doi.org/10.1016/0191-8869(89)90030-5)

- Arrindell, W. A., Sanavio, E., Aguilar, G. J. R., Sica, C., Hatzichristou, C., Eisemann, M., Recinos, L. A., Gaszner, P., Peter, M., Battagliese, G., Kállai, J., & Van Der Ende, J. (1999). The development of a short form of the EMBU 1 Swedish acronym for Eigna Minnen Beträffande Uppfostran (“My memories of upbringing”). 1 : Its appraisal with students in Greece, Guatemala, Hungary and Italy. *Personality and Individual Differences*, 27(4), 613–628. [https://doi.org/10.1016/s0191-8869\(98\)00192-5](https://doi.org/10.1016/s0191-8869(98)00192-5)
- Ata, R. N., Ludden, A. B., & Lally, M. M. (2007). The Effects of Gender and Family, Friend, and Media Influences on Eating Behaviors and Body Image During Adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 36(8), 1024–1037. <https://doi.org/10.1007/s10964-006-9159-x>.
- Baceviciene, M., & Jankauskiene, R. (2020). Associations between Body Appreciation and Disordered Eating in a Large Sample of Adolescents. *Nutrients*, 12(3), 752. <https://doi.org/10.3390/nu12030752>
- Balluck, G., Toorabally, B. Z., & Hosenally, M. (2016). Association between body image dissatisfaction and body mass index, eating habits and weight control practices among Mauritian adolescents. *Malaysian Journal of Nutrition*, 22(3), 389–401.
- Bang, K., Chae, S., Hyun, M. H., Nam, H. Y., Kim, J. S., & Park, K. S. (2012). The mediating effects of perceived parental teasing on relations of body mass index to depression and self-perception of physical appearance and global self-worth in children. *Journal of Advanced Nursing*, 68(12), 2646–2653. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2012.05963.x>
- Barker, E. T., & Galambos, N. L. (2003). Body dissatisfaction of adolescent girls and boys: Risk and resource factors. *Journal of Early Adolescence*, 23, 141–165. <https://doi.org/10.1177/0272431603023002002>
- Baumrind, D. (1971). Current patterns of parental authority. *Developmental Psychology*, 4(1, Pt.2), 1–103. <https://doi.org/10.1037/h0030372>

- Bearman, S. K., Presnell, K., Martinez, E., & Stice, E. (2006). The skinny on body dissatisfaction: A longitudinal study of adolescent girls and boys. *Journal of Youth and Adolescence*, *35*(2), 217-229. <https://doi.org/10.1007/s10964-005-9010-9>
- Beckmann, L. (2019). Does parental warmth buffer the relationship between parent-to-child physical and verbal aggression and adolescent behavioural and emotional adjustment? *Journal of Family Studies*, *27*(3), 366-387. <https://doi.org/10.1080/13229400.2019.1616602>
- Berge, J. M. (2009). A review of familial correlates of child and adolescent obesity: What has the 21st Century taught us so far? *International Journal of Adolescent Medicine and Health*, *21*(4), 457-483. <https://doi.org/10.1515/ijamh.2009.21.4.457>
- Berge, J. M., Hanson-Bradley, C., Tate, A., & Neumark-Sztainer, D. (2016). Do parents or siblings engage in more negative weight-based talk with children and what does it sound like? A mixed-methods study. *Body Image*, *18*(2016), 27-33. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2016.04.008>
- Blowers, L. C., Loxton, N. J., Grady-Flessner, M., Occhipinti, S., & Dawe, S. (2003). The relationship between sociocultural pressure to be thin and body dissatisfaction in preadolescent girls. *Eating Behaviors*, *4*(3), 229-244. [https://doi.org/10.1016/s1471-0153\(03\)00018-7](https://doi.org/10.1016/s1471-0153(03)00018-7)
- Bornioli, A., Lewis-Smith, H., Slater, A., & Bray, I. (2020). Body dissatisfaction predicts the onset of depression among adolescent females and males: a prospective study. *Journal of Epidemiology and Community Health*, *75*(4), 343-348. <http://dx.doi.org/10.1136/jech-2019-213033>
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and Loss, Vol. 1: Attachment*. Basic Books.

- Bucchianeri, M. M., Arikian, A. J., Hannan, P. J., Eisenberg, M. E., & Neumark-Sztainer, D. (2013). Body dissatisfaction from adolescence to young adulthood: Findings from a 10 year longitudinal study. *Body Image, 10*(1), 1-7. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2012.09.001>
- Cattarin, J. A., & Thompson, J. K. (1994). A three-year longitudinal study of body image, eating disturbance, and general psychological functioning in adolescent females. *Eating Disorders: Journal of Treatment & Prevention, 2*(2), 114–125. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2012.02.021>
- Chen, H., Gao, X., & Jackson, T. (2007). Predictive models for understanding body dissatisfaction among young males and females in China. *Behaviour Research and Therapy, 45*, 1345–1346. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2006.09.015>
- Choate, L. H. (2005). Toward a theoretical model of women's body image resilience. *Journal of Counseling & Development, 83*, 320-330.
- Coelho, E. M., Fonseca, S. C., Pinto, G. S., & MourãoCarvalho, M. I. (2016). Factors associated with body image dissatisfaction in Portuguese adolescents: Obesity, sports activity and TV watching. *Motricidade, 12*(2), 18–26. <https://doi.org/10.6063/motricidade.6277>
- Cook-Darzens, S., Doyen, C., Falissard, B., & Mouren, M. (2005). Self-perceived family functioning in 40 French families of anorexic adolescents: implications for therapy. *European Eating Disorders Review, 13*(4), 223–236. <https://doi.org/10.1002/erv.628>
- Cooper, P. J., Taylor, M. M., Cooper, Z., & Fairbum, C. G. (1987). The development and validation of the body shape questionnaire. *International Journal of Eating Disorders, 6*(4), 485–494. [https://doi.org/10.1002/1098-108x\(198707\)6:4](https://doi.org/10.1002/1098-108x(198707)6:4)

- Cordes, M., Vocks, S., Düsing, R., & Waldorf, M. (2017). Effects of the exposure to self- and other-referential bodies on state body image and negative affect in resistance-trained men. *Body Image, 21*, 57–65. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2017.02.007>
- Crespo, C., Kielpikowski, M., Jose, P. E., & Pryor, J. (2010). Relationships Between Family Connectedness and Body Satisfaction: A Longitudinal Study of Adolescent Girls and Boys. *Journal of Youth Adolescence, 39*(12), 1392–1401. <https://doi.org/10.1007/s10964-009-9433-9>
- Dahill, L. M., Touyz, S., Morrison, N. M. V., & Hay, P. (2021). Parental appearance teasing in adolescence and associations with eating problems: a systematic review. *BMC Public Health, 21*(1).
- De Vries, D. A., Vossen, H. G. M., & Van Der Boom, P. (2019). Social Media and Body Dissatisfaction: Investigating the Attenuating Role of Positive Parent–Adolescent Relationships. *Journal of Youth and Adolescence, 48*(3), 527–536. <https://doi.org/10.1007/s10964-018-0956-9>
- Duchesne, A. P., Dion, J., Lalande, D., & Bégin, C. (2016). Body dissatisfaction and psychological distress in adolescents: Is self-esteem a mediator? *Journal of Health Psychology, 22*(12). <https://doi.org/10.1177/1359105316631196>
- Eder, D. (1991). The role of teasing in adolescent peer group culture. *Sociological studies of child development, 4*, 181-197.
- Eisenberg, M. E., Berge, J. M., Fulkerson, J. A., & Neumark-Sztainer, D. (2012). Associations between hurtful weight-related comments by family and significant other and the development of disordered eating behaviors in young adults. *Journal of Behavioral Medicine, 35*(5), 500–508. <https://doi.org/10.1007/s10865-011-9378-9>

- Eisenberg, M. E., Neumark-Sztainer, D., & Story, M. (2003). Associations of Weight-Based Teasing and Emotional Well-Being among Adolescents. *Archives of Pediatric & Adolescent Medicine*, *157*(8), 733–738. <https://doi.org/10.1001/archpedi.157.8.733>
- Eisenberg, M. E., Puhl, R. M., & Watson, R. J. (2020). Family Weight Teasing, LGBTQ Attitudes, and Well-being Among LGBTQ Adolescents. *Family & Community Health*, *43*(1), 17–25. <https://doi.org/10.1097/fch.0000000000000239>
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and society* (2nd ed.). Norton.
- Fleminger, S. (2005). A model for the treatment of eating disorders of adolescents in a specialized centre in The Netherlands. *Journal of Family Therapy*, *27*, 147–157. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6427.2005.00307.x>
- Fortenberry, J. D. (2013). Puberty and adolescent sexuality. *Hormones and Behavior*, *64*(2), 280–287. <https://doi.org/10.1016/j.yhbeh.2013.03.007>
- Fortes, L. de S., Conti, M. A., Almeida, S. S., & Ferreira, M. E. C. (2013). Body dissatisfaction in adolescents: a longitudinal study. *Archives of Clinical Psychiatry (São Paulo)*, *40*(5), 167–171.
- Franzoi, S. L., & Shields, S. A. (1984). The Body Esteem Scale: Multidimensional structure and sex differences in a college population. *Journal of Personality Assessment*, *48*(2), 173–178. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4802_12
- Frisén, A., Lunde, C., & Berg, A. I. (2015). Developmental patterns in body esteem from late childhood to young adulthood: A growth curve analysis. *The European Journal of Developmental Psychology*, *12*, 99–115. <http://dx.doi.org/10.1080/17405629.2014.951033>

- Fulkerson, J. A., Strauss, J., Neumark-Sztainer, D., Story, M., & Boutelle, K. N. (2007). Correlates of psychosocial well-being among overweight adolescents: The role of the family. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 75*(1), 181–186. <https://doi.org/10.1037/0022-006x.75.1.181>
- Garner, D. M., Olmstead, M. P., & Polivy, J. (1983). Development and validation of a multidimensional eating disorder inventory for anorexia nervosa and bulimia. *International Journal of Eating Disorders, 2*(2), 15–34. [https://doi.org/10.1002/1098-108x\(198321\)2:2](https://doi.org/10.1002/1098-108x(198321)2:2)
- George, D., & Mallery, P. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 Update*. Prentice Hall.
- Gillison, F. B., Lorenc, A. B., Sleddens, E. F., Williams, S. L., & Atkinson, L. (2016). Can It Be Harmful for Parents to Talk to Their Child About Their Weight? A Meta-Analysis. *Preventive Medicine, 93*, 135–146. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2016.10.010>
- Gleason, J. M., Alexander, A. C., & Somers, C. L. (2000). LATER ADOLESCENTS' REACTIONS TO THREE TYPES OF CHILDHOOD TEASING: RELATIONS WITH SELF-ESTEEM AND BODY IMAGE. *Social Behavior and Personality, 28*(5), 471–479. <https://doi.org/10.2224/sbp.2000.28.5.471>
- Gondoli, D. M., Corning, A. F., Salafia, E. H. B., Bucchianeri, M. M., & Fitzsimmons, E. E. (2011). Heterosocial involvement, peer pressure for thinness and body dissatisfaction among young adolescent girls. *Body Image, 8*(2), 143–148.
- Griffiths, J. A., & McCabe, M. P. (2000). The Influence of Significant Others on Disordered Eating and Body Dissatisfaction Among Early Adolescent Girls. *European Eating Disorders Review, 8*(4), 301-314. [https://doi.org/10.1002/1099-0968\(200008\)8:4](https://doi.org/10.1002/1099-0968(200008)8:4)

- Grogan, S. (2017). *Body Image: Understanding Body Dissatisfaction in Men Women and Children* (3rd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315681528>
- Grothaus, C. (2023). Coping strategies and social representations of bullies among bullying victims from individualistic and collectivist societies. *Culture & Psychology, 0*(0), 1-22. <https://doi.org/10.1177/1354067X231164796>
- Haines, J., Neumark-Sztainer, D., Eisenberg, M. E., Hannan, P. J. (2006). Weight Teasing and Disordered Eating Behaviors in Adolescents: Longitudinal Findings from Project Eat (Eating among Teens). *Pediatrics, 117*, 209–215.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis* (7th ed.). Pearson, New York.
- Halliwell, E. (2015). Future directions for positive body image research. *Body Image, 14*, 177-189. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2015.03.003>
- Haycraft, E., & Blissett, J. (2010). Eating disorder symptoms and parenting styles. *Appetite, 54*(1), 221-224. <https://doi.org/10.1016/j.appet.2009.11.009>
- Hayden-Wade, H. A., Stein, R. I., Ghaderi, A., Saelens, B. E., Zabinski, M. F., & Wilfley, D. E. (2005). Prevalence, characteristics, and correlates of teasing experiences among overweight children vs non-overweight peers. *Obesity Research, 13*(8), 1381–1392. <https://doi.org/10.1038/oby.2005.167>
- Helfert, S., & Warschburger, P. (2011). A prospective study on the impact of peer and parental pressure on body dissatisfaction in adolescent girls and boys. *Body Image, 8*(2), 101–109. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2011.01.004>
- Holden, G. W. (2015). Chapter 2: Theoretical Perspectives on Parenting. In Shaw, L. C. (Ed.), *Parenting: A Dynamic Perspective* (2nd edition, 27-58.). Sage. 10.41 <https://doi.org/35/9781452204000.n2>

- Holtkamp, K., Herpertz-Dahlmann, B., Vloet, T. D., & Hagenah, U. (2005). Group Psychoeducation for Parents of Adolescents with Eating Disorders: The Aachen Program. *Eating Disorders, 13*(4), 381–390. <https://doi.org/10.1080/10640260591005263>
- Holsen, I., Jones, D. C., & birkeland, M. S. (2012). Body image satisfaction among Norwegian adolescents and young adults: a longitudinal study of the influence of interpersonal relationships and BMI. *Body Image, 9*(2), 201–208. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2012.01.006>
- Holsen, I., Kraft, P., & Røysamb, E. (2001). The Relationship between Body Image and Depressed Mood in Adolescence: A 5-year Longitudinal Panel Study. *Journal of Health Psychology, 6*(6), 613–627. <https://doi.org/10.1177/135910530100600601>
- Ivanović, M., Milosavljević, S., & Ivanović, U. (2017). Sociocultural influences of parents on body dissatisfaction in adolescents. *Physical Education and Sport Through the Centuries, 4*(1), 45–70. <https://doi.org/10.1515/spes-2016-0021>
- Ivezaj, V., Saules, K. K., Hoodin, F., Alschuler, K., Angelella, N. E., Collings, A. S., & Wiedemann, A. A. (2010). The relationship between binge eating and weight status on depression, anxiety, and body image among a diverse college sample: A focus on bi/multiracial women. *Eating Behaviors, 11*, 18–24. <https://doi.org/10.1016/j.eatbeh.2009.08.003>
- Jackson, T., & Chen, H. (2008). Sociocultural Predictors of Physical Appearance Concerns among Adolescent Girls and Young Women from China. *Sex Roles, 58*(5–6), 402–411. <https://doi.org/10.1007/s11199-007-9342-x>
- Japil, A., Mustapha, M., & Guan, T. (2017). Body dissatisfaction among male and female adolescents. *Jurnal Psikologi Dan Kesehatan Sosial (JPsiKS), 1*, 1–7.

- Jones, M. E., Salafia, E. H. B., & Hill, B. D. (2018). The Effect of Parental Warmth on Girls' Drive for Thinness: Do Both Parents Matter? *Journal of Child and Family Studies*, 28(1), 182-191. <https://doi.org/10.1007/s10826-018-1243-9>
- Jung, J., Forbes, G. B., & Lee, Y. S. (2009). Body Dissatisfaction and Disordered Eating Among Early Adolescents From Korea and the US. *Sex Roles*, 61(1-2), 42-54. <https://doi.org/10.1007/s11199-009-9609-5>
- Keery, H., Boutelle, K., van den Berg, P., & Thompson, J. K. (2005). The impact of appearance-related teasing by family members. *Journal of Adolescent Health*, 37, 120-127. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2004.08.015>
- Kelly, A. C., Wall, M. M., Eisenberg, M. E., Story, M., & Neumark-Sztainer, D. (2005). Adolescent girls with high body satisfaction: who are they and what can they teach us? *Journal of Adolescent Health*, 37(5), 391-396. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2004.08.008>
- Keltner, D., Capps, L., Kring, A. M., Young, R. C., & Heerey, E. A. (2001). Just teasing: A conceptual analysis and empirical review. *Psychological Bulletin*, 127, 229-248.
- Kerbs, A. F., & El-Alayli, A. (2016). Parenting dynamics in childhood as they relate to body dissatisfaction in adult women: An exploration of parental attachment, acceptance, teasing, and body-related comments. *Journal of Integrated Social Sciences*, 6(1), 75-103.
- Klinck, M., Vannucci, A., Fagle, T., & Ohannessian, C. M. (2020). Appearance-Related teasing and substance use during early adolescence. *Psychology of Addictive Behaviors*, 34(4), 541-548. <https://doi.org/10.1037/adb0000563>
- Kluck, A. S. (2010). Family influence on disordered eating: The role of body image dissatisfaction. *Body Image*, 7(1), 8-14. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2009.09.009>

- Klump, K. L., Burt, S. A., Spanos, A., McGue, M., Iacono, W. G., & Wade, T. D. (2010). Age differences in genetic and environmental influences on weight and shape concerns. *International Journal of Eating Disorders, 43*(8), 679–688. <https://doi.org/10.1002/eat.20772>
- Kostanski, M., Fisher, A. C., & Gullone, E. (2004). Current conceptualisation of body image dissatisfaction: have we got it wrong? *Journal of Child Psychology and Psychiatry, 45*(7), 1317–1325. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2004.00315.x>
- Krautter, T. H., & Lock, J. E. (2004). Is manualized family-based treatment for adolescent anorexia nervosa acceptable to patients? Patient satisfaction at the end of treatment. *Journal of Family Therapy, 26*(1), 66–82. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6427.2004.00267.x>
- Krug, I., King, R. D., Youssef, G. J., Sorabji, A., Wertheim, E. H., Grange, D. L., Hughes, E. K., Letcher, P., & Olsson, C. A. (2016). The effect of low parental warmth and low monitoring on disordered eating in mid-adolescence: Findings from the Australian Temperament Project. *Appetite, 105*, 232–241. <https://doi.org/10.1016/j.appet.2016.05.015>
- Leon, G. R., Fulkerson, J. A., Perry, C. L., & Dube, A. (1994). Family influences, school behaviors, and risk for the later development of an eating disorder. *Journal of Youth and Adolescence, 23*(5), 499–515. <https://doi.org/10.1007/bf01537733>
- Lessard, L. M., Puhl, R. M., Larson, N. I., Simone, M., Eisenberg, M. E., & Neumark-Sztainer, D. (2021). Parental Contributors to the Prevalence and Long-term Health Risks of Family Weight Teasing in Adolescence. *Journal of Adolescent Health, 69*(1), 74–81. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2020.09.034>
- Li, Z., Wang, L., & Zhang, L. (2012). Exploratory and Confirmatory Factor Analysis of a Short-Form of the EMBU among Chinese Adolescents. *Psychological Reports, 110*(1), 263–275. <https://doi.org/10.2466/02.08.09.21.pr0.110.1.263-275>

- Libbey, H. P., Story, M. T., Neumark-Sztainer, D. R., & Boutelle, K. N. (2008). Teasing, Disordered Eating Behaviors, and Psychological Morbidities among Overweight Adolescents. *Obesity, 16*(2), 24–29.
- Liu, Y. (2008). *Translation and psychometric validation of the Chinese version of the Child-Adolescent Teasing Scale* [Doctoral's thesis, The college of Boston]. Boston College eScholarship@BC. <http://hdl.handle.net/2345/29>.
- Maccoby, E. E., & Martin, J. A. (1983). Socialization in the context of the family: Parent-child interaction. In E. M. Hetherington (Ed.), *Handbook of child psychology: Formerly Carmichael's manual of child psychology (Vol.4)*. Wiley.
- Marcos, Y. Q., Sebastián, M. J. Q., Aubalat, L. P., Ausina, J. B., & Treasure, J. (2013). Peer and family influence in eating disorders: A meta-analysis. *European Psychiatry, 28*(4), 199–206. <https://doi.org/10.1016/j.eurpsy.2012.03.005>
- Mazzeo, S. E. (1999). Modification of an existing measure of body image preoccupation and its relationship to disordered eating in female college students. *Journal of Counseling Psychology, 46*(1), 42–50. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.46.1.42>
- McCabe, M. P., & Ricciardelli, L. A. (2004). Body image dissatisfaction among males across the lifespan: A review of past literature. *Journal of Psychosomatic Research, 56*(6), 675-685. [https://doi.org/10.1016/s0022-3999\(03\)00129-6](https://doi.org/10.1016/s0022-3999(03)00129-6)
- McCormack, L. A., Laska, M. N., Gray, C., Veblen-Mortenson, S., Barr-Anderson, D., & Story, M. (2011). Weight-related teasing in a racially diverse sample of sixthgrade childryoen. *Journal of the American Dietetic Association, 111*, 431–436. <https://doi.org/10.1016/j.jada.2010.11.021>

- Menzel, J. E., Schaefer, L. M., Burke, N. L., Mayhew, L. L., Brannick, M. T., & Thompson, J. K. (2010). Appearance-related teasing, body dissatisfaction, and disordered eating: A meta-analysis. *Body Image, 7*(4), 261-270. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2010.05.004>
- Micali, N., De Stavola, B., Ploubidis, G. B., Simonoff, E., Treasure, J., & Field, A. R. (2015). Adolescent eating disorder behaviours and cognitions: Gender-specific effects of child, maternal and family risk factors. *British Journal of Psychiatry, 207*(4), 320–327. <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.114.152371>
- Neoh, M. J. Y., Carollo, A., Bonassi, A., Mulatti, C., Lee, A., & Esposito, G. (2021). A cross-cultural study of the effect of parental bonding on the perception and response to criticism in Singapore, Italy and USA. *Plos one, 16*(9), e0257888. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0257888>
- Nesi, H. (2012). Laughter in university lectures. *Journal of English for Academic Purposes, 11*(2), 79–89. <https://doi.org/10.1016/j.jeap.2011.12.003>
- Neumark-Sztainer, D., Bauer, K. W., Friend, S., Hannan, P. J., Story, M., & Berge, J. M. (2010). Family weight talk and dieting: How much do they matter for body dissatisfaction and disordered eating behaviors in adolescent girls? *Journal of Adolescent Health, 47*(3), 270-276. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2010.02.001>
- Neumark-Sztainer, D., Falkner, N. H., Story, M., Perry, C. H., Hannan, P. J., & Mulert, S. (2002). Weight-teasing among adolescents: correlations with weight status and disordered eating behaviors. *International Journal of Obesity, 26*(1), 123–131. <https://doi.org/10.1038/sj.ijo.0801853>
- Paris, J., Ricardo, A., Rymond, D., & Johnson, A. (2019). *Child Growth and Development*. College of the Canyons. <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/750>

- Paus, T., Keshavan, M., & Giedd, J. N. (2008). Why do many psychiatric disorders emerge during adolescence? *Nature Reviews Neuroscience*, *9*(12), 947–957. <https://doi.org/10.1038/nrn2513>
- Pawluk, C. J. (1989). Social construction of teasing. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, *19*(2), 145–167. <https://doi.org/10.1111/j.1468-5914.1989.tb00142.x>
- Paxton, S. J., Neumark-Sztainer, D., Hannan, P. J. & Eisenberg, M. E. (2006) Body Dissatisfaction Prospectively Predicts Depressive Mood and Low Self-Esteem in Adolescent Girls and Boys. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, *35*(4), 539-549. https://doi.org/10.1207/s15374424jccp3504_5
- Perris, C., Jacobsson, L., Linndström, H., Knorrning, L., Perris, H. (1980). Development of a new inventory for assessing memories of parental rearing behavior. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, *61*(4), 265–274.
- Phares, V., Steinberg, A. R., & Thompson, J. K. (2004). Gender differences in peer and parental influences: body image disturbance, self-worth, and psychological functioning in preadolescent children. *Journal of Youth Adolescents*, *33*, 421–429. <https://doi.org/10.1023/B:JOYO.0000037634.18749.20>
- Posluszny, H., Quick, V., & Worobey, J. (2021). Disordered eating in college women: associations with the mother–daughter relationship and family weight-related conversations. *Eating and Weight Disorders - Studies on Anorexia, Bulimia and Obesity*, *27*(1), 243–251. <https://doi.org/10.1007/s40519-021-01175-8>
- Power, T. J. (2013). Parenting Dimensions and Styles: A Brief History and Recommendations for Future Research. *Childhood Obesity*, *9*(s1), S-21. <https://doi.org/10.1089/chi.2013.0034>
- Presnell, K., Bearman, S. K., & Stice, E. (2004). Risk factors for body dissatisfaction in adolescent boys and girls: A prospective study. *International Journal of Eating Disorders*, *36*(4), 389–401. <https://doi.org/10.1002/eat.20045>

- Puhl, R. M., & Brownell, K. D. (2006). Confronting and Coping with Weight Stigma: An Investigation of Overweight and Obese Adults*. *Obesity, 14*(10), 1802–1815. <https://doi.org/10.1038/oby.2006.208>
- Puhl, R. M., Wall, M. M., Chen, C., Austin, S. B., Eisenberg, M. E., & Neumark-Sztainer, D. (2017). Experiences of weight teasing in adolescence and weight-related outcomes in adulthood: A 15-year longitudinal study. *Preventive Medicine, 100*, 173–179. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2017.04.023>
- Rodgers, R. F., & Chabrol, H. (2009). Parental attitudes, body image disturbance and disordered eating amongst adolescents and young adults: A review. *European Eating Disorders Review, 17*(2), 137-151. <https://doi.org/10.1002/erv.907>
- Rodgers, R. F., Chabrol, H., & Paxton, S. J. (2011). An exploration of the tripartite influence model of body dissatisfaction and disordered eating among Australian and French college women. *Body Image, 8*(3), 208–215. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2011.04.009>
- Rodgers, R. F., McLean, S. A., Marques, M. D., Dunstan, C. J., & Paxton, S. J. (2016). Trajectories of Body Dissatisfaction and Dietary Restriction in Early Adolescent Girls: A Latent Class Growth Analysis. *Journal of Youth and Adolescence, 45*(8), 1664–1677. <https://doi.org/10.1007/s10964-015-0356-3>
- Roth, D. A., Coles, M. E., & Heimberg, R. G. (2002). The relationship between memories for childhood teasing and anxiety and depression in adulthood. *Journal of Anxiety Disorders, 16*(2), 149-164. [https://doi.org/10.1016/s0887-6185\(01\)00096-2](https://doi.org/10.1016/s0887-6185(01)00096-2)
- Ricciardelli, L. A., McCabe, M. P., & Ridge, D. (2006). The Construction of the Adolescent Male Body through Sport. *Journal of Health Psychology, 11*(4), 577–587. <https://doi.org/10.1177/1359105306065018>

- Rieves, L., & Cash, T. F. (1996). Social developmental factors and women's body-image attitudes. *Journal of Social Behavior and Personality*, 11, 63–78.
- Saleem, S., Mahmood, Z. & Subhan, S. (2015). Perceived Parental Practices and Mental Health Problems: Cross-Cultural Validation of EMBU-C on Pakistani Adolescents FWU. *Journal of Social Sciences*, 9(1), 44-52.
- Saunders, J., & Frazier, L. D. (2017). Body Dissatisfaction in Early Adolescence: The Coactive Roles of Cognitive and Sociocultural Factors. *Journal of Youth and Adolescence*, 46(6), 1246–1261. <https://doi.org/10.1007/s10964-016-0559-2>
- Schaefer, M. K., & Salafia, E. H. B. (2014). The connection of teasing by parents, siblings, and peers with girls' body dissatisfaction and boys' drive for muscularity: The role of social comparison as a mediator. *Eating behaviors*, 15(4), 599-608. <https://doi.org/10.1016/j.eatbeh.2014.08.018>
- Schmidt, J., & Martin, A. (2019). Appearance Teasing and Mental Health: Gender Differences and Mediation Effects of Appearance-Based Rejection Sensitivity and Dismorphic Concerns. *Frontiers in Psychology*, 10, 579. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00579>
- Schvey, N. A., Marwitz, S. E., Mi, S. J., Galescu, O. A., Broadney, M. M., Young-Hyman, D., Brady, S. M., Reynolds, J. C., Tanofsky-Kraff, M., Yanovski, S.Z.; Yanovski, J. A. (2019). Weight-Based Teasing is Associated with Gain in BMI and Fat Mass among Children and Adolescents At-Risk for Obesity: A Longitudinal Study. *Pediatric Obesity*, 14(1), 1-8. <https://doi.org/10.1111/ijpo.12538>
- Shaffer, D. R., & Kipp, K. (2010). *Developmental Psychology: Childhood and Adolescence* (8th edition). Cengage Learning.
- Shapiro, J. P., Baumeister, R. F., & Kessler, J. W. (1991). A three-component model of children's teasing: Aggression, humor, and ambiguity. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 10(4), 459-472.

- Smith, J. E., Erickson, S. J., Austin, J. L., Winn, J. L., Lash, D. N., & Amrhein, P. C. (2016). Mother–Daughter Relationship Quality and Body Image in Preadolescent Girls. *Journal of Child and Family Studies, 25*(9), 2683–2694. <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0452-3>
- Smith, M. M. (2019). *WORDS MATTER: IMPACTS OF FAMILY WEIGHT TEASING, PARENTAL ENCOURAGEMENT TO DIET, AND BODY WEIGHT PERCEPTION ON ANXIETY AND DEPRESSION* [Master's thesis, University of East Carolina]. The ScholarShip East Carolina University's Institutional Repository. <http://hdl.handle.net/10342/7285>
- Smith, T. S., & Coleman, E. (2021). Growth and Development During Adolescence. In Cne, T. K. D. a. C. (Eds.). *Primary Care Pediatrics for the Nurse Practitioner: A Practical Approach* (pp. 125-133). Springer Publishing Company. <https://connect.springerpub.com/content/book/978-0-8261-4095-1/part/part02/chapter/ch11>
- Smolak, L., & Stein, J. (2006). The relationship of drive formuscularity to sociocultural factors, self-esteem, physical attributes, gender role, and social comparison in middle school boys. *Body Image, 3*(2), 121–129, <http://dx.doi.org/10.1016/j.bodyim.2006.03.002>.
- Stanford, J. N., & McCabe, M. P. (2005). Evaluation of a body image prevention programme for adolescent boys. *European Eating Disorders Review, 13*(5), 360–370. <https://doi.org/10.1002/erv.654>
- Stevenson-Moessner J. (2014). Bowlby, John. In Leeming D. A. (Ed.). *Encyclopedia of Psychology and Religion*. Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-6086-2_9136

- Stice, E., Hayward, C. S., Cameron, R. P., Killen, J. D., & Taylor, C. B. (2000). Body-image and eating disturbances predict onset of depression among female adolescents: A longitudinal study. *Journal of Abnormal Psychology, 109*(3), 438–444. <https://doi.org/10.1037/0021-843x.109.3.438>
- Storch, E. A., Roth, D. A., Coles, M. E., Gross, J. J., Bravata, E. A., & Moser, J. S. (2004). The measurement and impact of childhood teasing in a sample of young adults. *Journal of Anxiety Disorders, 18*(5), 681–694. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2003.09.003>
- Tantleff-Dunn, S., Barnes, R. D., & Larose, J. G. (2011). It's not just a "woman thing:" the current state of normative discontent. *Eating disorders, 19*(5), 392–402. <https://doi.org/10.1080/10640266.2011.609088>
- Thompson, J. K., Cattarin, J., Fowler, B. A., & Fisher, E. (1995). The Perception of Teasing Scale (POTS): A Revision and Extension of the Physical Appearance Related Teasing Scale (PARTS). *Journal of Personality Assessment, 65*(1), 146–157. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa6501_11
- Thompson, J. D., Fabian, L., Moulton, D., Dunn, M. J., & Altabe, M. (1991). Development and Validation of the Physical Appearance Related Teasing Scale. *Journal of Personality Assessment, 56*(3), 513–521. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa5603_12
- Thompson, J. D., Heinberg, L. J., Altabe, M., & Tantleff-Dunn, S. (1999). Exacting beauty: Theory, assessment, and treatment of body image disturbance. In *American Psychological Association eBooks*. <https://doi.org/10.1037/10312-000>
- Tylka, T. L., & Wood-Barcalow, N. L. (2015). The Body Appreciation Scale-2: Item refinement and psychometric evaluation. *Body Image, 12*, 53–67. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2014.09.006>

- Valois, D. D., Davis, C. G., Buchholz, A., Obeid, N., Henderson, K., Flament, M., & Goldfield, G. S. (2019). Effects of weight teasing and gender on body esteem in youth: A longitudinal analysis from the REAL study. *Body image, 29*, 65-73.
<https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2019.02.009>
- Vincent, M. A., & McCabe, M. P. (2000). Gender Differences Among Adolescents in Family, and Peer Influences on Body Dissatisfaction, Weight Loss, and Binge Eating Behaviors. *Journal of Youth and Adolescence, 29*(2), 205-221.
<https://doi.org/10.1023/A:1005156616173>
- Wang, S. V., Haynos, A. F., Wall, M. M., Chen, C., Eisenberg, M. E., & Neumark-Sztainer, D. (2019). Fifteen-Year Prevalence, Trajectories, and Predictors of Body Dissatisfaction From Adolescence to Middle Adulthood. *Clinical Psychological Science, 7*(6), 1403–1415. <https://doi.org/10.1177/2167702619859331>
- Webb, H. J., & Zimmer-Gembeck, M. J. (2014). The Role of Friends and Peers in Adolescent Body Dissatisfaction: A Review and Critique of 15 Years of Research. *Journal of Research on Adolescence, 24*(4), 564–590.
<https://doi.org/10.1111/jora.12084>
- Wertheim, E. H., Koerner, J., & Paxton, S. J. (2001). Longitudinal Predictors of Restrictive Eating and Bulimic Tendencies in Three Different Age Groups of Adolescent Girls. *Journal of Youth and Adolescence, 30*(1), 69–81.
<https://doi.org/10.1023/a:1005224921891>
- Wojcik, Z. (2022). *BODY DISSATISFACTION DURING MIDDLE CHILDHOOD* [Doctoral's thesis, The University of Edinburgh]. Edinburgh Research Archive.
<https://era.ed.ac.uk/handle/1842/39554>
- Yoh, E. (2018). Teasing from Parents and Siblings about Appearance Affecting Body Satisfaction and Self-Esteem of Middle School Students. *Fashion, Industry and Education, 16*(2), 17-29. <https://doi.org/10.7741/fie.2018.16.2.017>

- Young, E., Clopton, J. R., & Bleckley, M. K. (2004). Perfectionism, low self-esteem, and family factors as predictors of bulimic behavior. *Eating Behaviors, 5*(4), 273–283. <https://doi.org/10.1016/j.eatbeh.2003.12.001>
- Zimmer-Gembeck, M. J., Webb, H. J., Farrell, L. J., & Waters, A. M. (2018). Girls' and boys' trajectories of appearance anxiety from age 10 to 15 years are associated with earlier maturation and appearance-related teasing. *Development and Psychopathology, 30*(1), 337–350. <https://doi.org/10.1017/S0954579417000657>
- Zlomke, K. R., Jeter, K., & Cook, N. (2016). Recalled childhood teasing in relation to adult rejection and evaluation sensitivity. *Personality and Individual Differences, 89*, 129–133. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.10.021>

ภาษาไทย

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2564, 29 ธันวาคม). *ผลการสำรวจสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัว ประจำปี 2564*. ฐานข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open-D). <https://opendata.nesdc.go.th/dataset/https-www-dwf-go-th-uploads-contents-78c73b37-6518-4794-9430-1850c453d1531414102564-jpg>

กรรณิการ์ ชื่นชุมพล. (2549). อิทธิพลของการยอมรับค่านิยมความพอมในอุดมคติ และขนาดรูปร่างของนางแบบในงานโฆษณาต่อการเกิดความไม่พึงพอใจในรูปร่าง, ความภาคภูมิใจในรูปร่างตนเอง และการมีพฤติกรรมการกินที่ผิดปกติ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/41529>

จুলณี เทียนไทย. (2549). *การเติบโตของวัยรุ่นไทยท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคม: กรณีศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างทางเพศในการมองภาพลักษณ์รูปร่างในอุดมคติ ความไม่พึงพอใจในรูปร่างและวิธีการให้ได้มาซึ่งภาพลักษณ์รูปร่างอันเป็นผลเสียต่อสุขภาพของวัยรุ่นไทยอายุ 16-19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร (รายงานผลการวิจัย)*. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

ณัฐธัญ ชวนชัยรัตน์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ และความซึมเศร้าในนิสิตนักศึกษา โดยมีการรับรู้ความรักของพ่อแม่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ด้านการเรียนและด้านสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่าน [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/69658>

ณัฐธัญ สืบสุรีย์กุล, รินรดา หิรัญวานิชกุล และ ธัญศญา รักความสุข. (2554). อิทธิพลของความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์และการเห็นคุณค่าในตนเองต่อการรับรู้ว่าคุณตาเป็นเป้าสายตาเกินจริงในวัยรุ่นเพศหญิง [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/47197>

พงศ์ธร เลิศฤดีพร. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในรูปลักษณ์ของตนเองและความวิตกกังวลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของวัยรุ่นหญิงตอนต้น [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/47565>

วริษฐา แซ่เจี๋ย. (2563, 12 สิงหาคม). แบบนั้นสวย แบบนี้หล่อ? เมื่อ 'มาตรฐานความงาม' ของสังคมสร้างความบอบช้ำให้ผู้คน. The MATTER. <https://thematter.co/social/beauty-standard/120141>

ธันนัท โกมลไพศาล และ กรรณิการ์ ดำรงค์พลาสีทธิ. (2563, 12 สิงหาคม). โครงสร้างครัวเรือนกับการได้รับนมแม่ และพัฒนาการเด็ก(1). ฐานเศรษฐกิจ. <https://www.thansettakij.com/columnist/445130>

ศิวรักษ์ กิจชนะไพบูลย์. (2555). พฤติกรรมการบริโภคอาหารของคนนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์, 39(ฉบับพิเศษ), 20.

สกาวิรัตน์ เทพรักษ์, ภักัสสร มุกดาเกษม, จรรยา สีนุช และ จารุณี จตุรพรเพิ่ม. (2557). การศึกษาปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตสาธารณสุขที่ 4 และ 5 (รายงานการวิจัย). งานอนามัยแม่และเด็ก กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 ราชบุรี กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

อาภาภัทร ธาราธิคุณ. (2564, 29 ตุลาคม). Beauty Standard ส่งวิวัฒนาการมาตรฐานความงามที่ไม่ควรมีมาตรฐาน. Modernist. <https://www.modernist.life/beauty-standard?fbclid=IwAR3-C24UkSEZ2Hq-nMET0wKosntLDxKk54YHsingQFqiDVfXx-OVstfFuke>

ภาคผนวก ก

แบบยินยอมอนุญาตและข้อมูลสำหรับผู้ปกครองของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของ

วัยรุ่นตอนต้น : อิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่

ชื่อผู้วิจัย นางสาวฐิติรัตน์ ลีละวินิจกุล นิสิตระดับปริญญาโท แขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail 6370004038@student.chula.ac.th

Qr Code Line ทางภาพด้านล่างนี้

ผู้วิจัยมีความยินดีขอเชิญเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของท่านเข้าร่วมการวิจัย โดยก่อนที่ท่านจะตัดสินใจยินยอมให้เด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของท่านเข้าร่วมการวิจัย ขอให้ท่านกรุณาใช้เวลาในการอ่านข้อมูลต่อไปนี้ หากมีข้อความใดที่ท่านอ่านแล้วไม่เข้าใจ ขอให้ท่านสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้วิจัยได้ตลอดเวลาทางช่องทางการติดต่อข้างต้น ผู้วิจัยมีความยินดีที่จะตอบข้อสงสัยเพื่อให้ท่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน

1. หัวข้อและวัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นตอนต้น: อิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น

2. รายละเอียดผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น อายุ 12-15 ปี จำนวนทั้งสิ้น 200 คน แบ่งเป็นเพศชาย 100 คน และเพศหญิง 100 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

- 1) อยู่อาศัยร่วมกันกับทั้งคุณพ่อและคุณแม่
- 2) มีความยินดีที่จะเข้าร่วมการวิจัย
- 3) สามารถอ่านแบบสอบถามและตอบคำถามได้ด้วยตนเอง

ส่วนเกณฑ์คัดออก คือ ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีความประสงค์จะยุติการเข้าร่วมการวิจัย

3. กระบวนการวิจัย

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผ่านทางการตอบแบบสอบถามออนไลน์ โดยเผยแพร่ลิงก์เว็บไซต์ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามให้แก่ผู้เข้าร่วมการวิจัย เมื่อคลิกลิงก์นำไปสู่แบบสอบถามออนไลน์ ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะตอบแบบสอบถามซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 37 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย **ส่วนที่ 1** แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ จำนวน 5 ข้อ **ส่วนที่ 2** มาตรการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อจำนวน 6 ข้อ และ มาตรการรับรู้การล้อเลียนจากแม่จำนวน 6 ข้อ **ส่วนที่ 3** มาตรการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ จำนวน 10 ข้อ และ **ส่วนที่ 4** มาตรการความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์ จำนวน 6 ข้อ โดยใช้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 15-20 นาที

หากขณะตอบแบบสอบถาม ผู้เข้าร่วมการวิจัยเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ ผู้เข้าร่วมการวิจัยสามารถยุติการตอบแบบสอบถามได้ทันที รวมถึงหากเกิดความไม่สบายใจจากการตอบแบบสอบถาม และต้องการได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือทางอารมณ์จิตใจ สามารถติดต่อศูนย์สุขภาพทางจิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ตามช่องทางดังนี้ : เบอร์โทรศัพท์ : 061-7362859 อีเมล : wellness.chula@gmail.com เว็บไซต์ : <https://www.facebook.com/WellnessPsyCU/>

4. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมการวิจัย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยอาจไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมการวิจัยนี้ แต่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยข้อมูลที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมการวิจัยจะมีส่วนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในวัยรุ่นตอนต้น นำไปสู่การประยุกต์สร้างแนวทางในการแก้ไขปัญหาในประเด็นดังกล่าวต่อไป

5. การเก็บรักษาความลับ

แบบสอบถามจะเป็นการใส่รหัส ข้อมูลการวิจัยจะเก็บเป็นความลับ มีเพียงผู้วิจัยเท่านั้นที่ทราบข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้และจะทำลายข้อมูลในทันทีที่เสร็จสิ้นการวิเคราะห์ การเสนอผลการวิจัยจะเสนอเป็นภาพรวม โดยไม่เปิดเผยข้อมูลใดที่สามารถระบุถึงตัวผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ และข้อมูลที่ได้จะใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น

6. การถอนตัวจากการเข้าร่วมการวิจัย

การเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นโดยความสมัครใจ ผู้เข้าร่วมการวิจัยสามารถปฏิเสธที่จะเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอด โดยไม่ต้องให้เหตุผลหรือสูญเสียประโยชน์แต่อย่างใด

หากท่านมีข้อสงสัยสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้โดยสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ตลอดเวลาตามหมายเลขโทรศัพท์

และที่อยู่อีเมลที่ระบุไว้ข้างต้น และหากผู้วิจัยมีข้อมูลเพิ่มเติมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจะแจ้งให้ทราบโดยเร็ว

ข้าพเจ้าเข้าใจข้อมูลข้างต้น และยินยอมให้เด็กหรือเยาวชนในความดูแลของข้าพเจ้าเข้าร่วมการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ

- ยินยอม
- ไม่ยินยอม

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลสำหรับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

สวัสดีค่ะ พี่ชื่อ จูติรัตน์ ลีละวินิจกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท แขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พี่ขอเชิญน้องเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ โดยก่อนที่น้องจะตัดสินใจเข้าร่วมในการวิจัย ขอให้น้องใช้เวลาในการอ่านข้อมูลต่อไปนี้ เพื่อทำความเข้าใจรายละเอียด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยน้องสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากพี่ซึ่งเป็นผู้วิจัยได้ตลอดเวลา ทางช่องทางการติดต่อดังนี้

- E-mail: 6370004038@student.chula.ac.th

- Qr Code Line ทางภาพด้านล่างนี้

1. หัวข้อและวัตถุประสงค์ในการวิจัย

โครงการนี้เป็นการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะของวัยรุ่นตอนต้น: อิทธิพลกำกับของความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ โดยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการล้อเลียนจากพ่อแม่ ความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ และการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น

2. รายละเอียดผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น อายุ 12-15 ปี โดยแบ่งออกเป็นเพศชาย 100 คน และเพศหญิง 100 คน รวมทั้งหมด 200 คน

3. กระบวนการวิจัย

ผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผ่านทางการตอบแบบสอบถามออนไลน์ โดยแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 37 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2 ได้แก่ มาตรการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อ จำนวน 6 ข้อ และมาตรการรับรู้การล้อเลียนจากแม่ จำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 3 ได้แก่ มาตรการ

วัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ จำนวน 10 ข้อ และส่วนที่ 4 มาตราวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก ในด้านความอบอุ่นทางอารมณ์ จำนวน 6 ข้อ ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 15-20 นาที ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัย และเขียนเป็นรายงานแสดงผลโดยรวม ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนจะเป็นความลับ ไม่มีข้อมูลใดในรายงานจะเชื่อมโยงผลการวิจัยกับตัวผู้เข้าร่วมการวิจัย หรือนำไปสู่การระบุตัวตนของผู้เข้าร่วมการวิจัย

หมายเหตุ เนื่องจากน้องในฐานะผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นเด็กหรือเยาวชนอายุ 12-15 ปี พี่ในฐานะผู้วิจัย จึงให้ผู้ปกครองหรือคุณครูซึ่งเป็นผู้ดูแลได้อ่านข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และกระบวนการวิจัย และให้ความยินยอมอนุญาตให้น้องเข้าร่วมการวิจัยก่อนการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนแจ้ง Qr code หรือช่องทางการติดต่อผู้วิจัยในกรณีที่ผู้ปกครองหรือคุณครูมีคำถามหรือข้อสงสัย

4. ประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมการวิจัย

น้องอาจไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมการวิจัยนี้ แต่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยข้อมูลที่ได้รับจากน้องจะมีส่วนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง การล้อเลียนจากพ่อแม่ การไม่พึงพอใจในรูปลักษณะ และความอบอุ่นทางอารมณ์จากพ่อแม่ในวัยรุ่นตอนต้น นำไปสู่การประยุกต์สร้างแนวทางในการแก้ไขปัญหาในประเด็นดังกล่าวต่อไป

5. การเก็บรักษาความลับ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับน้องจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยข้อมูลออนไลน์จะมีการเก็บโดยที่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลและตัวตนของผู้ทำแบบสอบถาม ไม่มีการเปิดเผยคะแนน ไม่มีการขอชื่อและอีเมลของผู้ตอบ มีเพียงผู้วิจัยเท่านั้นที่ทราบข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้และจะทำลายข้อมูลในทันทีที่เสร็จสิ้นการวิเคราะห์ การนำเสนอผลการวิจัยจะเสนอข้อมูลโดยภาพรวม ไม่มีการระบุข้อมูลที่จะเชื่อมโยงถึงตัวตนน้องในรายงาน และข้อมูลที่ได้จะใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น

6. สิทธิในการถอนตัวและการเข้าถึงความช่วยเหลือ

เนื่องจากแบบสอบถามมีข้อคำถามในประเด็นละเอียดอ่อน หากน้องรู้สึกไม่สบายใจในการให้ข้อมูล น้องมีสิทธิถอนตัวออกจากกรวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล และการถอนตัวนี้จะไม่เกิดผลเสียใดๆ ต่อน้อง รวมถึงหากเกิดความไม่สบายใจจากการตอบคำถามในแบบสอบถาม น้องสามารถติดต่อศูนย์สุขภาพทางจิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ที่ เบอร์โทรศัพท์ 061-

73628590 อีเมล wellness.chula@gmail.com เว็บไซต์

<https://www.facebook.com/WellnessPsyCU/>

แบบแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

พี่ผู้วิจัยได้เล่างานวิจัยที่พี่ทำให้ฉันได้ฟังแล้ว

1. ฉันเข้าใจว่าฉันจะต้องตอบคำถามในแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 37 ข้อ ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที
2. ฉันได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัยที่พี่ทำ และมีโอกาสถามสิ่งที่ฉันสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัยที่พี่ทำแล้ว
3. ฉันรู้ว่า ฉันสามารถถามสิ่งที่ฉันสงสัยเกี่ยวกับงานที่พี่ทำได้ตลอดเวลา
4. ฉันรู้ว่า ถ้าฉันรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่อยากตอบคำถามต่อ ฉันสามารถหยุดการตอบคำถามได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล และการถอนตัวออกจากการวิจัยนั้นไม่มีผลกระทบในทางใดต่อฉันทั้งสิ้น
5. ฉันรู้ว่า คำตอบของฉันจะถูกเก็บเป็นความลับ
6. ฉันเข้าใจในงานวิจัยที่พี่ทำ และอยากจะตอบคำถามให้พี่
 - ฉันรับทราบและยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย
 - ฉันไม่ยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียน

มาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อ

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวม และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น (ดังแสดงในตาราง ค.1) ถึงแม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมของข้อคำถามที่ 4 ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น (ดังแสดงในตาราง ค.1) จะมีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤติ แต่เนื่องจากข้อคำถามในมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อเป็นการถามถึงประสบการณ์การถูกล้อเลียนในประเด็นต่าง ๆ ที่เฉพาะเจาะจง การตัดข้อคำถามอาจทำให้มาตรวัดขาดความครอบคลุมในการวัดประสบการณ์การถูกล้อเลียน รวมไปถึงค่าความสอดคล้องภายในที่อยู่ในระดับสูง ผู้วิจัยจึงคงข้อคำถามของมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อไว้

ตาราง ค.1 ผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากพ่อในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น

ข้อคำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวม			
	วัยรุ่นชายตอนต้น		วัยรุ่นหญิงตอนต้น	
	การศึกษานำ ร่อง (n = 12)* (critical r = .497)	การเก็บข้อมูล จริง (n = 8)** (critical r = .621)	การศึกษานำ ร่อง (n = 11)* (critical r = .521)	การเก็บข้อมูล จริง (n = 17)** (critical r = .412)
1.	.839	.932	.786	.733
2.	.810	.866	.722	.950
3.	.816	.821	.787	.666
4.	<u>.451</u>	.865	<u>.503</u>	.796
5.	.747	.713	.713	.757
6.	.886	.821	.789	.899
ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา	.904	.941	.883	.931

หมายเหตุ *จำนวนข้อมูลของวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้นที่ถูกนำมาวิเคราะห์จากการศึกษานำร่องทั้งหมด 39 คน

**จำนวนข้อมูลของวัยรุ่นชายตอนต้นที่ถูกนำมาวิเคราะห์จากการเก็บข้อมูลจริงทั้งหมด 125 คน และ

วัยรุ่นหญิงตอนต้นที่ถูกนำมาวิเคราะห์จากการเก็บข้อมูลจริงทั้งหมด 148 คน

มาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากแม่

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความคำถามกับคะแนนรวม และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น (ดังแสดงในตาราง ค.2)

ตาราง ค.2 ผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการรับรู้การล้อเลียนจากแม่ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น

ข้อความคำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความคำถามกับคะแนนรวม			
	วัยรุ่นชายตอนต้น		วัยรุ่นหญิงตอนต้น	
	การศึกษานำร่อง (n = 12)* (critical r = .497)	การเก็บข้อมูลจริง (n = 8)** (critical r = .621)	การศึกษานำร่อง (n = 14)* (critical r = .457)	การเก็บข้อมูลจริง (n = 27)** (critical r = .323)
1.	.705	.884	.691	.828
2.	.761	.962	.853	.873
3.	.598	.921	.740	.615
4.	.859	.768	.864	.872
5.	.861	.927	.758	.812
6.	.515	.973	.837	.793
ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา	.870	.969	.924	.931

หมายเหตุ *จำนวนข้อมูลของวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้นที่นำมาวิเคราะห์จากการศึกษานำร่องทั้งหมด 39 คน

**จำนวนข้อมูลของวัยรุ่นชายตอนต้นที่นำมาวิเคราะห์จากการเก็บข้อมูลจริงทั้งหมด 125 คน และ

วัยรุ่นหญิงตอนต้นที่นำมาวิเคราะห์จากการเก็บข้อมูลจริงทั้งหมด 148 คน

ภาคผนวก ง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของมาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวม และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น (ดังแสดงในตาราง ง.1) ถึงแม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวมของข้อความที่ 5 ในวัยรุ่นชายตอนต้น (ดังแสดงในตาราง ง.1) จะมิต่ำกว่าค่าวิกฤติ แต่เนื่องจากข้อความในมาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์เป็นการถามถึงประสบการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในประเด็นต่าง ๆ ที่เฉพาะเจาะจงเพื่อประเมินความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ ผู้วิจัยจึงพิจารณาว่า การตัดข้อความอาจทำให้มาตรวัดขาดความครอบคลุม รวมถึงค่าความสอดคล้องภายในที่อยู่ในระดับสูง ผู้วิจัยจึงคงข้อความของมาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ไว้

ตาราง ง.1 ผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น

ข้อความ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับคะแนนรวม			
	วัยรุ่นชายตอนต้น		วัยรุ่นหญิงตอนต้น	
	การศึกษานำร่อง (n = 39) (critical r = .296)	การเก็บข้อมูลจริง (n = 125) (critical r = .073)	การศึกษานำร่อง (n = 39) (critical r = .296)	การเก็บข้อมูลจริง (n = 148) (critical r = .073)
1.	.351	.494	.437	.270
2.	.773	.684	.731	.830
3.	.584	.732	.827	.825
4.	.699	.766	.808	.817
5.	<u>.261</u>	.305	.322	.436
6.	.679	.699	.764	.673
7.	.701	.728	.727	.782
8.	.451	.394	.505	.632
9.	.665	.739	.725	.878
10.	.767	.693	.694	.761
ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา	.863	.885	.901	.917

ภาคผนวก จ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของมาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่น
ทางอารมณ์

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความถามกับคะแนนรวม และ
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น (ดังแสดงในตาราง จ.1)

ตาราง จ.1 ผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในด้านความอบอุ่นทาง
อารมณ์ในวัยรุ่นชายและหญิงตอนต้น

ข้อความถาม	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความถามกับคะแนนรวม			
	วัยรุ่นชายตอนต้น		วัยรุ่นหญิงตอนต้น	
	การศึกษานำ ร่อง (n = 39) (critical r = .296)	การเก็บข้อมูล จริง (n = 125) (critical r = .073)	การศึกษานำ ร่อง (n = 39) (critical r = .296)	การเก็บข้อมูล จริง (n = 148) (critical r = .073)
1.	.857	.758	.578	.745
2.	.787	.754	.449	.665
3.	.801	.589	.697	.751
4.	.792	.751	.699	.735
5.	.904	.806	.714	.796
6.	.848	.752	.484	.684
ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา	.943	.902	.831	.900

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ฐิติรัตน์ สีละวินิจกุล
วัน เดือน ปี เกิด	31 มีนาคม 2539
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY